

Regionstyrelsen

Tertialrapport per april 2019 för Region Stockholm

Föredragande regionråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Tertialrapport per april 2019 för Region Stockholm.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Tertialrapport per april 2019 för Region Stockholm godkänns.
2. De nämnder och bolag som inte har gjort en fullständig redovisning av de anmodanden som tilldelats i årsbokslutet 2018, uppmanas att till delårsbokslutet per augusti 2019 inkomma med kompletterande uppföljning av anmodandena.
3. Södertälje Sjukhus AB anmodas att säkerställa åtgärder för en ekonomi i balans.

Regionrådsberedningens motivering

Regionstyrelsen instämmer i regiondirektörens tjänsteutlåtande och vill tillägga följande.

Förmågan att ha ordning och reda i ekonomin och att klara av att göra prioriteringar är långsiktigt avgörande för att klara behoven av sjukvård och kollektivtrafik i ett kraftigt växande län. Därför är det glädjande att Stockholms läns landsting under de senaste tolv åren har haft en ekonomi i balans och uppvisat överskott i boksluten.

Prognosen för helåret 2019 är dock ett underskott, -631 miljoner kronor. Hittills vidtagna åtgärder av nämnder och styrelser inom hälso- och sjukvårdens egenregiproduktion bedöms inte få tillräckliga effekter under 2019. Det behövs kraftfulla åtgärder i nämnder och bolag som prognostiserar underskott 2019 för att nå ett bokslutsresultat i enlighet med regionfullmäktiges beslutade budget. Ytterligare åtgärder måste vidtas

för att sänka kostnader. I det arbetet måste patienternas tillgång till vård vara prioriterat.

Tertialrapporten visar att Region Stockholm har en tillgänglig vård präglad av hög kvalitet och valfrihet. Vi har bland Sveriges kortaste väntetider.

- 93 procent av stockholmarna får vänta 90 dagar eller kortare på besök i specialiserad vård, i jämförelse med rikets 83 procent.
- I Stockholm får 86 procent av patienterna vänta kortare tid än 90 dagar på operation i jämförelse med 71 procent i riket i genomsnitt.

Stockholmarna har Europas bästa kollektivtrafik och den bästa i världen näst efter Singapore. Andelen nöjda resenärer är i linje med föregående år. Resandet ökade under första tertialet 2019, jämfört med 2018. Allt fler åker kollektivtrafik och är nöjda. Stockholm har därtill Sveriges bästa och mest tillgängliga färdtjänst.

Regionens kostnader ökade med 4,8 procent Tertial 1 2019, jämfört med samma period föregående år. Det understryker vikten av att kostnadsutvecklingen måste begränsas för att långsiktigt hålla regionens ekonomi inom beslutad budget. Nämnder och styrelser måste fokusera effektivitet och produktivitet, sparsamhet. Tydliga prioriteringar inom såväl drift- som investeringsbudget måste göras för såväl kort- som långsiktigt hållbar ekonomi. Varje sten måste vändas och fokus ska hela tiden vara på att säkerställa att skattebetalarna får valuta för sina skattepengar. Den administrativa överbyggnaden måste minska och vässas, lokalanvändning effektiviseras och läkemedelskostnader och förbrukningsvaror ses över. Uppgifter för uppföljning ska enbart behöva rapporteras i ett system, mängden detaljerad uppföljning måste minska.

Region Stockholm befinner sig mitt i en period av historiskt höga investeringar både inom hälso- och sjukvård och kollektivtrafik – allt för att klara den enorma tillväxten i befolkning kommande år. Under första tertialet 2019 har regionen gjort investeringar för 3 165 miljoner kronor. Investeringar vid och i så gott som samtliga akutsjukhus pågår liksom i flera andra vårdbyggnader för att möta framtidens hälso- och sjukvård. Initiativ har under perioden tagits för att pröva möjligheten att tidigarelägga Sverigeförhandlingens tre objekt. Kollektivtrafikens kraftiga utbyggnad går hand i hand med byggande av uppemot 180 000 nya bostäder i länets kommuner och bidrar samtidigt till fler fossilfria resor och är viktig för att uppnå regionens uppsatta klimatmål.

Skatteintäkterna ökade under perioden med 3,9 procent jämfört med föregående år. Dock finns oro för skatteunderlagets tillväxt framåt. SKL

SKRIVELSE
2019-06-12

RS 2019-0234

signalerar sjunkande tillväxt av skatteintäkterna. Prognosen för utfallet i årets inkomst- och kostnadsutjämning innebär att Stockholm ska betala 14 procent mer än förra året. Detta samtidigt som regeringen aviserat förändringar i kostnadsutjämningen mellan kommuner och regioner som får påtagliga negativa konsekvenser för Region Stockholm.

Regionens bidrag till det kommunalekonomiska utjämningsystemet uppgår till drygt 1 miljard kronor 2019. Det förslag på förändrad kostnadsutjämning som nu remitterats kommuner och regioner skulle innebära att Region Stockholm förlorar ytterligare 1,6 miljarder kronor. Som jämförelse motsvarar det driften av hela Södertälje sjukhus under ett år. Det är dock glädjande att regionstyrelsen har tagit tydlig ställning mot förslaget och gemensamt skickat budskapet till regeringen att utjämning mellan regioner borde vara statens ansvar och inte regionernas.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Tertialrapport per april 2019 för Region Stockholm

Irene Svenonius

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
SLL Ekonomi
Mikael Löwenhielm

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-06-04

RS 2019-0234

Regionstyrelsen

Tertialrapport per april 2019 för Region Stockholm

Ärendebeskrivning

Tertialrapport per april 2019 för Region Stockholm.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Tertialrapport per april 2019 för Region Stockholm

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Tertialrapport per april 2019 för Region Stockholm godkänns.
2. De nämnder och bolag som inte har gjort en fullständig redovisning av de anmodanden som tilldelats i årsbokslutet 2018, uppmanas att till delårsbokslutet per augusti 2019 inkomma med kompletterande uppföljning av anmodandena.
3. Södertälje Sjukhus AB anmodas att säkerställa åtgärder för en ekonomi i balans.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning

I tertialrapporten redovisas ekonomiskt utfall för perioden januari till april 2019 samt prognos för året, vilka jämförs med budget. I tertialrapporten framgår utfallet för samtliga nämnder och bolag, med utförligare kommentarer för den sammanställda redovisningen för regionkoncernen Region Stockholm.

Regionstyrelsen föreslås besluta att tertialrapporten per april 2019 för Region Stockholm godkänns.

Bakgrund

Den sammanställda redovisningen för koncernen Region Stockholm ger en samlad bild av samtliga nämnders och bolags ekonomi och verksamhet.

I tertialrapporten redovisas ekonomiskt utfall för perioden januari till april 2019 samt prognos för året, vilket jämförs med budget. I tertialrapporten framgår utfallet för samtliga nämnder och bolag, samt den sammanställda redovisningen för regionkoncernen Region Stockholm.

I tertialrapporten görs en särskild uppföljning av de nämnder och bolag som tilldelats en anmodan i samband med årsredovisningen 2018 och hur de hörsammat anmodandena.

Överväganden

Prognosen 2019 för Region Stockholm visar ett negativt resultat på 631 miljoner kronor i jämförelse med ett budgeterat positivt resultat på 140 miljoner kronor. Det samlade resultatet för hälso- och sjukvården per den sista april är negativt, i huvudsak beroende på att akutsjukhusen redovisar negativa resultat. I årsprognosen för akutsjukhusen redovisas stora underskott.

Den ekonomiska situationen är allvarlig och kraftfulla åtgärder måste skyndsamt vidtas inom respektive verksamhet för att reducera kostnadsutvecklingen och säkerställa budgeterade intäkter. Det besvärliga ekonomiska läget kräver att nämnder och bolag omgående vidtar kraftfulla åtgärder och effektiviseringar för att nå av fullmäktige beslutad budget.

Beslutade åtgärdsprogram kompletteras och utökas. Åtgärdsprogrammen följs upp och utvärderas kontinuerligt för att säkerställa effekten av planerade och vidtagna åtgärder.

Förutsatt att effekten av de åtgärder som nu vidtas förverkligas, är resultatkravet i fullmäktiges budget för år 2019, på 140 miljoner kronor, möjligt att uppnå.

Risker finns fortsatt. Förutsättningarna att nå budget är olika för de skilda verksamheterna.

Regionstyrelsen föreslås besluta att tertialrapporten per april 2019 för Region Stockholm godkänns.

Regionstyrelsen föreslås att uppmana de nämnder och bolag som inte har gjort en fullständig redovisning av de anmodanden som tilldelats i årsbokslutet 2018, att till delårsbokslutet per augusti inkomma med kompletterande uppföljning av anmodandena.

Södertälje Sjukhus AB redovisar i tertialrapporten en helårsprognos på minus 7 miljoner kronor. Regionstyrelsen föreslås därför anmoda Södertälje Sjukhus AB att säkerställa åtgärder för en ekonomi i balans.

Anmodan att säkerställa åtgärder för en ekonomi i balans omfattar därmed Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB samt Södertälje Sjukhus AB

Ekonomiska konsekvenser

Den ekonomiska situationen är allvarlig och kräver omfattande insatser för att det av fullmäktige beslutade resultatet ska nås. Respektive verksamhet måste reducera kostnadsutvecklingen och säkerställa budgeterade intäkter. Det besvärliga ekonomiska läget kräver att nämnder och bolag omgående vidtar kraftfulla åtgärder och effektiviseringar för att nå av fullmäktige beslutad budget.

Carina Lundberg Udelepp
Regiondirektör

Gunnel Forsberg
Tf. ekonomidirektör

Beslutsexpediering:

Akt

Region Stockholm

Tertialrapport per april 2019

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	Organisation	5
3.	Väsentliga händelser under perioden	7
4.	Styrning.....	12
4.1	Mål	12
4.2	Anmodan	13
5.	Ekonomisk analys (koncernen)	17
5.1	Mål	17
5.2	Resultat.....	18
5.3	Driftsredovisning.....	21
5.4	Investeringar	22
6.	Hälso- och sjukvård	24
6.1	Nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård	27
6.1.1	Hälso- och sjukvårdsnämnden	27
6.1.2	Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	35
6.1.3	Patientnämnden.....	36
6.1.4	Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje.....	37
6.1.5	Stockholms läns sjukvårdsområde	40
6.1.6	Karolinska Universitetssjukhuset.....	42
6.1.7	Södersjukhuset AB.....	44
6.1.8	Danderyds Sjukhus AB.....	47
6.1.9	Södertälje Sjukhus AB.....	50
6.1.10	S:t Eriks Ögonsjukhus.....	52
6.1.11	Folktandvården	54
6.1.12	Ambulanssjukvården i Storstockholm AB.....	55
6.1.13	Stockholm Care AB	56
6.1.14	MediCarrier AB	58
7.	Kollektivtrafik.....	59
7.1	Nämnder och bolag inom kollektivtrafik.....	59
7.1.1	Trafiknämnden	60
7.1.2	Färdtjänstnämnden	70
8.	Kulturnämnden	72

9.	Tillväxt- och regionplanenämnden.....	73
10.	Regionstyrelsen	74
11.	Fastighet och service	75
11.1	Nämnder och bolag inom fastighet och service.....	75
11.1.1	Fastighets- och servicenämnden.....	75
11.1.2	Locum AB.....	82
12.	Övriga nämnder och bolag.....	84
12.1.1	Revisorskollegiet.....	84
12.1.2	Landstingshuset i Stockholm AB.....	84
12.1.3	AB Stockholms Läns Landstings Internfinans.....	85

1. Inledning

Stockholms läns landsting blev den 1 januari 2019 Region Stockholm. Den sammanställda redovisningen av regionkoncernen ger en samlad bild av verksamheten inom nämnder och bolag i regionkoncernen.

I tertialrapportens kapitel två till fem beskrivs viktiga händelser under perioden, styrning och mål samt den ekonomiska utvecklingen inom regionkoncernen. I kapitel sex till tolv beskrivs regionens verksamhetsområden, som till exempel hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Under respektive verksamhetsområde redovisas utfall för de nämnder och bolag som bedriver verksamhet inom området.

Region Stockholms resultat exklusive omställningskostnader¹ uppgick per april till 624 miljoner kronor och överstiger periodens budget med 585 miljoner kronor. Den samlade prognosen för Region Stockholm visar dock att årets resultat, exklusive omställningskostnader, bedöms bli negativt med 631 miljoner kronor, att jämföra med det budgeterade årsresultatet på 140 miljoner kronor. Prognosen har justerats ner med 771 miljoner kronor i jämförelse med föregående årsprognos, vilket till största del beror på negativ prognosavvikelse i jämförelse med budgeterat resultat för ett flertal nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård. Kraftfulla åtgärder krävs för att uppnå en ekonomi i balans och anpassa kostnadsnivån till regionens långsiktiga ekonomiska förutsättningar.

För att möta behoven hos en växande befolkning genomför Region Stockholm sedan ett antal år stora satsningar. Inom hälso- och sjukvården fortsätter genomförandet av Framtidsplan för hälso- och sjukvården med bland annat om- och tillbyggnad av regionens vårdfastigheter för att ge en

¹ Omställningskostnader avser omstruktureringskostnader inom ramen för framtidens hälso- och sjukvård.

tillgängligare och effektivare hälso- och sjukvård. Utbyggnaden av tunnelbanan, tvärbanor och upprustning av både Roslagsbanan och Röda linjen är exempel på satsningar för att säkerställa en väl fungerande och tillgänglig kollektivtrafik i en växande Stockholmsregion.

Investeringsutfallet per sista april uppgick till 3 165 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 20 procent av årets budget på 15 726 miljoner kronor. För 2019 prognostiseras investeringarna uppgå till 13 052 miljoner kronor, vilket innebär en upparbetningsgrad på 83 procent. Största avvikelserna mot budget prognostiseras av trafiknämnden där tidplanen för flera större investeringsobjekt förskjutits.

Regionfullmäktige har i budget 2019 för Region Stockholm, LS 2017-1455, beslutat om åtta övergripande mål, 30 mål och 72 indikatorer. I tertialrapporten görs en bedömning av måluppfyllelse för merparten av indikatorerna under de övergripande målen för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik samt ekonomi. Av de 20 indikatorer som har följts upp i tertialrapporten bedömer regionledningskontoret att tolv kommer att uppfyllas, fyra kommer inte att uppfyllas och det är osäkert om fyra av indikatorerna kommer att uppfyllas på koncernnivå vid utgången av 2019.

2. Organisation

Regionkoncernen

I tabellen framgår de nämnder och bolag som ingår i Region Stockholms verksamhet och som ingår i den sammanställda redovisningen 2019.

Regionkoncernen		
Regionen	Koncernbolag m.m.	
Regionfullmäktige, nämnder och styrelser	Landstingshuset i Stockholm AB (100 %)	AB Storstockholms lokaltrafik (100 %)
<ul style="list-style-type: none"> • Regionstyrelsen • Hälso- och sjukvårdsnämnden • Vårdens kunskapsstyrningsnämnd • Patientnämnden • Stockholms läns sjukvårdsområde • Karolinska Universitetssjukhuset • Trafiknämnden • Färdtjänstnämnden • Kulturnämnden • Tillväxt- och regionplanenämnden • Fastighets och servicenämnden • Revisorskollegiet 	<ul style="list-style-type: none"> • Södersjukhuset AB • Danderyds Sjukhus AB <ul style="list-style-type: none"> ○ Barnbördshuset Stockholm AB (49 %) • Södertälje Sjukhus AB • S:t Eriks Ögonsjukhus AB • Folkvandvården Stockholms län AB • Ambulanssjukvården i Storstockholm AB • Stockholm Care AB • MediCarrier AB • Waxholms Ångfartygs AB • Locum AB <ul style="list-style-type: none"> ○ AB Terreno • AB Stockholms Läns Landstings Internfinans 	<ul style="list-style-type: none"> • SL Infrateknik AB • AB SL Finans • SL Älvsjö AB <p>Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (50 %)²</p> <ul style="list-style-type: none"> • TioHundra AB

Uppdragsföretag

Ett uppdragsföretag är en juridisk person till vilken regionen har överlämnat en viss angelägenhet med stöd av kommunallagen. Uppdragsföretagen ingår inte i regionkoncernens resultat- och balansräkningar på annat sätt än att eventuella bidrag som har utbetalats redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Nedanstående sammanställning omfattar de större uppdragsföretagen.

Uppdragsföretag	
Samägda juridiska personer med betydande inflytande³	Samägda juridiska personer utan betydande inflytande
<ul style="list-style-type: none"> • ALMI Företagspartner i Stockholm Sörmland AB (40,5 %) • Mälardalstrafik MÅLAB AB (35 %) • Samordningsförbund (25 %)⁴ • Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (22,6 %)⁵ 	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling (14,3 %) • Resekortet i Sverige AB (13,3 %)

² Gemensamt kommunalförbund tillsammans med Norrtälje kommun.

³ Avser samägda juridiska personer med en ägarandel som överstiger 20 procent.

⁴ Region Stockholm ingår i sex samordningsförbund tillsammans med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och kommunerna i länet.

⁵ Gemensamt kommunalförbund tillsammans med övriga regioner i Sverige.

Entreprenader

Landstingskommunala angelägenheter som bedrivs av en annan juridisk person än de nämnder och bolag som ingår regionkoncernen.

-
- 100 procent av trafikverksamheten bedrivs av externa entreprenörer.
  - 39 procent av hälso- och sjukvården bedrivs av externa vårdgivare.⁶
-

Verksamhetsstiftelser

En stiftelse är en självägd förmögenhet, utan ägare och medlemmar, som har avsatts för att varaktigt tillgodose ett bestämt ändamål. Stiftelser ingår inte i regionkoncernens resultat- och balansräkning på annat sätt än att eventuella bidrag som har tilldelats redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Nedan presenteras de verksamhetsstiftelser i vilka regionen har uppsiktsansvar under 2019 och inom parentes redovisas andelen styrelsemedlemmar som utsetts av Region Stockholm.

Verksamhetsstiftelser

Stiftelser i vilka Region Stockholm är ensam stiftare

- Stiftelsen Cancercentrum Karolinska (100 %)
- Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin (100 %)
- Stiftelsen Clara (0 %)⁷

Stiftelser där Region Stockholm är stiftare tillsammans med andra

- Stiftelsen Stockholms läns museum (44 %)
- Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum (50 %)
- Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län (53 %)
- Stiftelsen Flemingsberg Science (25 %)

Stiftelse där Region Stockholm är huvudfinansier

- Stockholms Konserthusstiftelse (67 %)

---

⁶ Andel av totalt köpt hälso- och sjukvård.

⁷ Regionen utser från och med februari 2018 inga ledamöter eller revisorer i Stiftelsen Clara, men har fortsatt uppsiktsansvar.

3. Väsentliga händelser under perioden

Regionbildning och samordnad regional utveckling

Den 1 januari 2019 blev Stockholms läns landsting Region Stockholm. Förändringen innebär att Region Stockholm tar ett regionalt ansvar för de regionala tillväxtfrågor där länsstyrelsen tidigare varit den samlande aktören. Det utökade uppdraget innebär bland annat att ansvara för att, i dialog med länets aktörer, samordna och driva flera av de viktiga frågor som rör länet, bland annat den regionala utvecklingsstrategin och länsplanen för transportinfrastruktur. Arbetet med att utveckla väl fungerade former för samverkan med länets kommuner, länsstyrelsen och andra aktörer är en prioriterad uppgift för Region Stockholm under 2019.

Förslag till förändringar i det kommunala utjämningsystemet

Det kommunalekonomiska utjämningsystemet omfattar kostnadsutjämning, inkomstutjämning samt regleringsavgift.

I tabellen nedan framgår hur stor kostnad som Region Stockholm betalade i utjämning 2018.

Kommunalekonomisk utjämning 2018, miljoner kronor	
	2018
Kostnadsutjämningsbidrag	645
Inkomstutjämningsavgift	-1 152
Regleringsavgift	-698
Kommunalekonomisk utjämning	-1 204

I *kostnadsutjämningsdelen* utjämnas för opåverkbara och kostnadsdrivande skillnader mellan regioner. Kostnadsutjämnningen består av fyra olika delmodeller. Region Stockholm betalar en avgift i delmodellen Hälsa- och sjukvård, men erhåller bidrag i delmodellerna Befolkningsförändringar, Löner och Kollektivtrafik. I den nuvarande modellen erhåller Region Stockholm 281 krona per invånare, totalt 645 miljoner kronor i 2018 års nivå.

Region Stockholms *inkomstutjämningsavgift* beräknas utifrån skillnaden mellan regionens beskattningsbara inkomster och det skatteutjämningsunderlag, även kallat garantinivå, som för regioner motsvarar 115 procent av medelskattkraften i riket. Inkomstnivån i Region Stockholm ligger på 117,4 procent av genomsnittet i riket och Region Stockholm får därmed betala en inkomstutjämningsavgift på den del av inkomsterna som överstiger garantinivån. I 2018 års nivå uppgår avgiften till 500 kronor per invånare, totalt 1 152 miljoner kronor.

Regleringsavgiften används för två ändamål. Dels regleras skillnaden mellan statens anslag till systemet. Dels hanteras förändringar i ansvars- eller uppgiftsfördelningen mellan staten och kommunsektorn enligt finansieringsprincipen. Om statens kostnader för det kommunalekonomiska utjämningsystemet överstiger summan av statens anslag och de avgifter som betalas in blir regleringsposten negativ och sektorn får betala en så kallad regleringsavgift. Regleringsavgiften beräknas som ett enhetligt belopp per invånare i riket, 303 kronor per invånare i 2018 års nivå. Den totala regleringsavgiften för Region Stockholm uppgår till 698 miljoner kronor.

För närvarande pågår remissbehandling av betänkandet, Lite mer lika – översyn av kostnadsutjämnningen för kommuner och landsting, SOU 2018:74. Kostnadsutjämnningen syftar till att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och landsting att tillhandahålla invånarna service oberoende av opåverkbara strukturella förhållanden.

I tabellen nedan redovisas utfallet för Region Stockholm till följd av utredningens förslag, dels som kronor per invånare och dels i miljoner kronor. Förslaget kan som tidigast börja gälla från 2021.

Föreslagna förändringar i kostnadsutjämnningen	Nuvarande modell kr/invånare	Förslag kr/invånare	Förändring kr/invånare	Nuvarande modell totalt mkr	Förslag totalt mkr	Förändring totalt mkr
Hälso- och sjukvård, inkl lön	-987	-2 169	-1 182	-2 273	-4 996	-2 723
Befolkningsförändring	88	593	505	203	1 366	1 163
Kollektivtrafik	1 180	1 165	-14	2 716	2 684	-32
TOTALT	281	-411	-692	645	-946	-1 592

Utredningens förslag innebär förändrade ekonomiska förutsättningar för Region Stockholm. Regionen går från att, som redan idag betala 1,2 miljarder kronor till utjämningsystemet, till att betala uppemot 2,8 miljarder kronor. Resultatmässigt innebär förändringen en försämring med 1 592 miljoner kronor i 2018 års nivå. Det motsvarar en skatthöjning med 26 öre. I utredningen föreslås även ett tidsbegränsat införandebidrag. För Region Stockholm skulle införandebidraget uppgå till 903 miljoner kronor det första året och 212 miljoner kronor det andra året, för att därefter upphöra helt.

Regeringens vårproposition

I april presenterade regeringen 2019 års ekonomiska vårproposition och vårändringsbudget för 2019. Inga konkreta initiativ med direkta ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm aviserades. Däremot anser regeringen att de generella bidragen till kommuner och landsting/regioner

behöver fortsätta att förstärkas i en jämn takt över mandatperioden, dock utan att precisera när och med vilka belopp.

Det saknas fortfarande överenskommelser mellan staten och Sveriges kommuner och landsting, SKL, om delar av de riktade statsbidragen. En utmaning med riktade statsbidrag är att den inriktning för bidragen som staten väljer kan ligga vid sidan av den prioritering som redan är gjord i regionens budget för 2019 och kommande år.

Effektiv styrning och ledning

Flera åtgärder för att säkerställa en effektiv styrning och ledning inom Region Stockholm har beslutats och är under genomförande.

Organisationsförändringar fortsätter under 2019 med utgångspunkt i fullmäktiges beslut i november 2018 vad gäller ny politisk organisation. Regionstyrelsens strategiska roll fortsätter renodlas, och en etablering av en gemensam fastighets- och servicenämnd sker.

Införandet av ett regiongemensamt systemstöd för ledningsprocessen inklusive mål, uppdrag samt internkontroll, LS 2017-1061, pågår och bidrar till en tydligare och effektivare mål- och ekonomistyrning i regionen.

Framtidsplan för hälso- och sjukvården

Syfte och övergripande målbild för vården, Framtidsplan för hälso- och sjukvården, är förbättrad tillgänglighet, god kvalitet och delaktighet samt hög effektivitet. Inledningen av året har fortsatt präglats av utveckling och omställning i enlighet med Framtidsplan för hälso- och sjukvården, LS 1104-0574, LS 1109-1229, LS 1304-0527 och LS 1409-1068 och dess huvudstrategier utgående från fem fokusområden:

- **Strukturförändringar**
Strukturförändringar har genomförts enligt plan för att uppnå Framtidsplan för hälso- och sjukvården mål om en effektiv vård i enlighet med LEON-principen, lägsta effektiva omhändertagandenivå. Exempelvis har arbetet fortsatt för att renodla Karolinska Solna till ett mer högspecialiserat sjukhus och övriga akutsjukhus till mer specialiserade sjukhus. Specialiserad kirurgi i öppenvård är under upphandling och arbete pågår för att ta fram en ny primärvårdsstrategi.
- **Säkerställande av närsjukhusstruktur**
Hälso- och sjukvårdsnämnden har under våren bland annat påbörjat ett arbete för att upphandla en sammanhållen geriatrisk vård vid Sollentuna sjukhus.
- **Barnsjukvården**
En utredning pågår av den somatiska barnsjukvården i regionen. Barnsjukvården i sin helhet ses över, med en analys av öppen – och sluten vård, möjligheterna till ökad andel vård i hemmet samt eventuellt

behov av en ny barnklinik på Danderyds sjukhus. Förslag väntas under hösten.

- Nätverkssjukvården – långsiktig och strategisk utveckling fortsätter för att nå målen om nätverkssjukvården. Arbetet med Framtidens vårdinformationsmiljö fortskrider. Samverkan med kommuner är ett viktigt område för att säkra helheten och en överenskommelse har ingåtts kring vård av personer med missbruk/beroende av spel om pengar.
- Akut omhändertagande och patientvägledning.
Den akuta vårdstrukturen har fortsatt att utvecklas genom utredningar kring intensivakutens verksamhet på Karolinska Universitetssjukhuset Solna, upphandling av ytterligare en närakut samt implementering av de nya avtalen avseende vägburen ambulans.

Kollektivtrafik

Utbyggnaden av arbetstunnlar för tunnelbana till Barkarby är igång sedan årsskiftet. Byggstarten manifesterades i mars genom en första symbolisk sprängning med närvaro av representanter från såväl Region Stockholm som Järfälla, Stockholm, Nacka och Solna kommun på plats.

I april invigdes Nynäslinjens pendeltågsstation Vega och avtalsstart genomfördes för färdtjänsttaxi avseende tre leverantörer.

Stabilt bokslut men ekonomiska utmaningar

Regionens satsningar är en förutsättning för att möta en växande befolknings behov av sjukvård och kollektivtrafik. Satsningarna innebär samtidigt att såväl kapital- som driftskostnaderna ökar.

Region Stockholm har redovisat ett positivt resultat sedan 2007. För 2018 uppgick resultatet exklusive omställningskostnader till 2 171 miljoner kronor, vilket till stor del berodde på högre samlade skatteintäkter och lägre finansiella kostnader än budgeterat.

Bedömning av det ekonomiska resultatet för 2019 visar, för flertalet av verksamheterna inom hälso- och sjukvård, ett negativt utfall i relation till det budgeterade resultatet. För att säkerställa en långsiktigt stabil ekonomi har arbetet med att anpassa kostnadsutvecklingen till regionens långsiktiga ekonomiska förutsättningar fortsatt hög prioritet.

Största enskilda risken avser Karolinska Universitetssjukhuset och dess behov av anpassning av bemanning efter det nya vårduppdraget. Sjukhuset har i början av maj månad lagt ett varsel gällande 550 helårsarbeten inom administration. Effekten av åtgärden bedöms ge en viss kostnadsminskning under 2019.

För att hälso- och sjukvården skall klara det samlade budgeterade resultatet under 2019 är bedömningen att ytterligare kraftiga resultatförbättrande åtgärder behöver vidtagas främst på Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB och Danderyds Sjukhus AB.

Kontrollbalansräkning för TioHundra AB

TioHundra AB ägs av Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje. Bolagets negativa resultat har gjort att det egna kapitalet sjunkit under hälften av aktiekapitalet. Styrelsen för TioHundra AB har därför beslutat att upprätta en kontrollbalansräkning i enlighet med reglerna i aktiebolagslagen. Lagen kräver att hela aktiekapitalet återställs inom åtta månader. Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje behöver beslut från medlemmarnas respektive fullmäktige för att kunna tillskjuta mer aktiekapital. Diskussioner pågår mellan de två medlemmarna om underskottet, vilket kommer att hanteras i ett separat ärende.

4. Styrning

Grunden i regionens styrmodell är målstyrning och ekonomistyrning. Ytterst syftar styrningen till att regionfullmäktiges vision och mål nås inom beslutad budget. Målstyrning av nämnder, bolag och externa aktörer ska öka och detaljstyrningen minska.

4.1 Mål

Regionfullmäktige har i budget 2019 för Region Stockholm fastställt visionen: En attraktiv, hållbar och växande Stockholmsregion med frihet för invånarna att själva forma sina liv och fatta avgörande beslut.

Med inriktning mot visionen har regionfullmäktige även beslutat om övergripande mål för kärnverksamheterna samt koncerngemensamma övergripande mål.

Regionfullmäktige har delat upp de övergripande målen i mål som täcker olika aspekter av de övergripande målen och beslutat om indikatorer för vilka målvärdena ska uppnås per sista december 2019.

I budget 2019 anges vilka mål och indikatorer som varje nämnd och bolag ska styras och följas upp mot. Nämnder och bolag ska fastställa egna målvärden för regionfullmäktiges indikatorer och kan besluta om egna lokala mål och indikatorer som styr mot regionfullmäktiges mål.

I tertialrapporterna mäts merparten av indikatorerna som hör till det övergripande målet för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik samt en långsiktigt hållbar ekonomi.

I budgeten anges att ett mål är uppnått om minst hälften av dess indikatorer uppfylls. Ett övergripande mål anses vara uppnått om minst hälften av tillhörande mål uppfylls.

Under hälso- och sjukvårdsnämnden respektive trafiknämnden redovisas respektive mål och indikatorer på systemnivå. Under övriga nämnder och bolag redovisas de indikatorer som följs upp i tertialrapporten som fullmäktige har beslutat att nämnden eller bolaget ska styra mot.

4.2 Anmodan

Anmodan är en formell uppmaning från regionstyrelsen att agera på väsentliga brister i efterlevnaden av lagkrav eller beslut fattade av fullmäktige. Anmodan beslutades i samband med årsredovisningen 2018, LS 2018-1077.

- *Regionstyrelsen anmodar samtliga nämnder och bolag att fortsatt säkerställa åtgärder för att minska konsultkostnader och att intensifiera arbetet med att skifta ut konsulter⁸.*

Pågående med avvikelse. Regionledningskontorets bedömning är att anmodan uppmärksammats. Samtliga nämnder och bolag utom vårdens kunskapsstyrningsnämnd och TioHundra AB redovisar att åtgärder pågår eller är avslutade. Planen och effekten av dessa åtgärder framgår dock inte av redovisningen.

- *Regionstyrelsen anmodar de nämnder och bolag där arbete fortfarande pågår med att säkerställa att de nödvändiga interna kontrollerna är på plats för ett effektivt och ändamålsenligt nyttjande av konsulter att intensifiera detta arbete.*

Pågående enligt plan. Bedömningen är att anmodan i allt väsentligt har uppmärksammats. Trafiknämnden/trafikförvaltningen redovisar att detta är säkerställt genom en handbok för konsultanvändning. Övriga redovisar att interna kontroller finns men att arbete fortfarande pågår med att se över dessa kontroller och att det sker enligt plan för 2019. Det handlar om kontroller i samband med exempelvis upphandling av konsulter/externt verksamhetsstöd, fakturahantering och uppföljning av leverans.

- *Regionstyrelsen anmodar de nämnder och bolag som inte uppnår resultatkrav enligt beslut i fullmäktige att säkerställa åtgärder för en ekonomi i balans.*

---

⁸ RS 2018-1077.

Pågående med avvikelse. En ekonomi i balans är en absolut förutsättning för en långsiktigt hållbar verksamhet inom Region Stockholm. Regionledningskontorets bedömning är att anmodan i allt väsentligt har uppmärksammats. Samtliga anmodade nämnder och bolag redovisar att de arbetar med åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans. Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds sjukhus AB och Folktandvården Stockholms län AB redovisar att åtgärder pågår men med avvikelser. Den sammanlagda negativa prognosavvikelsen mot budget för dessa fyra verksamheter är 1 275 miljoner kronor där Karolinska Universitetssjukhuset utgör 950 miljoner kronor. Utöver dessa redovisar även Södertälje Sjukhus AB och Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje en negativ prognos som innebär en avvikelse på tio miljoner kronor respektive 27 miljoner kronor. Även dessa verksamheter anmodas att säkerställa åtgärder för en ekonomi i balans. Stockholms läns sjukvårdsområde, Ambulanssjukvården i Stockholm AB, Stockholm Care AB, MediCarrier AB och Waxholms Ångfartygs AB redovisar att åtgärder pågår enligt plan.

- *Regionstyrelsen anmodar Karolinska Universitetssjukhuset att skyndsamt anpassa kostnaderna och bemanningen till det beslutade vårduppdraget med fokus på den högspecialiserade vården.*

Pågående med avvikelse. Regionledningskontorets bedömning är att anmodan uppmärksammats. Karolinska Universitetssjukhuset har rapporterat att sjukhuset varslar 550 personer och inför anställningsstopp.

- *Regionstyrelsen anmodar de nämnder och bolag med en investeringsverksamhet att intensifiera arbetet med styrning och uppföljning av investeringar genom att proaktivt och löpande arbeta med kvalitetssäkring av investeringarnas prognoser. Status, avvikelser och risker följs upp i landstingets tertial-, delårs- och årsrapportering.*

Pågående med avvikelse. Regionledningskontorets bedömning är att nämnder och bolag med investeringsverksamhet uppmärksammat anmodan kring investeringsstyrning och är positiva till regionens övergripande arbete med att utveckla och stärka investeringsstyrningen. Flera nämnder och bolag har skapat särskilda forum för investeringsstyrning exempelvis investeringsråd eller kommittéer för att öka styrningen och uppföljning av verksamhetens investeringar.

Regionledningskontoret betonar att det är av stor vikt att nämnder och bolag fortsätter utveckla investeringsstyrningen och det fortsatta arbetet med att löpande följa upp aktuella investeringar och aktivt arbeta med prognosarbete.

- *Regionstyrelsen anmodar samtliga nämnder och bolag att ytterligare intensifiera sitt arbete med att integrera informations- och it-säkerhet i sina verksamhetsprocesser och att ha ett tydligt fokus på att åtgärda identifierade avvikelser beträffande styrning, ledning och regelefterlevnad inom området.*

Pågående med avvikelse. Regionledningskontorets bedömning är att anmodan i allt väsentligt uppmärksammats. Nämnder och bolag arbetar med att ta fram handlingsplaner och ser över processerna i prioriterade områden. Arbete har påbörjats i samtliga nämnder och bolag med att göra bedömningar av regelefterlevnaden, och därigenom skapa förutsättningar för att minska de operativa riskerna. Tre nämnder och bolag har säkerställt sina styrnings- och uppföljningsprocesser. Givet de ökande samhällshoten för bland annat cyberattacker, skärpta regelverk och digitaliseringen som regionen står inför så betonar regionstyrelsen att hanteringen av risk och regelefterlevnad inom informations- och it-säkerhetsområdet har hög prioritet. Regionstyrelsen understryker därför vikten av fortsatt fokus på att utveckla styrnings- och uppföljningsprocesserna för hanteringen av informations- och it-säkerhetsrisker för regionens nämnder och bolag, allt till följd av den ökande informationsdelningen och digitaliseringen.

- *Regionstyrelsen anmodar samtliga nämnder och bolag att ytterligare intensifiera sitt arbete med säkerhet och krisberedskap.*

Pågående med avvikelse. Regionledningskontorets bedömning är att anmodan i allt väsentligt uppmärksammats. Samtliga nämnder och bolag, utom Karolinska Universitetssjukhuset och TioHundra AB, redovisar att de har aktiviteter som är pågående och/eller avslutade. Serviceförvaltningen redovisar att arbetet påbörjas när ordinarie förvaltningschef är på plats. Regionledningskontoret bedömer det som centralt att det fortsatta arbete som genomförs reflekterar hur det förändrade omvärldsläget och den nya säkerhetsskyddslagen påverkar förutsättningarna och förmågan att kunna upprätthålla en tillfredställande nivå på verksamheten vid störningar och omfattande extraordinära händelser.

- *Regionstyrelsen anmodar Karolinska Universitetssjukhusets att fortsätta att intensifiera arbetet med att säkerställa uppfyllelse av tillgänglighetsmålet vård i rätt tid avseende att besöka specialist inom 30 dagar och behandling/operation inom 90 dagar.*

Pågående med avvikelse. Regionledningskontorets bedömning är att anmodan uppmärksammats. Redovisningen visar dock inte på att ytterligare åtgärder genomförts för att hantera kösituationen i jämförelse med årsrapporteringen 2018. Regionstyrelsen ser allvarligt på att utfallet

enligt tertialrapporteringen fortsatt visar på allt för låg tillgänglighet. Måluppfyllnad är nödvändig för en väl fungerande hälso- och sjukvård i Stockholm. Kösituationen visar att det fortsatt krävs kraftfulla åtgärder för att säkerställa måluppfyllnad.

- *Regionstyrelsen anmodar hälso- och sjukvårdsnämnden att, under 2019, säkerställa ett genomförande av den interna utvecklingsplanering som tagits fram, att aktiviteter effektbedöms och tidsätts samt att nämnden säkerställer en stark intern förändringsledning för att stärka helhetssyn, samordning och effektivitet i hälso- och sjukvårdssystemet.*

Pågående enligt plan. Regionledningskontorets bedömning är att anmodan uppmärksammas och att hälso- och sjukvårdsnämndens arbete med att stärka helhetssyn, samordning och effektivitet i hälso- och sjukvårdssystemet går enligt plan. Konkret planering, tidsättning och formulering av förväntade effekter av prioriterade aktiviteter pågår men har ännu inte redovisats.

5. Ekonomisk analys (koncernen)

Redovisningen av regionkoncernen, Region Stockholm, ger en samlad bild av samtliga nämnders och bolags ekonomi.

5.1 Mål

Det övergripande målet om en långsiktigt hållbar ekonomi har tre mål: Ett resultat i balans, Självfinansiering av drift och ersättningsinvesteringar, samt Hållbar investeringsutveckling. Bedömningen är att två av målen uppnås, medan målet om ett resultat i balans inte uppnås under 2019.

Mål och indikator	Utfall 2019 April	Utfall 2018 April	Prognos 2019	Mål 2019
LÅNGSIKTIGT HÅLLBAR EKONOMI				
Ett resultat i balans				
Ett positivt resultat enligt balanskravet ¹⁾	624 mkr	1 203 mkr	Uppfylls ej ●	140 mkr
Självfinansiering av drift och ersättningsinvesteringar				
Finansiering av regionens driftskostnader och ersättningsinvesteringar ska ske inom koncernens	100 %	100 %	Uppfylls ●	100 %
Hållbar investeringsutveckling				
Kapitalkostnadernas ²⁾ andel av landstingets totala intäkter	6,7 %	6,8 %	Uppfylls ●	≤ 9,5 %
Räntebärande skulders andel av de totala intäkterna	-	-	Uppfylls ●	≤ 70 %

¹⁾ Avser resultatet exklusive omställningskostnader.

²⁾ Kapitalkostnaderna avser avskrivningskostnader och räntekostnader från leasing- och låneskuld samt andra motsvarande skulder.

Ett resultat i balans

- Resultatet exklusive omställningskostnader uppgick för perioden till 624 miljoner kronor, men prognostiseras för året att bli negativt med 631 miljoner kronor. Då indikatorns målvärde uppgår till 140 miljoner kronor bedöms därmed inte målet *Ett positivt resultat enligt balanskravet* uppnås för 2019.

Självfinansiering av drift och ersättningsinvesteringar

- Ersättningsinvesteringar uppgick för perioden till cirka 1 000 miljoner kronor, vilket är lägre än kassaflödet från den löpande verksamheten som uppgick till cirka 1 600 miljoner kronor. För året prognostiseras ersättningsinvesteringarna fortsatt underskrida kassaflödet från den löpande verksamheten, vilket innebär att målet *Självfinansiering av drift och ersättningsinvesteringar* bedöms uppnås 2019.

Hållbar investeringsutveckling

Målet bedöms uppnås eftersom båda indikatorerna prognostiseras uppnås.

- Kapitalkostnadernas andel av regionens totala intäkter* uppgick till 6,7 procent för perioden. För året prognostiseras kapitalkostnadernas andel

av regionens totala intäkter uppgå till 7,3 procent. Målvärdet för indikatorn bedöms därmed uppnås för 2019.

- *Räntebärande skulders andel av de totala intäkterna* mäts på helåret och prognostiseras till 65 procent. Målvärdet för indikatorn bedöms därmed uppnås för 2019.

5.2 Resultat

Resultat Mkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Bokslut
	2019	2019		2018	2019	2019		procent	2018
	jan-apr	jan-apr		jan-apr					
Verksamhetens intäkter	8 087	7 870	217	8 081	23 997	23 890	107	0,4 %	23 576
Verksamhetens kostnader	-31 998	-32 119	121	-30 520	-97 635	-96 390	-1 245	-1,3 %	-92 450
Avskrivningar	-1 937	-2 060	122	-1 792	-6 388	-6 445	57	-0,9 %	-5 742
Verksamhetens nettokostnader	-25 848	-26 309	461	-24 230	-80 026	-78 945	-1 081	-1,4 %	-74 616
Skatteintäkter	25 213	25 200	13	24 256	75 699	75 600	99	0,1 %	72 871
Generella statsbidrag och utjämning	1 897	1 865	33	1 710	5 693	5 594	99	1,8 %	4 876
Verksamhetens resultat	1 262	755	507	1 735	1 366	2 249	-883		3 131
Finansiella intäkter	23	18	6	31	69	56	13	23,5 %	426
Finansiella kostnader	-772	-827	55	-802	-2 364	-2 523	159	-6,3 %	-2 174
Resultat efter finansiella poster	513	-54	567	965	-929	-218	-711		1 383
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0		0
Årets resultat	513	-54	567	965	-929	-218	-711		1 383
<i>Varav omställningskostnader</i>	-110	-93	-18	-239	-298	-358	60	-16,7 %	-788
Resultat exklusive omställningskostnader	624	38	585	1 203	-631	140	-771		2 171

Resultat exklusive omställningskostnader uppgick till 624 miljoner kronor för perioden. Resultatavvikelsen är positiv i jämförelse med budgeterat resultat med 585 miljoner kronor. Den större delen av resultatavvikelsen för perioden, 461 miljoner kronor, avser nettokostnader från nämnder och bolag.

Den samlade kostnaden för perioden avseende verksamhetens kostnader, avskrivningar och finansiella kostnader uppgår till 34 707 miljoner kronor. Detta motsvarar en kostnadsökning i jämförelse med motsvarande period föregående år med 4,8 procent. Den budgeterade kostnadsökningen för perioden är på 5,7 procent.

Regionledningskontorets samlade prognos för Region Stockholm, är att årets resultat, exklusive omställningskostnader, kommer bli negativt med 631 miljoner kronor, vilket avviker negativt mot budgeterat resultat med 771 miljoner kronor. Prognostiserad budgetavvikelse motsvarar 0,7 procent av den totala omsättningen.

Den negativa prognosavvikelsen i jämförelse med budgeterat resultat avser nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Prognostiserade skatteintäkter och utjämning beräknas utifrån Sveriges Kommuner och Landstings prognos från maj 2019. Skatteintäkterna

uppgick till 25 213 miljoner kronor för perioden. För året prognostiseras skatteintäkterna bli 75 699 miljoner kronor, vilket är 99 miljoner kronor högre än budget, motsvarande 0,1 procent av budgeterade skatteintäkter.

Generella statsbidrag och utjämning uppgick till 1 897 miljoner kronor. Prognosen för året är att generella statsbidrag och utjämning kommer att uppgå till 5 693 miljoner kronor, vilket är 99 miljoner kronor högre än budget, motsvarande 1,8 procent. Avvikelsen förklaras främst av ökade intäkter med 250 miljoner kronor avseende läkemedelsbidrag enligt en överenskommelse med staten i januari 2019.

Avgiften till det kommunala utjämningsystemet ökar med 166 miljoner kronor i jämförelse med budget. I prognosen för året ingår en kostnad för den del som avser inkomstutjämningen med 1 174 miljoner kronor. Region Stockholm är den enda region som betalar till inkomstutjämningen.

Finansiella kostnader

De finansiella kostnaderna för perioden uppgick till 772 miljoner kronor, vilket är 55 miljoner kronor lägre än budget. Orsaken är främst ett lägre ränteläge för upplåningen. Räntekostnaderna beräknas öka framöver i takt med att låneskulden för att finansiera investeringsprojekten ökar.

Prognosen för årets finansiella kostnader uppgår till 2 364 miljoner kronor, vilket avviker positivt med 159 miljoner kronor i jämförelse med budget. Budgetavvikelsen motsvarar 6,3 procent av budgeterade räntekostnader.

Omställningskostnader

Omställningskostnaderna för genomförandet av Framtidsplan för hälso- och sjukvården prognostiseras bli 60 miljoner kronor lägre än budgeterat. Avvikelsen beror på tidsförskjutning inom Karolinska Universitetssjukhuset, Södertälje Sjukhus AB, samt fastighets- och servicenämnden.

Bemanning

Personalvolymen mätt i antal helårsarbeten⁹ uppgick till 43 414, vilket är 479 helårsarbeten fler än i budget. I jämförelse med föregående år ökar den avtalade tiden med 581 helårsarbeten. Inom hälso- och sjukvården ökar antalet helårsarbeten med 1,2 procent och drygt hälften av ökningen, 62 procent, kan hänföras till Stockholms läns sjukvårdsområde. Ökningen inom Stockholms läns sjukvårdsområde är en följd av nytillkomna uppdrag eller nystartade verksamheter under 2018 och 2019. Några exempel är uppstart av närakuter och akademiskt specialistcentrum samt nystartade verksamheter inom psykiatrin. Prognosen för året är 43 175 helårsarbeten

---

⁹ Helårsarbeten avser avtalad tid (närvaro och frånvaro) i förhållande till det individuella heltidsmättet för aktuellt antal dagar under perioden.

vilket är 297 helårsarbeten fler än budgeterat. Då helårsarbeten per april är fler än budgeterat bedömer regionledningskontoret att prognosen kommer bli svår att uppnå. För att nå prognostiserat utfall behöver framför allt Karolinska Universitetssjukhuset minska antalet helårsarbeten.

Risker och möjligheter

Största enskilda ekonomiska risken avser Karolinska Universitetssjukhuset och dess behov av anpassning av bemanning till det nya vårduppdraget. En minskning med cirka 400 helårsarbetare per december ligger i den åtgärdsplan som är framtagen i sjukhusets verksamhetsplan. Detta har dock visat sig vara otillräcklig varför sjukhuset i början av maj månad lagt ett varsel gällande 550 helårsarbeten inom administration. Reduceringen av bemanning ligger till stor del under andra hälften av året. Detta innebär att det endast uppstår en mindre effekt av kostnadsminskningen under 2019. Även Södersjukhuset AB och Danderyds Sjukhus AB visar betydande avvikelser mot budget per april månad.

Regionledningskontorets bedömning är att lämnad negativ prognos för hälso- och sjukvården, 1 203 miljoner kronor, utifrån de förutsättningar som är kända just nu, är mer realistisk än den prognos som lämnades efter mars månad. För att hälso- och sjukvården ska klara det budgeterade resultatet under 2019 är bedömningen att ytterligare kraftiga resultatförbättrande åtgärder behöver vidtagas främst på Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB och Danderyds Sjukhus AB.

Regionledningskontoret följer upp att de som redovisar negativ resultatavvikelse i jämförelse med budgeterat resultat vidtar adekvata åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans. En tät dialog mellan regionledningskontoret och respektive verksamhet är synnerligen angelägen, för att säkerställa att regionstyrelsen och utskott kan ta sitt ansvar för styrning och uppföljning av helheten.

5.3 Driftsredovisning

Mkr	Utfall 2019 jan-apr	Budget 2019 jan-apr	Avvikelse	Utfall 2018 jan-apr	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning*	Bokslut 2018
Hälso- och sjukvård									
Hälso- och sjukvårdsnämnden	113,3	-27,4	140,7	291,8	0,0	0,0	0,0	0,0 %	585,3
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	21,1	0,0	21,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0
Patientnämnden	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0 %	1,0
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg varav <i>TioHundra AB</i>	-15,1 -16,3	-2,3 -2,3	-12,8 -14,0	-13,7 -8,0	-26,5 -26,5	0,0 0,0	-26,5 -26,5	-3,8 % -3,2 %	7,2 -3,7
Stockholms läns sjukvårdsområde	53,8	37,5	16,3	4,8	199,0	199,0	0,0	0,0 %	52,4
Karolinska Universitetssjukhuset	-620,4	-447,1	-173,3	-111,0	-1 230,0	-280,0	-950,0	-5,0 %	-822,4
Södersjukhuset AB	-79,9	-11,0	-68,9	-30,4	-147,0	9,4	-156,4	-2,9 %	-51,6
Danderyds Sjukhus AB	-82,8	-27,5	-55,3	-61,5	-150,0	6,5	-156,5	-3,4 %	-84,1
Södertälje Sjukhus AB	2,6	3,1	-0,5	-12,3	-6,7	3,3	-10,0	-0,7 %	11,0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	5,0	-4,9	9,9	-0,8	40,0	33,0	7,0	1,0 %	48,4
Folktandvården Stockholms Län AB	33,9	47,4	-13,5	45,0	100,0	112,5	-12,5	-0,7 %	112,3
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	7,4	-5,4	12,8	-11,6	12,0	12,0	0,0	0,0 %	-8,2
Stockholm Care AB	-0,2	0,2	-0,5	-0,1	0,7	0,7	0,0	0,0 %	0,1
MediCarrier AB	3,3	0,3	3,0	0,6	5,0	5,0	0,0	0,0 %	4,9
Hälso- och sjukvård totalt	-557,7	-436,9	-120,8	101,0	-1 203,5	101,4	-1 304,9	-1,8 %	-143,8
Kollektivtrafik									
Trafiknämnden	-13,2	-0,3	-12,9	16,7	-64,9	0,0	-64,9	0,0 %	45,1
varav <i>Trafikförvaltningen</i>	-13,7	-0,3	-13,4	15,9	-64,9	0,0	-64,9	-0,6 %	43,1
varav <i>Förvaltning för utbyggd tunnelbana</i>	0,5	0,0	0,5	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0 %	2,0
AB Storstockholms Lokaltrafik	270,1	86,8	183,3	476,6	475,3	400,0	75,3	0,4 %	479,0
Waxholms Ångfartygs AB	9,8	9,3	0,5	11,6	-10,4	0,0	-10,4	-1,8 %	-10,5
Trafiknämnden inkl bolag	266,7	95,9	170,9	504,9	400,0	400,0	0,0	0,0 %	513,6
Färdtjänstnämnden	81,0	16,3	64,7	43,5	83,6	0,0	83,6	4,9 %	67,5
Kollektivtrafik totalt	347,7	112,2	235,5	548,4	483,6	400,0	83,6	0,2 %	581,1
Kulturnämnden	5,8	0,5	5,3	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	2,6
Tillväxt- och regionplanenämnden	4,1	0,0	4,1	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,6
Regionstyrelsen	117,7	-3,3	121,1	58,5	0,0	0,0	0,0	0,0 %	-125,6
Fastigheter och service									
Fastighets- och servicenämnden	265,8	99,8	166,0	259,3	360,9	359,9	1,0	0,0 %	910,7
varav <i>Serviceförvaltningen</i>	-7,7	0,0	-7,7	3,9	1,0	0,0	1,0	0,1 %	32,5
varav <i>Fastighetsförvaltningen</i>	273,5	99,8	173,7	255,5	359,9	359,9	0,0	0,0 %	878,2
Locum AB	1,0	0,1	1,0	13,4	7,0	7,0	0,0	0,0 %	22,4
Fastigheter och service totalt	266,9	99,9	167,0	272,7	367,9	366,9	1,0	0,0 %	933,1
Övriga									
Revisorskollegiet	1,9	1,9	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,1
Landstingshuset i Stockholm AB	-2,4	-2,3	-0,1	-2,4	-31,3	-31,3	0,0		133,1
AB SLL Internfinans	1,1	1,0	0,1	1,5	3,0	3,0	0,0	0,0 %	4,1
Koncerngemensamma funktioner									
Skadekontot	4,2	0,0	4,2	4,3	0,0	0,0	0,0	0,0 %	7,7
Koncernfinansiering	323,9	172,8	151,1	-35,8	-548,9	-1 058,4	509,5	0,6 %	2,6
Koncernjusteringar	0,0	0,0	0,0	3,8	0,0	0,0	0,0		-12,8
Resultat samtliga resultatenheter	513,2	-54,3	567,5	964,6	-929,2	-218,4	-710,8	-0,3 %	1 382,9
varav omställningskostnader	-110,3	-92,7	-17,6	-238,7	-298,1	-358,0	59,9		-787,9
Resultat exklusive omställningskostnader	623,5	38,4	585,1	1 203,2	-631,1	139,6	-770,7	-0,3 %	2 170,8

* Beräknas med den prognostiserade omsättningen.

5.4 Investeringar

Stockholmsregionen växer, vilket ställer höga krav på god tillgänglighet och kvalitet i hälso- och sjukvården samt en väl fungerande kollektivtrafik, både för befintliga och nya invånare. Årets och tidigare års investeringsvolym är omfattande och innebär betydande utmaningar för regionens ekonomi.

Regionen genomför en av de största satsningarna någonsin inom hälso- och sjukvården. Framtidsplan för hälso- och sjukvården innebär att regionen både bygger nytt, rustar upp och utvecklar arbetssätt som förstärker vården för att ge en tillgängligare och effektivare hälso- och sjukvård där fler patienter får rätt vård, i rätt tid, på rätt vårdnivå och till rätt kostnad. Även inom kollektivtrafikområdet genomförs stora satsningar på utbyggnaden av tunnelbanan, tvärbanor och upprustning av både Roslagsbanan och Röda linjen för att säkerställa en väl fungerande och tillgänglig kollektivtrafik i en växande Stockholmsregion.

Investeringarna per april uppgick till 3 165 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 20 procent i förhållande till en budgeterad volym på 15 726 miljoner kronor.

Prognosen för året visar på ett utfall på 14 648 miljoner kronor, vilket är 1 078 miljoner kronor lägre än budget och motsvarar en prognostiserad upparbetningsgrad på 83 procent. Förskjutningar av tidplaner avseende utrustning till Nya Karolinska Solna samt förskjutning av tidplaner för flera av de större kollektivtrafikinvesteringarna förklarar den nya prognosen.

Investeringsredovisning

Mkr	Utfall 2019 jan-apr	Utfall 2018 jan-apr	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Hälso- och sjukvård						
Hälso- och sjukvårdsnämnden	2,1	0,3	11,1	7,0	-4,1	4,4
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	65,8	54,2	238,6	238,6	0,0	108,0
Karolinska Universitetssjukhuset	78,6	60,3	351,0	351,0	0,0	346,5
Södersjukhuset AB	127,5	31,9	192,3	192,3	0,0	349,4
Danderyds Sjukhus AB	203,3	17,3	70,0	70,0	0,0	127,5
Södertälje Sjukhus AB	12,5	11,7	28,1	22,1	-6,0	66,2
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	2,3	3,6	30,0	30,0	0,0	18,8
Folktandvården Stockholms Län AB	11,5	26,4	85,0	100,0	15,0	56,0
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	8,2	0,4	28,0	28,0	0,0	9,0
Stockholm Care AB	0,9	0,8	0,0	0,0	0,0	1,7
MediCarrier AB	0,3	0,5	5,0	5,0	0,0	1,4
Hälso- och sjukvård totalt	513,2	207,5	1 039,1	1 044,0	4,9	1 088,8
Kollektivtrafik						
Trafiknämnden	1 365,4	1 107,1	7 486,4	8 087,8	601,4	5 554,0
<i>varav Trafikförvaltningen</i>	39,6	14,0	687,8	346,9	-340,9	284,7
<i>varav Förvaltning för utbyggd tunnelbana</i>	313,7	258,8	1 395,1	1 996,5	601,3	1 137,4
<i>varav AB Storstockholms Lokaltrafik</i>	984,0	826,6	5 314,4	5 696,4	382,0	4 078,9
<i>varav Waxholms Ångfartygs AB</i>	28,1	7,7	89,1	48,1	-41,0	53,0
Färdtjänstnämnden	4,9	8,5	56,4	58,6	2,2	22,2
Kollektivtrafik totalt	1 370,4	1 115,7	7 542,8	8 146,4	603,6	5 576,2
Kulturnämnden	0,0	0,4	4,6	7,9	3,3	0,6
Regionstyrelsen	1,5	40,9	19,9	721,8	701,9	109,0
Fastigheter och service						
Fastighets- och servicenämnden	1 279,4	1 684,9	6 037,0	5 800,9	-236,1	5 434,1
<i>varav Serviceförvaltningen</i>	42,3	20,4	333,5	379,8	-14,7	144,7
<i>varav Fastighetsförvaltningen</i>	1 237,1	1 664,6	5 703,5	5 421,1	-282,4	5 289,5
Locum AB	0,7	0,7	4,5	4,5	0,0	2,1
Fastigheter och service totalt	1 280,1	1 685,6	6 041,5	5 805,4	-236,1	5 436,3
Övriga						
Revisorskollegiet	0,0	0,1	0,2	0,2	0,0	0,1
AB SLL Internfinans	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar totalt	3 165,2	3 050,2	14 648,1	15 725,7	1 077,7	12 210,9

6. Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvården i Region Stockholm ska vara trygg, tillgänglig, av hög kvalitet och präglas av valfrihet. Rätt vård ska ges i rätt tid och på rätt vårdnivå. Patienterna ska ha stor frihet att själva välja vård efter behov. Ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetssätt ska prägla hälso- och sjukvården. Hälso- och sjukvården i Region Stockholm bedrivs inom somatisk vård, geriatrisk vård, primärvård, psykiatrisk vård och tandvård.

Ekonomiskt resultat för hälso- och sjukvården

Den samlade hälso- och sjukvården redovisar ett negativt resultat för perioden på 558 miljoner kronor. Resultatet är 121 miljoner kronor lägre än periodens budgeterade resultat. Resultatet för hälso- och sjukvården har försämrats med 294 miljoner kronor i jämförelse med resultatet per mars månad. Resultatavvikelsen i jämförelse med budgeterat resultat förklaras främst av ökade personalkostnader och högre kostnader för köpt hälso- och sjukvård. Prognosen för året är att resultatet blir negativt med 1 203 miljoner kronor, vilket är 1 305 miljoner kronor lägre än budgeterat resultat. Avvikelsen motsvarar 1,8 procent av omsättningen för hälso- och sjukvården. Avvikelsen kan främst hänföras till ökade personalkostnader inklusive inhyrd personal, ökade kostnader för köpt hälso- och sjukvård samt ökade övriga kostnader. Prognosen är 1 283 miljoner kronor lägre i jämförelse med prognosen per mars 2019.

Resultat hälso- och sjukvård*	Utfall	Budget		Utfall	Prognos	Budget		Avvikelse	Bokslut
	2019	2019	Avvikelse	2018	2019	2019	Avvikelse	procent	
Mkr	jan-apr	jan-apr	jan-apr	jan-apr					2018
Patientavgifter	469	464	5	457	1 307	1 364	-57	-4,2 %	1 375
Anslag	21 092	21 092	0	20 422	63 276	63 276	0	0,0 %	61 200
Övriga intäkter	3 328	3 132	196	3 591	9 905	9 452	452	4,8 %	9 625
Summa verksamhetens intäkter	24 889	24 688	201	24 470	74 487	74 091	396	0,5 %	72 200
Personalkostnader och inhyrd personal	-10 480	-10 167	-313	-9 942	-30 286	-29 626	-659	2,2 %	-29 319
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-7 672	-7 506	-166	-7 196	-23 014	-22 671	-343	1,5 %	-21 814
Övriga kostnader	-6 894	-7 006	112	-6 398	-20 965	-20 172	-793	3,9 %	-20 120
Summa verksamhetens kostnader	-25 047	-24 679	-368	-23 536	-74 264	-72 469	-1 796	2,5 %	-71 253
Avskrivningar	-331	-380	50	-409	-1 217	-1 301	84	-6,5 %	-834
Verksamhetens resultat	-488	-371	-117	526	-994	321	-1 316		113
Finansiella intäkter	1	1	0	2	4	4	-1	-14,7 %	6
Finansiella kostnader	-70	-66	-4	-424	-213	-225	12	-5,1 %	-263
Resultat	-558	-437	-121	103	-1 203	101	-1 305		-144

*Hälso- och sjukvård innefattar hälso- och sjukvårdsnämnden, vårdens kunskapsstyrningsnämnd, Patientnämnden, Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, Stockholms läns sjukvårdsområde, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB, TioHundra AB, S:t Eriks Ögonsjukhus AB, Folk tandvården Stockholms Län AB, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, Stockholm Care AB, och MediCarrier AB.

Utfallet för hälso- och sjukvårdens verksamhetsintäkter uppgick per april till 24 889 kronor, vilket är 201 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen avser ökade övriga intäkter där främst övrig såld hälso- och sjukvård har ökat i jämförelse med budget. Ökningen kan främst hänföras till ökade vårdintäkter på grund av årlig prishöjning, ökad vårdtyngd och

därmed mer resurskrävande patienter. Övriga bidrag visar ett överskott i jämförelse med periodiserad budget med 45 miljoner kronor. Överskottet förklaras bland annat av omprövning/återbetalning av mervärdeskatt.

Årsprognosen för verksamhetens intäkter uppgår till 74 487 miljoner kronor vilket är 396 miljoner kronor högre i jämförelse med budget. Avvikelsen kan hänföras till förväntad ökning av intäkter avseende bland annat återbetalning av sex procent ersättning vid upphandling, 60 miljoner kronor, överföring av medel från regionledningskontoret avseende ökade kostnader för Karolinska Universitetssjukhuset, 130 miljoner kronor, ökad försäljning av material och varor, 76 miljoner kronor, samt ökade övriga intäkter.

Personalkostnader inklusive inhyrd personal avviker negativt med 313 miljoner kronor i jämförelse med budget, varav kostnaden för inhyrd personal svarade för 190 miljoner kronor. Andelen kostnad för inhyrd personal uppgick till 2,5 procent av personalkostnaderna. Svårigheten att bemanna inom hälso- och sjukvården medför även att kostnaden för övertidsersättning ligger högre än budgeterad nivå, 42 miljoner kronor. Ytterligare en orsak till att personalkostnader inklusive inhyrd personal överstiger budget är att antalet helårsarbeten per april uppgick till 41 204, vilket är 545 fler helårsarbeten än budgeterat. De verksamheter som har fler helårsarbeten än vad som budgeterats är Södersjukhuset AB, Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholms Läns sjukvårdsområde, Danderyds Sjukhus AB, hälso- och sjukvårdsnämnden, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, S:t Eriks Ögonsjukhus AB, TioHundra AB och Södertälje Sjukhus AB.

Årsprognosen avseende personalkostnader inklusive inhyrd personal uppgår till 659 miljoner kronor, 2,2 procent, högre än budget. Merparten av detta kan hänföras till Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholms läns sjukvårdsområde, Södersjukhuset AB och Danderyds Sjukhus AB. Det prognostiserade utfallet för året är 40 932 helårsarbeten, vilket överstiger budget med 385 helårsarbeten. Merparten av ökningen av antalet helårsarbeten i prognosen kan hänföras till Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholms läns sjukvårdsområde och Danderyds Sjukhus AB.

Kostnad för köpt hälso- och sjukvård samt tandvård är 166 miljoner kronor högre än periodens budget vilket beror på ökade kostnader avseende somatisk specialistvård kopplat till vårdval, samt köpt utomläns- och utlandsvård. Ökade kostnader finns även för psykiatri, primärvård, geriatrik och tandvård. Ökningarna av kostnader beror på vårdkonsumtion och därmed ökad vårdproduktion. En ökad kostnad finns även för att hålla uppe tillgängligheten på Karolinska Universitetssjukhuset.

Årsprognosen för köpt hälso- och sjukvård samt tandvård avviker negativt mot årets budget med 343 miljoner kronor, 1,5 procent, vilket främst kan hänföras till ökat köp av somatisk specialistvård men även ökat köp av psykiatri och geriatrik.

Övriga kostnader är 112 miljoner kronor lägre i jämförelse med periodens budget vilket kan hänföras till lägre lokal- och fastighetskostnader, kostnader för IT-tjänster, diverse övriga köpta tjänster och konsultkostnader. Prognosen avseende övriga kostnader överstiger årets budget med 793 miljoner kronor, 3,9 procent.

Avskrivningskostnaderna inom hälso- och sjukvården uppgår till 331 miljoner kronor, en positiv avvikelse med 50 miljoner kronor i jämförelse med periodens budget. Avvikelsen är en följd av förseningar av ombyggnader och installationer av medicinteknisk utrustning. Prognosen avseende avskrivningskostnader för helåret uppgår till 1 217 miljoner kronor, vilket är 84 miljoner kronor lägre än budgeterad nivå.

Investeringar inom hälso- och sjukvården

Investeringar inom hälso- och sjukvård utgörs till största delen av investeringar i medicinteknisk utrustning.

Investeringsutfallet per april uppgick till 513 miljoner kronor, vilket inkluderar strategiska utrustningsinvesteringar som fastighets- och servicenämnden har budgetansvar för. Upparbetningsgraden uppgår till 30 procent i förhållande till årets budget på 1 044 miljoner kronor, exkluderat strategiska utrustningsinvesteringar. Årets prognos uppgår till 1 039 miljoner kronor, vilket är i nivå med budget.

Investeringsutfallet för strategiska utrustningsinvesteringar redovisas av respektive nämnd och bolag, medan investeringsbudget för dessa investeringar innehåller av fastighets- och servicenämnden. Prognosen är att beslutade investeringsutgifter för utrustningsinvesteringar kommer att hållas.

Risker och möjligheter för hälso- och sjukvården

Merparten av de verksamheter som avviker resultatmässigt mot budget har problem kopplat till personalkostnader. Svårigheter med nyrekrytering av personal medför oftast dyra lösningar i form av inhyrd personal eller kvalificerad övertid för att kunna bemanna viktiga funktioner inom hälso- och vården.

Behovet av inhyrd personal har ökat för alla sjukvårdsverksamheter i jämförelse med samma period föregående år. Inom Karolinska

Universitetssjukhuset har kostnader för läkemedel, främst inom cancervården, haft hög kostnadsutveckling under de fyra första månaderna och förväntas ligga på en fortsatt hög nivå även resten av året. Inom Stockholms läns sjukvårdsområde har kostnaderna för material, kopplat till övertagandet av förbrukningshjälpmedel i hemmet, ökat.

Största enskilda ekonomiska risken avser Karolinska Universitetssjukhuset och dess behov av anpassning av bemanning till det nya vårduppdraget. En minskning med cirka 400 helårsarbetare per december 2019 ligger i den åtgärdsplan som ingår i sjukhusets verksamhetsplan. Detta har dock visat sig vara otillräckligt. Sjukhuset har i början av maj 2019 lagt ett varsel gällande 550 helårsarbeten inom administration. Reduceringen av bemanning ligger till stor del under andra hälften av året. Detta innebär att det endast uppstår en mindre effekt av kostnadsminskningen under 2019. Även Södersjukhuset AB och Danderyds Sjukhus AB visar på betydande avvikelser mot budget per april 2019.

Regionledningskontorets bedömning är att lämnad negativ prognos för hälso- och sjukvården, utifrån de förutsättningar som är kända just nu, på 1 203 miljoner kronor är mer realistisk än den prognos som lämnades efter mars månad. För att hälso- och sjukvården skall klara sitt budgeterade resultat under 2019 är bedömningen att ytterligare kraftiga resultatförbättrande åtgärder behöver vidtagas främst på Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB och Danderyds Sjukhus AB.

6.1 Nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvård	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Bokslut
	2019	2019		2018	2019	2019		procent av	2018
Mkr	jan-apr	jan-apr		jan-apr				omsättning*	
Hälso- och sjukvårdsnämnden	113,3	-27,4	140,7	291,8	0,0	0,0	0,0	0,0 %	585,3
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	21,1	0,0	21,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0
Patientnämnden	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0 %	1,0
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg varav TioHundra AB	-15,1	-2,3	-12,8	-13,7	-26,5	0,0	-26,5	-3,8 %	7,2
Stockholms läns sjukvårdsområde	53,8	37,5	16,3	4,8	199,0	199,0	0,0	0,0 %	52,4
Karolinska Universitetssjukhuset	-620,4	-447,1	-173,3	-111,0	-1 230,0	-280,0	-950,0	-5,0 %	-822,4
Södersjukhuset AB	-79,9	-11,0	-68,9	-30,4	-147,0	9,4	-156,4	-2,9 %	-51,6
Danderyds Sjukhus AB	-82,8	-27,5	-55,3	-61,5	-150,0	6,5	-156,5	-3,4 %	-84,1
Södertälje Sjukhus AB	2,6	3,1	-0,5	-12,3	-6,7	3,3	-10,0	-0,7 %	11,0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	5,0	-4,9	9,9	-0,8	40,0	33,0	7,0	1,0 %	48,4
Folktandvården Stockholms Län AB	33,9	47,4	-13,5	45,0	100,0	112,5	-12,5	-0,7 %	112,3
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	7,4	-5,4	12,8	-11,6	12,0	12,0	0,0	0,0 %	-8,2
Stockholm Care AB	-0,2	0,2	-0,5	-0,1	0,7	0,7	0,0	0,0 %	0,1
MediCarrier AB	3,3	0,3	3,0	0,6	5,0	5,0	0,0	0,0 %	4,9
Hälso- och sjukvård totalt	-557,7	-436,9	-120,8	101,0	-1 203,5	101,4	-1 304,9	-1,8 %	-143,8

6.1.1 Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden utövar ledning av hälso- och sjukvårdsverksamheten i Region Stockholm i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar för att tillhandahålla en hälso- och sjukvård i Stockholms län som svarar mot den växande befolkningens

behov. Nämnden ska ha ett helhetsperspektiv för att säkerställa att hälso- och sjukvården styrs, samordnas och utvecklas så att de begränsade resurserna anpassas till befolkningens behov för den strategiska och långsiktiga utvecklingen av hälso- och sjukvården samt att regionens övergripande mål för hälso- och sjukvården uppnås.

Framtidsplan för hälso- och sjukvården

Det långsiktiga styr- och strategidokumentet för hälso- och sjukvården är Framtidsplan för hälso- och sjukvården. Ansvaret för genomförande, uppföljning och kommunikation av Framtidsplan för hälso- och sjukvården ligger sedan 2017 på hälso- och sjukvårdsnämnden. En kartläggning av det aktuella nuläget uppdelat på fem delområden har tagits fram. Nuläget ska vara ett stöd till nämnden i ställningstagande och bedömning av de förändringar som hittills har åstadkommit i förhållande till vad som beskrevs 2011 inför målbild 2025. En analysfas av nuläget har påbörjats. Under 2019 fasas uppföljningen av Framtidsplan för hälso- och sjukvården in i linjearbetet på hälso- och sjukvårdsnämnden, för att från 2020 i sin helhet följas upp i ordinarie uppföljning i delårs- och årsbokslut.

Hälso- och sjukvårdsnämnden fattade i maj 2018 beslut om utredningsdirektiv för en långtidsutredning med sikte på 2040. Arbetet har inletts i den parlamentariska gruppen som utredningen rapporterar till. Arbetet med förtydligat utredningsdirektiv givet inrättandet av en parlamentarisk grupp och förändrad tidplan pågår.

Mål

Övergripande mål, mål och indikator	Utfall 2019 April	Utfall 2018 April	Prognos 2019	Mål 2019
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN I STOCKHOLM SKA PRÄGLAS AV KORTA KÖER, HÖG TILLGÄNGLIGHET, GOD KVALITET OCH INVÅNARNAS MÖJLIGHET ATT SJÄLVA VÄLJA VÅRDGIVARE				
Vård på rätt plats			Uppfylls ●	
Andel specialistläkarbesök utanför akutsjukhus	56,4 %	54,3 %	Uppfylls ●	≥ 57 %
Andel besök på närakuter av det totala antalet besök på närakuter och akutsjukhusens akutmottagningar	49,8 %	47,8 %	Uppfylls ●	≥ 45 %
Vård i rätt tid			Osäkert ●	
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akutmottagning	48,7 %	50,1 %	Uppfylls ej ●	≥ 78 %
Andel patienter som får tid hos husläkare inom 3 dagar ¹⁾	90,0 %	-	Osäkert ●	≥ 90 % ¹⁾
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	75,0 %	75,5 %	Uppfylls ●	≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	85,0 %	86,4 %	Uppfylls ej ●	≥ 90 %
Säker vård			-	
Förekomsten (prevalensen) av vårdrelaterade infektioner	3)	3)	-	≤ 8,2 %
Återinläggning inom 7 dagar inom slutenvården för personer (80+) ²⁾	8,1 %	8,3 %	Osäkert ●	≤ 7,5 %
Antibiotikaföreskrivning (antalet uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare)	303	322	Uppfylls ●	≤ 314
Effektiv vård			Uppfylls ●	
Antal avslutade ärenden i 1177 Vårdguidens e-tjänster per 1 000 invånare och månad	37,8	-	Uppfylls ●	≥ 29
Antal dagar medicinskt färdigbehandlade patienter är kvar på sjukhus	3,9		Osäkert ●	≤ 3
God folkhälsa			Uppfylls ●	
Andel husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete	83,8 %	79,3 %	Uppfylls ●	≥ 75 %
Andelen 19-åringar med kariesfria sidoytor	4)	4)	-	≥ 71 %
Högt förtroende för vården			-	
Andel av befolkningen som har ett stort förtroende för vården	3)	3)	-	≥ 65,0 %
Andel som skulle rekommendera sin husläkarmottagning till andra	4)	4)	-	≥ 82 %

¹⁾ Regionfullmäktige har beslutat om indikatorn *Andel patienter som får vård inom 3 dagar hos primärvård*. Till dess indikatorn är utvecklad mäts *Andel patienter som får tid hos husläkare inom 3 dagar*. Målvärdet är beslutat av hälso- och sjukvårdsnämnden men inte av regionfullmäktige.

²⁾ Andelen patienter äldre än 80 år som skrivits ut under året och som sedan har återinskrivits inom 7 dagar, exklusive in- och utskrivningar till psykiatrisk slutenvård.

³⁾ Indikatorn mäts först i delårsbokslutet

⁴⁾ Indikatorn mäts endast i årsbokslutet.

Tillgänglighet, valfrihet och kvalitet i hälso- och sjukvården

Det övergripande målet, *Tillgänglighet, valfrihet och kvalitet*, består av sex mål. Det övergripande målet förväntas uppnås för 2019 då prognosen för året är att tre mål uppnås, ett mål är osäkert och för två mål finns det inget utfall och därmed ingen prognos för året.

Vård på rätt plats

De indikatorer som används för att styra mot målet *Vård på rätt plats* fokuserar på att vården skall utföras på rätt nivå inom hälso- och

sjukvården. Regionsledningskontoret bedömer att målet för 2019 kommer att uppnås.

Målet följs upp genom följande indikatorer:

- *Andelen specialistläkarbesök utanför akutsjukhusen* ökar i jämförelse med föregående år till 56,4 procent, vilket marginellt understiger målvärdet på 57 procent. Indikatorn förväntas överstiga målvärdet för helåret. Den omfattande omstrukturering som pågått sedan 2016, där specialistvård som inte kräver akutsjukhusens resurser flyttas till aktörer utanför akutsjukhusen, bedöms vara den främsta orsaken.
- *Andelen besök på närakuter av det totala antalet besök på närakuter och på akutsjukhusens akutmottagningar* har ökat i jämförelse med föregående år från 47,8 procent till 49,8 procent och är därmed högre än målvärdet på 45 procent. Närakutsbesöken har för perioden januari till mars ökat med 16,7 procent medan besöken till husläkarjourer minskat med 15,7 procent. Sammantaget har besöken i dessa verksamheter ökat med 3,7 procent. På akutsjukhusens akutmottagningar har besöken minskat med 7,3 procent i jämförelse med motsvarande period 2018.

Vård i rätt tid

De indikatorer som används för att styra mot målet Vård i rätt tid fokuserar på korta väntetider till hälso- och sjukvården. Regionledningskontoret bedömer att det är osäkert om målet kommer att uppnås 2019.

Regionen faller väl ut i uppföljningen av den nationella vårdgarantin per april månad. 93 procent av patienterna i Stockholms län fick tid för ett första besök hos specialistläkare inom 90 dagar, mot ett genomsnitt i riket på 83 procent. Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar är 86 procent i Stockholms län, mot ett genomsnitt i riket på 71 procent.

Målet följs upp genom följande indikatorer:

- *Andelen patienter som vistas högst 4 timmar på akutmottagning* uppgick till 48,7 procent, vilket är sämre än utfallet 2018 på 50,1 procent, och understiger även fastställt målvärde på 78 procent. Flödet från akutmottagningarna till hemmet eller lämplig vårdplats behöver förbättras. För att frigöra ytterligare vårdplatskapacitet på akutsjukhusen, etableras nya arbetsätt på flera akutmottagningar, till exempel att patienter som tidigare lades in för utredning istället kan gå hem med bibehållen patientsäkerhet och utredas dagen efter på mottagningen. Ett ökat antal direktinläggningar och högre kapacitet på de geriatriska klinikerna frigör vårdplatser på akutsjukhusen.
- *Andelen patienter som får vård inom 3 dagar hos husläkare* uppgick till 90 procent och är därmed på samma nivå som fastställt målvärde. Måluppfyllnaden bedöms på årsbasis som osäker.

- *Andelen patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar* uppgick till 75 procent vilket är något lägre i jämförelse med föregående år men uppfyller målvärdet för 2019 på 73 procent. Uppföljning av tillgängligheten inom den somatiska specialistvården genomförs kontinuerligt enligt plan. Hälso- och sjukvårdsnämnden anordnar utbildningar för vårdgivarna i väntetidsrapportering för att stärka säkerheten i tillgänglighetssiffrorna.
- *Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar* uppgick till 85 procent, vilket är en försämring i jämförelse med föregående år då utfallet var 86,4 procent. Indikatorn når inte upp till målvärdet på 90 procent för 2019. Sjukhusen har överlag en god tillgänglighet med undantag av vissa vårdområden där Karolinska Universitetssjukhuset är ensamutförare i Stockholmsregionen. Under perioden januari till mars 2019 är akutsjukhusens genomsnittliga uppfyllelse av vårdgarantin per månad en procentenhet lägre, 83 procent, än motsvarande period 2018, 84 procent. Det totala antalet väntande patienter på akutsjukhusen är högre under januari till mars 2019 i jämförelse med motsvarande period 2018. I januari 2019 återinfördes viten på akutsjukhusen för patienter som inte fått mottagningsbesök eller behandling/åtgärd inom vårdgarantitiden.

Säker vård

Regionledningskontoret bedömer att målet uppnås 2019. Målet följs upp genom följande tre indikatorer:

- *Förekomsten (prevalensen) av vårdrelaterade infektioner* har minskat till 7,1 procent i jämförelse med 7,5 procent föregående år och är lägre än målvärdet på 8,1 procent. För ett fortsatt långsiktigt arbete med att förebygga vårdrelaterade infektioner uppdaterades Region Stockholms övergripande Handlingsprogram för att minska vårdrelaterade infektioner i hälso- och sjukvården. Handlingsprogrammet är ett stödjande kunskapsunderlag för alla vårdgivare, men också ett styrande dokument för uppföljning av åtgärder inom åtta identifierade insatsområden.
- *Återinläggning inom 7 dagar inom slutenvården för personer (80+)*. Återinläggningsfrekvensen har minskat från 8,3 procent 2018 till 8,2 procent 2019, men uppfyller inte målvärdet 7,5 procent. Åtgärder som pågår i länet är fortsatt arbete med stöd till implementering av nya rutiner i samband med lagen Samverkan vid utskrivning från slutenvård (2017:612), som trädde i kraft i januari 2018. De nya rutinerna gällande utskrivningsprocessen har inte funnits så länge att det går att se några positiva effekter.
- *Antibiotikaförskrivningen*, som följs genom *antalet uthämtade antibiotikarecept per 1 000 invånare* och år, uppgick till 313, vilket var en minskning i jämförelse med föregående år och lägre än målvärdet. Återkoppling av antibiotikaförskrivning till verksamheter förbättras om

förskrivet antibiotikum kan kopplas till diagnos eller ordinationsorsak. Strama Stockholm¹⁰ är därför med och verkar för ett breddinförande av Infektionsverktyget¹¹ i slutenvård samt att husläkarmottagningarna använder det nya PrimärvårdsKvalitet, som är ett nationellt system för kvalitetsdata i primärvården.

Effektiv vård

Regionledningskontoret bedömer att målet uppnås 2019. Målet följs upp genom följande två indikatorer:

- *Antal avslutade ärenden i 1177 Vårdguidens e-tjänster per 1 000 invånare och månad* uppgick till 37,7 ärenden och överstiger därmed målet på 29 ärenden per 1 000 invånare och månad. Användandet av e-tjänsterna på 1177 ökar kontinuerligt, en utveckling som bland annat den nya 1177-appen bidragit till.
- *Antal dagar medicinskt färdigbehandlande patienter är kvar på sjukhus* uppgick till 3,9 dagar och når därmed inte målet på högst tre dagar. De åtgärder som pågår i regionen för ökad måluppfyllnad är främst implementering av nya rutiner och arbetsprocesser som tagits fram i samband med den nya lagens ikraftträdande. Den nya arbetsprocessen lägger större vikt vid planering inför hemgång och mer fokus på samverkan för berörda aktörer från hälso- och sjukvården och den kommunala omsorgen. Den fasta vårdkontakten i den öppna vården är ansvarig för den fortsatta planeringen för den enskilde som behöver samordnade insatser. Informationsmaterial, metodstöd och utbildning finns framtaget för regionens vårdgivare samt publicerat på Vårdgivarguiden.

God folkhälsa

Regionledningskontoret bedömer att målet uppnås 2019. Målet följs upp genom följande två indikatorer:

- *Andel husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete* har ökat i jämförelse med föregående år, från 79,3 till 83,4 procent och når även målvärdet som var minst 75 procent. Förra årets satsning på ett regionalt handlingsprogram för övervikt och fetma och en extra ersättning, utöver besöksersättning, till de mottagningar som utför rådgivande och kvalificerat rådgivande samtal bidrar till att det hälsofrämjande arbetet prioriteras.
- *Andelen 19-åringar med kariesfria sidoytor mäts först i samband med årsbokslutet.*

---

¹⁰ Strama Stockholm är en enhet inom hälso- och sjukvårdsnämnden som arbetar för en klok antibiotikaföreskrivning så att antibiotika även i framtiden ska fungera som effektiva läkemedel.

¹¹ Infektionsverktyget är ett nationellt IT-stöd för att dokumentera, lagra och återkoppla information om vårdrelaterade infektioner och antibiotikaanvändning.

Högt förtroende för vården

Ingen bedömning görs för 2019 för målet då de två indikatorerna mäts i samband med delår- och årsbokslut.

För 2018 angav 58 procent av befolkningen att den har ett stort förtroende för vården, vilket innebar att målvärdet för indikatorn, minst 65 procent, inte uppfylldes. 76 procent angav att de skulle rekommendera sin husläkarmottagning till andra vilket innebar att målvärdet för 2018 på minst 82 procent inte uppfylldes. Målvärdena är oförändrade för 2019.

Ekonomiskt resultat

Hälso- och sjukvårdsnämnden visar ett resultat per april på 113 miljoner kronor och avviker därmed positivt mot budgeterat resultat med 141 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen förklaras bland annat av omprövning/återbetalning av mervärdeskatt. Avvikelsen beror även på lägre kostnader för läkemedel och ersättning för strategiska fastighetsinvesteringar. Noterbart är dock att kostnaderna för köpt vård är högre än budget vilket främst kan förklaras av ökade kostnader för riksavtal, hjälpmedelsverksamhet samt vårdval utanför akutsjukhusen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har ett åtgärdsprogram för 2019 som uppgår till 220 miljoner kronor. Åtgärdsprogrammet löper enligt plan och förväntas uppgå till budgeterad nivå för 2019. Hälso- och sjukvårdsnämnden lämnar oförändrat en prognos enligt budget.

Resultatutvecklingen under perioden visar på en positiv avvikelse i jämförelse med budgeterat resultat, vilket gör att regionledningskontoret bedömer att fastställt resultatkrav kommer att uppnås för 2019.

Investeringar

Investeringsutfallet per april uppgick till två miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 30 procent i förhållande till årets budget på sju miljoner kronor. Årets prognos uppgår till elva miljoner kronor.

Investeringsutfallet består av investeringar inom katastrofmedicinsk beredskap såsom skyddsutrustning mot farliga ämnen. Prognosavvikelsen för året beror på utgifter för FRAPP¹².

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att hälso- och sjukvårdsnämnden i allt väsentligt uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med anmodan pågår enligt plan. Regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning i samband med delårsrapporteringen, gällande

---

¹² FRAPP är en förkortning för framtida IT-plattform för prehospital vård.

anmodan att stärka helhetssyn, samordning och effektivitet i hälso- och sjukvårdssystemet.

Vårdkonsumtion

Statistiken visar den totala vårdkonsumtionen, vilket avser såväl vård producerad i egen regi som vård producerad av privata utförare. Vården nyttjas av befolkningen i länet. Vårdkonsumtion som avser invånare i Norrtälje kommun redovisas av Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje.

Vård SLL*	Utfall	Utfall	Förändring %	Prognos	Budget	Avvikelse	Bokslut
	2019	2018		2019	2019	Prognos	2018
	jan-april	jan-april	- budget				
Vårdtillfällen	99 118	101 422	-2,3%	296 939	327 053	-9,2%	298 978
Läkarbesök	2 539 418	2 576 211	-1,4%	7 448 985	7 556 610	-1,4%	7 394 044
Övriga vårdgivarbesök	3 863 769	3 674 476	5,2%	11 421 380	11 414 200	0,1%	10 855 916

* Exklusive KSON.

Vårdtillfällen

Under årets fyra första månader konsumerade invånarna i Stockholms län 99 000 vårdtillfällen. Av dessa vårdtillfällen är 75 000 inom den somatiska specialistsjukvården, 14 000 inom geriatriken och 10 000 inom psykiatrin.

I jämförelse med föregående år är antalet vårdtillfällen 2 300 färre. Minskningen har främst skett på Karolinska Universitetssjukhuset och Södersjukhuset AB. På Danderyds sjukhus AB och Södertälje sjukhus AB ökar antal vårdtillfällen. Minskningen på Karolinska Universitetssjukhuset förklaras delvis av öppnandet av intensivakuten på Karolinska Universitetssjukhuset Solna som öppnade i maj 2018. På samtliga sjukhus utvecklas verksamheterna och nya arbetssätt införs, såsom poliklinisering¹³, samt omstyrning av patienter till andra vårdgivare och vårdnivåer. Den planerade utvecklingen och utbyggnaden av vården utanför akutsjukhusen, bör ske i sådan takt att den avlastar akutsjukhusen i enlighet med omställningsavtalets¹⁴ intentioner. Prognosen avviker med 9,2 procent från budget och avvikelsen mot budget beror i huvudsak på att antal vårdtillfällen på akutsjukhusen inte förväntas nå upp till budgeterade volymer.

¹³ Vård som tidigare utfördes inom slutenvården istället utförs inom öppenvården.

¹⁴ omställningsavtal mellan respektive akutsjukhus, beställare och ägare. Genom omställningsavtalen får akutsjukhusen förutsättningar att utveckla och effektivisera sin verksamhet utifrån långsiktiga mål för vårduppdrag, kvalitet och bemötande.

Läkarbesök och övriga vårdgivarbesök¹⁵

Till och med april månad genomfördes 6 400 000 besök hos läkare och övriga vårdgivare, en ökning med 2,4 procent i jämförelse med föregående år.

Läkarbesöken uppgick till 2 540 000, vilket är 1,4 procent lägre i jämförelse med föregående år. Enligt prognosen förväntas läkarbesöken bli 1,4 procent lägre än budget. Detta förklaras delvis av nya ersättningsmodeller som stimulerar till färre och i viss mån längre läkarbesök, samt en förskjutning mot fler sjuksköterskebesök vid lättare sjukdomstillstånd. Inom primärvården förklaras minskningen även av färre husläkarbesök, vilket är en följd av förändrade ersättningar, nya blodförtunnande läkemedel som ersätter läkemedlet Varan samt digitala utomlänsbesök. Det har dessutom tillkommit nya alternativ som exempelvis närakuter, samt att den första bedömningen inte behöver göras av läkare. Besök hos övriga vårdgivare uppgick till 3 860 000, vilket är 5,2 procent högre än föregående år. Enligt prognosen förväntas övriga besök bli 0,1 procent lägre än budget. Ökningen av övriga besök har främst skett inom primärvården och utgörs främst av basal hemsjukvård, besök av undersköterskor.

Tandvård

Antalet nya remisser inom specialisttandvård ökar med 12,2 procent, till 6 600, i jämförelse med samma period föregående år. Den huvudsakliga förklaringen till ökningen är att åldersgränsen för avgiftsfri barn- och ungdomstandvård höjts från 22 till 23 år, samt befolkningsökningen i stort. Prognosen för året är i nivå med budget.

Antalet påbörjade tandregleringsbehandlingar minskar med 1,7 procent i jämförelse med samma period föregående år. Hur antalet påbörjade tandregleringsbehandlingar fördelar sig över året varierar från år till år. Prognosen för året är i nivå med budget.

Antalet personer som erbjudits munhälsobedömning är drygt 21 000 och av dessa har 6 185 munhälsobedömningar utförts, vilket är 7,3 procent högre än samma period föregående år. Prognosen för året är i nivå med budget.

Antalet patienter med långvarig sjukdom eller funktionshinder som erhållit så kallad F-tandvård ökar med 18,3 procent i jämförelse med samma period föregående år. Prognosen för året är i nivå med budget.

6.1.2 Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

Nämnden ska utöva ledning av kunskapsstyrningsorganisationen inom Region Stockholms hälso- och sjukvård.

---

¹⁵ Besök som genomförs hos till exempel distrikts- och undersköterskor på husläkarmottagningar, samt hos fysioterapeuter, logopedier, arbetsterapeuter och kiropraktiker.

Mål

Regionledningskontoret bedömer att vårdens kunskapsstyrningsnämnd, per den sista december, kommer att uppfylla målvärdet för den indikator som mäts i tertialrapporten.

Vården kunskapsstyrningsnämnd				
Indikator	Utfall	Prognos* 2019	Målvärde nämnd	Målvärde fullmäktige
Antibiotikaförskrivning (antalet uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare)	303	Uppfylls ●		≤ 314
* Prognos för om indikatorn uppfyller nämndens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde				

Ekonomiskt resultat

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd visar ett resultat per april på 21 miljoner kronor och avviker därmed positivt mot det budgeterade resultatet på noll miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror främst på lägre kostnader avseende enheten för kunskapsstyrning och stöd, 4,3 miljoner kronor, strategiska vårdgivarfrågor, 4,2 miljoner kronor, QRC Kvalitetsregistercentrum Stockholm, 3,5 miljoner kronor, enheten för hälsoutveckling 1,4 miljoner kronor, samt relaterade OH kostnader.

Vårdens kunskapsstyrningsnämnds andel av de administrativa besparingarna för hälso- och sjukvårdsförvaltningen är tio miljoner kronor. Detta har beaktats i budgeten för 2019 genom att ersättningen för kunskapsstjänster reducerats med motsvarande belopp och den administrativa besparingen hanteras inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd lämnar oförändrat en prognos i nivå med budgeterat.

Resultatutvecklingen under perioden visar på en positiv avvikelse i jämförelse med budgeterat resultat, vilket gör att regionledningskontoret bedömer att fastställt resultatkrav kommer att uppnås för 2019.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att vårdens kunskapsstyrningsnämnd i allt väsentligt uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018.

6.1.3 Patientnämnden

Patientnämnden är vårdens fristående och opartiska instans dit patienter, anhöriga och anställda inom vården kan vända sig när det har uppstått problem i kontakterna med vården eller när det finns klagomål på bemötande, attityder och kvalitet i vårdens utförande.

Ekonomiskt resultat

Patientnämndens resultat per april uppgick till noll miljoner kronor, vilket är i nivå med budgeterat resultat för perioden. Patientnämnden lämnar fortsatt en prognos på noll miljoner kronor vilket även det är i nivå med budgeterat resultat.

Resultatutvecklingen under perioden följer den periodiserade budgeten, vilket gör att regionledningskontoret bedömer att patientnämnden kommer att uppnå fastställt resultatkrav.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att patientnämnden i allt väsentligt uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning av anmodanden avseende att intensifiera arbetet med informations- och IT-säkerhet samt säkerhet och krisberedskap i samband med delårsrapporteringen.

6.1.4 Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje planerar och beställer hälso- och sjukvård samt omsorg för invånarna i Norrtälje kommun. Kommunalförbundet äger TioHundra AB som bland annat bedriver vården vid Norrtälje sjukhus, ett antal vårdcentraler och omsorgsverksamheter.

Mål

Mål för TioHundra AB

Regionledningskontoret bedömer att TioHundra AB, per den sista december 2019, kommer att uppfylla målvärdena för fyra av de sex indikatorer som mäts i tertialrapporten.

TioHundra AB				
Indikator	Utfall	Prognos* 2019	Målvärde styrelse	Målvärde fullmäktige
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akuten	75 %	Uppfylls ej ●		≥ 78 %
Andel patienter som får tid till husläkare inom 3 dagar	74 %	Uppfylls ej ●		≥ 90 %
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	86 %	Uppfylls ●		≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	99 %	Uppfylls ●		≥ 90 %
Antal dagar medicinskt färdigbehandlade patienter är kvar på sjukhus	1 %	Uppfylls ●		≤ 3
Andel husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete	100 %	Uppfylls ●		≥ 75 %
* Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde				

- *Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akuten:* Norrtälje sjukhus har längre väntetider till akutmottagningen än året innan. Verksamheten har utökats till följd av omstyrningen av ambulanser från den norra delen av länet som ökat belastningen på akutmottagningen.
- *Andel patienter som får tid hos husläkare inom 3 dagar:* Primärvården har problem att bemanna med läkare. Det har gjort det svårt att nå målet för tillgänglighet.

Vårdkonsumtion

Statistiken visar vårdkonsumtionen för Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje.

Vård KSON	Utfall	Utfall	Förändring %	Prognos	Budget	Avvikelse	Bokslut
	2019	2018		2019	2019	Prognos	2018
	jan-april	jan-april				- budget	
Vårdtillfällen	3 408	3 639	-6,3%	10 320	10 180	1,4%	10 300
Läkarbesök	77 374	80 711	-4,1%	232 620	238 000	-2,3%	223 550
Övriga vårdgivarbesök	133 908	124 956	7,2%	401 800	375 000	7,1%	349 600

Under årets fyra första månader konsumerade invånarna i Norrtälje kommun 3 400 vårdtillfällen. Av dessa vårdtillfällen är 84 procent utförda inom den somatiska specialistsjukvården, nio procent inom geriatriken och sju procent inom psykiatrin.

I jämförelse med föregående år är antalet vårdtillfällen 6,3 procent färre, där minskningen hänförs till den somatiska vården. Liksom vid övriga akutsjukhus inom Region Stockholm utvecklas även verksamheten för Norrtälje sjukhus och nya arbetssätt införs.

Till och med april månad genomfördes 77 000 läkarbesök och 134 000 besök hos övriga vårdgivare¹⁶. Minskningen i antalet läkarbesök förklaras delvis av nya ersättningsmodeller som stimulerar till färre och i viss mån längre besök, samt en förskjutning mot fler sjuksköterskebesök vid lättare sjukdomstillstånd.

Vårdproduktion vid Norrtälje sjukhus

Vårdproduktionen är lägre än periodiserad budget mätt i öppenvårdsbesök 0,4 procent, men högre mätt i slutenvårdstillfällen 3,8 procent. I förhållande till motsvarande period föregående år är antal öppenvårdsbesök 1,1 procent färre och antal vårdtillfällen 0,9 procent fler. Inom primärvården har antalet läkarbesök minskat i förhållande till budget, vilket främst är ett resultat av färre hyrläkartimmar. Även antal besök hos övriga vårdgivare är lägre i förhållande till budget, vilket beror på

¹⁶ Besök som genomförs hos till exempel distrikts- och undersköterskor på husläkarmottagningar, samt hos fysioterapeuter, logopedier, arbetsterapeuter och kiropraktiker.

inskolning av personal, sjukfrånvaro och vakanser. Medelvårdtiderna ökar i jämförelse med motsvarande period föregående år, från 3,92 dygn till 4,07 dygn.

Ekonomiskt resultat

Resultatet för Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje och för TioHundra AB tas upp till 50 procent i Region Stockholms redovisning, eftersom ägandet delas med Norrtälje kommun.

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje, inklusive TioHundra AB, visar ett negativt resultat per april på 15 miljoner kronor och avviker därmed negativt mot budgeterat resultat med 13 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen beror främst på högre bemanningskostnader för verksamheten inom TioHundra AB.

För året prognostiserar Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje, inklusive TioHundra AB, ett negativt resultat på 53 miljoner kronor, varav 27 miljoner kronor redovisas i Regionen Stockholm, vilket motsvarar 3,8 procent av omsättningen, i jämförelse med budgeterat resultat. Prognosavvikelsen berör TioHundra AB:s verksamhet och avser främst en sänkning av ersättning för särskilda boenden, justering av sjukhusets ersättning samt ännu ej beslutad kompensation för merkostnad för vissa vårdcentralers geografiska läge. Region Stockholm har i budget 2019 öronmärkt åtta miljoner kronor av medlemsbidraget till kommunalförbundet till en primärvårdsreform. Kommunalförbundet har ännu inte beslutat om hur satsningen ska utformas i Norrtälje och hur stor del av den som ska komma TioHundra AB till del.

Tiohundra AB redovisar ett negativt resultat, vilket resulterat i att det egna kapitalet sjunkit under hälften av aktiekapitalet. Styrelsen för TioHundra AB har därför upprättat en kontrollbalansräkning i enlighet med reglerna i aktiebolagslagen. Lagen kräver att det egna kapitalet återställs till motsvarande hela aktiekapitalet inom åtta månader.

I och med att resultatutvecklingen under perioden visar på stor avvikelse i jämförelse med budgeterat resultat gör regionledningskontoret bedömningen att ytterligare resultatförbättrande åtgärder är nödvändiga för att nå fastställt resultatkrav.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018 inte uppmärksammats av Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje. Regionledningskontoret kräver en mer detaljerad redovisning i

samband med delårsrapporteringen. Framförallt när det gäller att säkerställa åtgärder för en ekonomi i balans.

6.1.5 Stockholms läns sjukvårdsområde

Stockholms läns sjukvårdsområde ansvarar för Region Stockholms verksamhet inom primärvård, psykiatrisk vård, barn- och ungdomspsykiatrisk vård, beroendevård, geriatrisk vård, avancerad sjukvård i hemmet, handikapp- och habiliteringsverksamhet inklusive tolkcentral, hjälpmedelsverksamhet och kostverksamhet samt somatisk specialistvård genom särskilda avtal. Stockholms läns sjukvårdsområde ansvarar för FoUU-verksamhet¹⁷ inom sina verksamhetsområden, inklusive utveckling inom folkhälsoområdet samt för att utföra andra uppdrag enligt särskilda beslut. Verksamheten omfattar den vård och de tjänster som har avtalats med hälso- och sjukvårdsnämnden eller andra uppdragsgivare.

Mål

Regionledningskontoret bedömer att Stockholms läns sjukvårdsområde, per den sista december, kommer att uppfylla målvärdena för tre av fem indikatorer.

Stockholms läns sjukvårdsområde				
Indikator	Utfall	Prognos* 2019	Målvärde nämnd	Målvärde fullmäktige
Andel patienter som får tid till husläkare inom 3 dagar	96 %	Uppfylls ●		≥ 90 %
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	81 %	Uppfylls ●		≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	-	-		≥ 90 %
Antal dagar medicinskt färdigbehandlade patienter är kvar på sjukhus	-	-		≤ 3
Andel husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete	90 %	Uppfylls ●		≥ 75%

* Prognos för om indikatorn uppfyller nämndens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde

Vårdproduktion

Vårdproduktionen är 2,3 procent lägre än periodiserad budget mätt i besök. Antalet vårdtillfällen är 7,4 procent färre, samt vård dygn inom ASiH¹⁸ 4,0 procent lägre. I förhållande till motsvarande period föregående år är antal öppenvårdsbesök 4,4 procent fler, antal vårdtillfällen 6,1 procent fler och antal vård dygn 6,3 procent färre. Avvikelsen mot periodiserad budget beror i huvudsak på en minskning av antal vård dygn inom psykiatrin medan däremot antal vård dagar är högre än budget. I budgeten gjordes ett antagande om att besöken inom primärvården skulle öka i jämförelse med föregående år. Medelvårdtiden inom geriatrisk vård är 8,2, vilket är 0,6 procent lägre än förväntat. Prognosen för årets vårdproduktion förväntas

¹⁷ FoUU-verksamhet avser forskning, utveckling och utbildning.

¹⁸ ASiH avser avancerad sjukvård i hemmet.

understiga årets budget. Antal disponibla vårdplatser är fler än föregående år.

Ekonomiskt resultat

Stockholms läns sjukvårdsområde visar ett resultat per april på 54 miljoner kronor och avviker därmed positivt mot budgeterat resultat med 16 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror främst på ökade intäkter från försäljning av material och varor inom hjälpmedelsverksamheten. Även lågt budgeterade FoUU-medel¹⁹ bidrar till den positiva avvikelsen. Kostnader avseende inhyrd personal avviker negativt i jämförelse med budget då behovet av läkare och sjuksköterskor är fortsatt högt.

Stockholm läns sjukvårdsområde har ett åtgärdsprogram som uppgår till 224 miljoner kronor, varav 31 miljoner kronor uppnåtts. Stockholm läns sjukvårdsområde gör bedömningen att 190 miljoner kronor kommer att uppnås för året. Den huvudsakliga förklaringen till att full effekt inte beräknas uppnås är att sammanläggningen av team inom ASiH inte gett den besparing som beräknats, att bemanningskostnaderna ej reducerats enligt plan och att produktionen inte ökar som förväntat.

Stockholms läns sjukvårdsområde lämnar en prognos enligt budget men den är osäker då den förutsätter att åtgärdsprogrammet når önskad effekt. Förändrad ersättningsmodell inom geriatriken och sänkt ersättning för hjälpmedelsverksamheten är ytterligare faktorer som kan få en negativ påverkan på resultatutvecklingen.

Då det finns ett antal risker med ekonomiska konsekvenser under 2019 samt att befintliga åtgärdsprogram inte gett önskad effekt gör regionledningskontoret bedömningen att ytterligare resultatförbättrande åtgärder krävs för att nå fastställt resultatkrav.

Investeringar

Investeringsutfallet per april uppgick till 66 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 28 procent i förhållande till årets budget på 239 miljoner kronor. Årets prognos uppgår till 239 miljoner kronor.

Investeringsutfallet avser främst investeringar i hjälpmedel, då omklassificering av hjälpmedel har genomförts.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att Stockholms läns sjukvårdsområde i allt väsentligt uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet

---

¹⁹ FoUU-medel avser medel för forskning, utveckling och utbildning.

med anmodan pågår enligt plan. Regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning i samband med delårsrapporteringen, framförallt för anmodan gällande att säkerställa åtgärder för en ekonomi i balans.

6.1.6 Karolinska Universitetssjukhuset

Karolinska Universitetssjukhuset är Region Stockholms universitetssjukhus med ansvar för nationell högspecialiserad vård och regionsjukvård, förutom ögonsjukvård, rehabiliteringsmedicin och handkirurgi. Karolinska Universitetssjukhuset är vidare regionens specialiserade traumacentrum med ansvar för omhändertagande av svårt skadade patienter. Karolinska Universitetssjukhuset ska bedriva sin verksamhet i enlighet med överenskommelser som ingås med hälso- och sjukvårdsnämnden eller andra uppdragsgivare. Sjukvårdsuppdraget ska omfatta specialiserad och högspecialiserad vård och vara relaterat till sjukhusets forsknings- och utbildningsuppdrag.

Mål

Regionledningskontoret bedömer att Karolinska Universitetssjukhuset, per den sista december, inte kommer att uppfylla målvärdena för de tre indikatorer som följs upp i tertialrapporten.

Karolinska universitetssjukhuset				
Indikator	Utfall	Prognos* 2019	Målvärde nämnd	Målvärde fullmäktige
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akuten	57 %	Uppfylls ej ●	≥ 54 %	≥ 78 %
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	63 %	Osäkert ●		≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	72%**	Uppfylls ej ●	≥ 90 %	≥ 90 %
Antal dagar medicinskt färdigbehandlade patienter är kvar på sjukhus	-	-		≤ 3
* Prognos för om indikatorn uppfyller nämndens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde				
** Karolinska anger utfallet 97 % men har exkluderat patienter vars behandling ännu inte har planerats				

- *Andel patienter som får vistas högst 4 timmar på akuten:* Situationen är fortsatt ansträngd på akutmottagningarna. Den senaste månaden ser sjukhuset ett minskat antal övernattande patienter och kortare väntetider på akutmottagningarna.
- *Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare:* Under 2018 har vissa registreringsförändringar gjorts inom såväl operation som nybesök och behandling, där vissa nya grupper har inkluderats vilket gör statistiken mer tillförlitlig men till viss del påverkar detta jämförbarheten mellan åren som uppvisar en ökning av antalet väntande.
- *Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar:*

Ett flertal åtgärder genomförs och planeras för att förbättra tillgängligheten. Sjukhusledningen ser till att åtgärder vidtas för att upphandla extern kapacitet för operationer och vårdplatser, överföring av operationer till andra vårdgivare, öka sterilcentralens kapacitet samt att bemanna fler vårdplatser. Sedvanlig medicinsk prioritering görs dagligen för att säkerställa att medicinskt riskfylld väntan undviks.

- *Antal dagar medicinskt färdigbehandlade patienter är kvar på sjukhus:* Arbeta pågår för att kunna mäta indikatorn.

Vårdproduktion

Vårdproduktionen är lägre än periodiserad budget mätt i besök 4,7 procent, och även lägre mätt i vårdtillfällen 17,4 procent. I förhållande till motsvarande period föregående år är antal öppenvårdsbesök 4,6 procent färre och antal vårdtillfällen 13,9 procent färre. Avvikelsen mot periodiserad budget och föregående år beror i huvudsak på öppnandet av intensivakuten på Nya Karolinska Solna men vårdvolymerna minskar även när det gäller utomläns- och utrikesvård samt inom förlossningsvården.

Vårdproduktionen påverkas av bristen på specialistsjuksköterskor samt fortsatt stora utmaningar när det gäller steril- och materialflöden till operation i Solna. Medelvårdtiderna ökar i jämförelse med föregående år, från 4,26 dygn till 4,47 dygn. Vårdproduktion avseende utomläns- och utlandspatienter minskar inom såväl öppenvården, 13,9 procent, som inom slutenvården, elva procent. Antalet förlossningar minskar med 9,6 procent i jämförelse med föregående år. Prognosen för årets vårdproduktion förväntas vara enligt årets budget avseende öppenvårdsbesök men understiga budget när det gäller antalet vårdtillfällen, 9,7 procent. Antal disponibla vårdplatser vecka 17 är 44 färre än föregående år. 75 procent av antalet fastställda vårdplatser är öppna.

Ekonomiskt resultat

Karolinska Universitetssjukhuset visar ett negativt resultat per april på -620 miljoner kronor och avviker därmed negativt mot budgeterat resultat med 173 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen beror främst på ökade personalkostnader, 205 miljoner kronor, varav 52 miljoner kronor kan hänföras till ökade kostnader för inhyrd personal. Problem med att kunna rekrytera specialistkompetenser medför ökat behov av inhyrd personal. Beslutat åtgärdsprogram har inte fått full effekt per april. Även kostnader kopplat till IT-tjänster, lokal och fastighet samt material avviker negativt mot ackumulerad budget. De ökade kostnaderna avseende material beror både på volym och prisökning. Köpta externa sjukvårdstjänster för att upprätthålla tillgängligheten avviker negativt mot budget.

Under april månad har 123 miljoner kronor av framtaget åtgärdsprogram på 550 miljoner kronor upparbetats. Karolinska Universitetssjukhuset gör bedömningen att 550 miljoner kronor kommer att uppnås för året. Då den

ekonomiska utvecklingen har försämrats ytterligare har ett varsel på 550 helårsarbetare inom administration lagts i mitten av maj månad.

Karolinska Universitetssjukhuset lämnar en negativ prognos på 1 230 miljoner kronor vilket avviker negativt med 950 miljoner kronor i jämförelse med budgeterat resultatkrav. Avvikelsen motsvarar 6,5 procent i förhållande till omsättning. Den främsta förklaringen avser högre personalkostnader, ökande kostnader för läkemedel och material samt ökade övriga kostnader. Prognosen per april är 950 miljoner kronor lägre än prognosen per mars. Den främsta förklaringen avser den fortsatta försämringen av den ekonomiska utvecklingen, att hittills vidtagna åtgärder inte har varit tillräckliga och att tillkommande åtgärder inte kommer att få helårseffekt under 2019.

Resultatutvecklingen under perioden visar på stor avvikelse i jämförelse med budgeterat resultat, vilket gör att regionledningskontoret bedömer att ytterligare resultatförbättrande åtgärder krävs för att nå fastställt resultatkrav.

Investeringar

Investeringsutfallet per april uppgick till 79 miljoner kronor, utfallet inkluderar strategiska utrustningsinvesteringar, vars budget fastighets- och servicenämnden ansvarar för. Upparbetningsgraden uppgick till 21 procent i förhållande till årets budget på 351 miljoner kronor, exkluderat strategiska utrustningsinvesteringar. Årets prognos uppgår till 351 miljoner kronor.

Investeringsutfallet består av medicintekniska utrustningsinvesteringar till Nya Karolinska Solna och ersättningsinvesteringar av medicinteknisk utrustning.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att Karolinska Universitetssjukhuset till del uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med anmodan pågår med avvikelser mot plan och viss redovisning saknas. Regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning i samband med delårsrapporteringen gällande att säkerställa åtgärder för en ekonomi i balans, att anpassa kostnader och bemanningen till det beslutade vårduppdraget, att säkerställa att tillgänglighetsmålet vård i rätt tid uppnås och att arbetet med säkerhet och beredskap intensifiera.

6.1.7 Södersjukhuset AB

Södersjukhuset AB är ett av Region Stockholms akutsjukhus med ansvar för specialiserad akut och planerad somatisk specialistvård samt högspecialiserad kärl- och handkirurgisk vård. Verksamheten ska omfatta

den vård och de tjänster som har avtalats med hälso- och sjukvårdsnämnden, ägaren eller andra uppdragsgivare.

Mål

Regionledningskontoret bedömer att Södersjukhuset AB, per den sista december, kommer att uppfylla målvärdena för en av de fyra indikatorer som följs upp i tertialrapporten.

Södersjukhuset AB				
Indikator	Utfall	Prognos* 2019	Målvärde styrelse	Målvärde fullmäktige
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akuten	37 %	Uppfylls ej ●		≥ 78 %
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	81 %	Uppfylls ●		≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	95 %	Osäkert ●		≥ 90 %
Antal dagar medicinskt färdigbehandlade patienter är kvar på sjukhus	4,4	-		≤ 3
* Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde				

- *Andel patienter som får vistas högst 4 timmar på akuten:* Väntetiderna på akutmottagningen för vuxna är längst bland länets akutsjukhus. Bidragande orsaker till detta är ökad vårdtyngd, bristfälliga lokaler, hög personalomsättning samt bemanningssvårigheter inom såväl slutenvården som på akutmottagningen. En rad aktiviteter pågår för att åstadkomma hållbar förbättring.
- *Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar:* Det är osäkert om indikatorn kommer att nå målvärdet per sista december då en stor del av den opererande verksamheten flyttar in i nya lokaler i oktober-november vilket innebär en risk för minskad produktion under hösten.
- *Antal dagar medicinskt färdigbehandlade patienter är kvar på sjukhus:* Samverkansmöten med ansvariga inom kommun och stadsdelar sker två gånger per termin. Ansvariga vårdsamordnande sjuksköterskor har utsetts inom internmedicin och kardiologi för uppföljning och kontroll av mätetalet.

Vårdproduktion

Vårdproduktionen avseende öppenvårdsbesök är 4,3 procent högre än periodiserad budget, medan slutenvårdstillfällen är 10,6 procent lägre i jämförelse med periodiserad budget. I förhållande till motsvarande period föregående år är antal öppenvårdsbesök 7,9 procent fler och antal slutenvårdstillfällen 2,2 procent färre. Minskningen inom slutenvården finns inom alla kliniker. Medelvårdtiderna är i stort sett oförändrade i jämförelse med motsvarande period föregående år. Sjukhuset analyserar ledtider och planerar för att kunna öka kapaciteten inom slutenvården.

Vårdproduktionen avseende utomlans- och utlandspatienter ökar inom öppenvården, 3,4 procent, men minskar inom slutenvården med 3,5 procent. Antalet förlossningar ökar med 5,1 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Prognosen för årets vårdproduktion förväntas överstiga årets budget och föregående års vårdproduktion inom öppenvården, samt inom förlossningsvården, men ligger under såväl budget som föregående år inom slutenvården. Driftsättning av nya byggnader för operation och behandling, samt vårdavdelningar senare under året kommer att påverka vårdvolymerna, men sjukhuset arbetar för att minimera riskerna. Antal disponibla vårdplatser vecka 17 är 18 färre än motsvarande vecka föregående år. 84 procent av antalet fastställda vårdplatser är öppna. Sjukhuset har långa vistelsetider på vuxenakuten trots tillkomsten av närakuten på Rosenlund. Öppnandet av närakuten har minskat det totala antalet patienter på Södersjukhusets akutmottagning, men vårdtyngden har ökat.

Ekonomiskt resultat

Södersjukhuset AB visar ett negativt resultat per april på 80 miljoner kronor och avviker därmed negativt mot budgeterat resultat med 69 miljoner kronor. Den negativa avvikelser beror främst på ökade personalkostnader avseende ett ökat antal helårsarbeten, i huvudsak inom grupperna undersköterskor och läkare, samt ökade kostnader för pensioner och inhyrd personal. Läkemedelskostnaderna kopplat till verksamheterna onkologi, internmedicin, kardiologi, samt hud- och ögonkliniken ökar. Läkemedel för onkologen står för cirka 40 procent av den totala budgeten för läkemedel för sjukhuset. Ändrade förskrivningar och användande av läkemedel får en stor effekt på kostnaderna. Även kostnader för laboratorie- och röntgentjänster ökar, främst beroende på ett ökat antal undersökningar/prover.

Innevarande års åtgärdsprogram uppgår till 134 miljoner kronor, varav 27 miljoner kronor upparbetats per april. Ackumulerade åtgärder har hittills inte nått full effekt. Åtgärder om ytterligare tolv miljoner kronor har tagits fram av ledningen i syfte att klara av kostnadsökningarna och uppfylla sjukhusets resultatkrav. Åtgärderna är nedbrutna per verksamhetsområde och kostnadsställe och fördjupande uppföljningar sker löpande. De flesta åtgärderna finns inom bemanningsområdet. Sjukhusledningen gör bedömningen att prognosen för åtgärdsprogrammet ligger i linje med budget.

Södersjukhuset AB lämnar en negativ prognos på 147 miljoner kronor och avviker därmed negativt mot budgeterat resultat med 156 miljoner kronor, vilket motsvarar 2,9 procent av omsättningen. Den främsta förklaringen avser ökade personalkostnader, bland annat kostnader för inhyrd personal, ökade kostnader för läkemedel och material, samt för laboratorie- och

röntgentjänster. Prognosen per april är 156 miljoner kronor lägre än prognosen per mars, vilket till stor del kan kopplas till det försämrade ekonomiska resultatet per april.

Resultatutveckling och prognos under perioden visar på stor avvikelse i jämförelse med budgeterat resultat. Regionledningskontoret bedömer att ytterligare resultatförbättrande åtgärder utöver planerade krävs för att uppnå fastställt resultatkrav. Regionledningskontoret ser behov av en handlingsplan för förbättrad tillgänglighet till akuten.

Investeringar

Investeringsutfallet per april uppgick till 128 miljoner kronor, vilket inkluderar strategiska utrustningsinvesteringar, vars budget fastighets- och servicenämnden ansvarar för. Upparbetningsgraden uppgick till 50 procent i förhållande till årets budget på 192 miljoner kronor, exkluderat strategiska utrustningsinvesteringar. Årets prognos uppgår till 192 miljoner kronor.

Investeringsutfallet består av investeringar till strålverksamheten.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att Södersjukhuset AB i allt väsentligt uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med anmodan pågår men med viss avvikelse mot plan och redovisningen är till dels bristfällig. Regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning i samband med delårsrapporteringen, framförallt för anmodan gällande att säkerställa åtgärder för en ekonomi i balans samt effektivt och ändamålsenligt nyttjande av konsulter.

6.1.8 Danderyds Sjukhus AB

Danderyds Sjukhus AB är ett av Region Stockholms akutsjukhus med ansvar för specialiserad akut och planerad somatisk specialistvård samt högspecialiserad rehabiliteringsmedicin. Verksamheten ska omfatta den vård och de tjänster som har avtalats med hälso- och sjukvårdsnämnden, ägaren eller andra uppdragsgivare.

Mål

Regionledningskontoret bedömer att Danderyds sjukhus AB, per den sista december, kommer att uppfylla målvärdena för en av de fyra indikatorer som mäts i tertialrapporten.

Danderyds sjukhus AB				
Indikator	Utfall	Prognos* 2019	Målvärde styrelse	Målvärde fullmäktige
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akuten	46 %	Uppfylls ej ●		≥ 78 %
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	95 %	Uppfylls ●	≥ 90 %	≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	89 %	Osäkert ●	≥ 90 %	≥ 90 %
Antal dagar medicinskt färdigbehandlade patienter är kvar på sjukhus	2,5	Osäkert ●	≤ 3	≤ 3

* Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde

- *Andel patienter som får vistas högst 4 timmar på akuten:* Under 2018 initierades en omstyrning av remiss- och patientflöden i Stockholm relaterat till Karolinska Universitetssjukhusets flytt till Nya Karolinska Solna. Sedan omstyrningen har vistelsetiderna på akutmottagningen ökat. Det speglar en generellt sett hög belastning och att akutmottagningen och vårdavdelningarna allt oftare befinner sig i ett ansträngt läge. Omfattande förbättringsarbete bedrivs med översyn av befintliga samt framtida arbetssätt och patientflöden.
- *Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar:* Tillgänglighetsmålet för behandling uppnås inte i mars. Elektiv kirurgi har ibland behövt avbokas på grund av vårdplatsbrist. Tillgänglighetsmålen för besök och behandling uppnås däremot i april månad.
- *Antal dagar medicinskt färdigbehandlade patienter är kvar på sjukhus:* Indikatorn är ny för 2019 och rutiner för att registrera och samla in data är ännu inte helt klara. Flera stora kliniker har ännu inte implementerat förändringen utan utfallet baseras på ett par pilotverksamheter. Utfallet om 2,5 patienter i genomsnitt ger därmed inte en komplett bild av läget.

Vårdproduktion

Vårdproduktionen är lägre än periodiserad budget mätt i besök, 1,8 procent, men betydligt lägre mätt i vårdtillfällen, 4,4 procent. I förhållande till motsvarande period föregående år är antal öppenvårdsbesök 1,6 procent fler och antal vårdtillfällen 0,6 procent fler. Slutenvården ökar i jämförelse med motsvarande period föregående år trots färre antal vårdplatser i jämförelse med motsvarande period föregående år, samt ny och mer komplicerad patientmix. Avvikelsen mot motsvarande period föregående år avseende besök beror i huvudsak på en minskning inom akut vård. Även den elektiva vården minskar i antal, vilket är en följd av nya arbetssätt där fler åtgärder genomförs vid ett och samma besök. Medelvårdtiderna är i stort oförändrade i jämförelse med motsvarande period föregående år. Vårdproduktion avseende utomlans- och utlandspatienter ökar inom öppenvården, 8,2 procent, och inom slutenvården, 7,2 procent. Antalet

förlossningar ökar med 0,6 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Prognosen för årets vårdproduktion är i enlighet med årets budget. Antal disponibla vårdplatser vecka 17 är 16 färre än motsvarande vecka föregående år. 82 procent av antalet fastställda vårdplatser är öppna.

Ekonomiskt resultat

Danderyds Sjukhus AB visar ett negativt resultat per april på 83 miljoner kronor och avviker därmed negativt mot budgeterat resultat med 55 miljoner kronor. Den negativa avvikelser beror främst på ökade kostnader avseende inhyrd personal på grund av svårigheter med bemanning. Även kostnader kopplat till laboratorietjänster, material, IT-tjänster samt lokal och fastighet avviker negativt mot ackumulerad budget. De ökade kostnaderna avseende material och laboratorietjänster beror på ökad värtdyngd på sjukhuset.

Under april månad presenterades ett åtgärdsprogram som prognostiseras att uppgå till 82 miljoner kronor, varav 27 miljoner kronor upparbetats per april. Danderyds Sjukhus AB gör bedömningen att 82 miljoner kronor uppnås för året. Åtgärderna utförs enligt plan, men på grund av kostnadsökningar till följd av ett ansträngt bemanningsläge där inhyrd personal är nödvändig för att upprätthålla vårdplatser och tillgängligheten på sjukhuset krävs ytterligare åtgärder för att få en ekonomi i balans.

Danderyd Sjukhus AB lämnar en negativ prognos på 150 miljoner kronor, vilket motsvarar 3,4 procent av omsättningen. Den främsta förklaringen avser fortsatt ansträngt bemanningsläge där inhyrd personal är nödvändig för att upprätthålla vårdplatser och tillgängligheten på sjukhuset. Prognosen per april är 156 miljoner kronor lägre än prognosen per mars. Den främsta förklaringen avser sjukhusets nya uppdrag med ett förändrat patientunderlag och fler svårt sjuka patienter.

Resultatutvecklingen under perioden visar på stor avvikelse i jämförelse med budgeterat resultat, vilket gör att regionledningskontoret bedömer att ytterligare resultatförbättrande åtgärder krävs för att nå fastställt resultatkrav.

Investeringar

Investeringsutfallet per april uppgick till 203 miljoner kronor, vilket inkluderar strategiska utrustningsinvesteringar, vars budget fastighets- och servicenämnden ansvarar för. Upparbetningsgraden uppgick till 60 procent i förhållande till årets budget på 70 miljoner kronor, exkluderat strategiska utrustningsinvesteringar. Årets prognos uppgår till 70 miljoner kronor.

I investeringsutfallet ingår en investering i ett nytt patientmonitorerings-system, PAMS.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att Danderyds Sjukhus AB i allt väsentligt uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med anmodan pågår men med viss avvikelse mot plan. Regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning i samband med delårsrapporteringen, framförallt för anmodan gällande att säkerställa åtgärder för en ekonomi i balans, minska konsultkostnader samt effektivt och ändamålsenligt nyttjande av konsulter.

6.1.9 Södertälje Sjukhus AB

Södertälje Sjukhus AB är ett av Region Stockholms akutsjukhus med ansvar för specialiserad akut och planerad somatisk specialistvård. Verksamheten ska omfatta den vård och de tjänster som har avtalats med hälso- och sjukvårdsnämnden, ägaren eller andra uppdragsgivare.

Mål

Regionledningskontoret bedömer att Södertälje Sjukhus AB, per den sista december, kommer att uppfylla målvärdena för två av fyra indikatorer som följs upp i tertialrapporten.

Södertälje sjukhus AB				
Indikator	Utfall	Prognos* 2019	Målvärde styrelse	Målvärde fullmäktige
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akuten	70 %	Osäkert ●		≥ 78 %
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	91 %	Uppfylls ●		≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	94 %	Uppfylls ●		≥ 90 %
Antal dagar medicinskt färdigbehandlade patienter är kvar på sjukhus	-	-		≤ 3

* Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde

- **Andel patienter som får vistas högst 4 timmar på akuten:**
Akutmottagningen har haft ett ökat inflöde både vad gäller besökande och ambulanser. Detta i kombination med sjukhusets höga belägningsgrad av vårdplatser har påverkat vistelsetiden på akutmottagningen negativt. Sjukhuset arbetar aktivt med att korta ner vistelsetiden och har ett ökat fokus på patienter över 80 år, där andelen patienter som vistats högst fyra timmar på akutmottagningen endast är 50,6 procent ackumulerat april månad. Sjukhusledningen ser ändå en positiv utveckling av indikatorn som ett resultat av det förbättringsarbete som pågår.

- *Antal dagar medicinskt färdigbehandlade patienter är kvar på sjukhus:* Indikatorn har inte gått att mäta.

Vårdproduktion

Vårdproduktionen är betydligt lägre än periodiserad budget mätt i öppenvårdsbesök, 12,7 procent, men högre mätt i slutenvårdstillfällen, 5,0 procent. I förhållande till motsvarande period föregående år är antal öppenvårdsbesök 6,1 procent fler och antal slutenvårdstillfällen 5,9 procent fler. Avvikelsen mot periodiserad budget kan dels härledas till lägre volymer än kalkylerat gällande närakutuppdraget avseende barn, dels till den, enligt sjukhuset, alldeles för höga målvolymen i omställningsavtalet. Medelvårdtiderna minskar något i jämförelse med föregående år. Vårdproduktion avseende utomläns- och utlandspatienter ökar inom såväl öppenvården, 6,7 procent, som inom slutenvården, 8,0 procent. Antalet förlossningar minskar med 4,3 procent i jämförelse med föregående år. Prognosen för årets vårdproduktion förväntas understiga årets budget inom öppenvården, men överstiga årets budget inom slutenvården. Antal disponibla vårdplatser vecka 17 är 34 fler än motsvarande vecka föregående år. Sjukhuset har en hög personalomsättning avseende sjuksköterskor inom 24/7-verksamheten och en ansträngd vårdplatssituation, trots att en ny slutenvårdsavdelning öppnats under våren. 103,3 procent av antalet fastställda vårdplatser är öppna.

Ekonomiskt resultat

Södertälje Sjukhus AB visar ett resultat per april på tre miljoner kronor och avviker negativt mot budgeterat resultat med 0,5 miljoner kronor. Såväl intäkter som kostnader ligger något över budget. Kostnaderna för inhyrd personal ökar på grund av svårigheter med bemanning.

Södertälje Sjukhus AB lämnar en prognos på minus sju miljoner kronor och avviker därmed negativt mot budgeterat resultat med tio miljoner kronor, vilket motsvarar 0,7 procent av omsättningen. Den främsta förklaringen avser ökade personalkostnader, i huvudsak kostnader för inhyrd personal. Prognosen per april är tio miljoner kronor lägre än prognosen per mars, som låg i nivå med budgeterat resultatkrav. Nu lämnad prognos innebär att sjukhuset påbörjar arbetet med att ta fram ett åtgärdsprogram för en ekonomi i balans.

Regionledningskontoret gör bedömningen att det finns möjligheter för sjukhuset att uppnå fastställt resultatkrav.

Investeringar

Investeringsutfallet per april uppgick till 13 miljoner kronor, vilket inkluderar strategiska utrustningsinvesteringar, vars budget fastighets- och servicenämnden ansvarar för. Upparbetningsgraden uppgick till 44

procent i förhållande till årets budget på 22 miljoner kronor, exkluderat strategiska utrustningsinvesteringar. Årets prognos uppgår till 28 miljoner kronor. Prognosavvikelsen för året beror på senarelagda leveranser av byggtkniska skäl, av röntgenutrustningar som skulle ha levererats och installerats under 2018.

Investeringsutfallet består av ersättningsinvesteringar av röntgenutrustningar.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att Södertälje Sjukhus AB i allt väsentligt uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med anmodan pågår enligt plan. Södertälje Sjukhus AB redovisar i tertialrapporten en helårsprognos på minus 6,7 miljoner kronor, Regionstyrelsen anmodar därför Södertälje Sjukhus AB att säkerställa åtgärder för en ekonomi i balans.

6.1.10 S:t Eriks Ögonsjukhus

S:t Eriks Ögonsjukhus AB ska bedriva specialiserad och högspecialiserad akut och planerad ögonsjukvård. Verksamheten ska omfatta tjänster som har avtalats med hälso- och sjukvårdsnämnden, ägaren eller andra uppdragsgivare.

Mål

Regionledningskontoret bedömer att S:t Eriks Ögonsjukhus AB, per den sista december, kommer att uppfylla målvärdena för alla tre indikatorer som följs upp i tertialrapporten.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB				
Indikator	Utfall	Prognos* 2019	Målvärde styrelse	Målvärde fullmäktige
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akuten	98 %	Uppfylls ●		≥ 78 %
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	93 %	Uppfylls ●		≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	95 %	Uppfylls ●		≥ 90 %
* Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde				

Vårdproduktion

Vårdproduktionen är lägre än periodiserad budget mätt i besök, 4,9 procent, och även lägre mätt i vårdtillfällen, 14,9 procent. I förhållande till motsvarande period föregående år är antal öppenvårdsbesök 4,5 procent färre och antal vårdtillfällen 10,6 procent färre. Avvikelsen mot periodiserad budget och föregående år beror i huvudsak på fortsatt poliklinisering av slutenvård, hopslagning öppenvårdsbesök, det vill säga

att fler åtgärder görs vid samma besök. Medelvårdtiderna ökar i jämförelse med motsvarande period föregående år, från 2,04 dygn till 2,16 dygn. Vårdproduktion avseende utomlänns- och utlandspatienter minskar inom öppenvården, 0,4 procent, och även inom slutenvården, 10,6 procent. Prognosen för årets vårdproduktion förväntas i stort sett ligga enligt budget för öppenvårdsbesök och minska när det gäller slutenvårdstillfällena, nio procent. Antal disponibla vårdplatser vecka 17 är lika många som samma period föregående år, 16 vårdplatser. 100 procent av antalet fastställda vårdplatser är öppna.

Ekonomiskt resultat

S:t Eriks Ögonsjukhus AB visar ett resultat per april på fem miljoner kronor och avviker därmed positivt mot budgeterat resultat med tio miljoner kronor. Den positiva avvikelser beror främst på ökade intäkter avseende sålda vårdtjänster, sex miljoner kronor, samt lägre personalkostnader och lägre kostnader för material än budgeterat.

Sjukhuset lämnar en prognos på 40 miljoner kronor, vilket är sju miljoner kronor bättre än budgeterat resultatkrav. Den positiva resultatavvikelsen motsvarar 1,1 procent av omsättningen. Den främsta förklaringen avser högre intäkter än budgeterat. Prognosen per april är sju miljoner kronor högre än prognosen per mars. Den främsta förklaringen är ökade intäkter avseende sålda vårdtjänster.

Resultatutvecklingen under perioden visar på stor positiv avvikelse i jämförelse med budgeterat resultat, vilket gör att regionledningskontoret bedömer att fastställt resultatkrav eller bättre kommer att uppnås under 2019.

Investeringar

Investeringsutfallet per april uppgick till två miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på åtta procent i förhållande till årets budget på 30 miljoner kronor. Årets prognos uppgår till 30 miljoner kronor.

Investeringsutfallet består främst av ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning och IT.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att S:t Eriks Ögonsjukhus AB i allt väsentligt uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med anmodan pågår enligt plan. Regionledningskontoret efterfrågar en mer

detaljerad redovisning av samtliga anmodanden²⁰ i samband med delårsrapporteringen.

6.1.11 Folktandvården

Folktandvården Stockholms län AB ska bedriva folktandvård inom Region Stockholm och inom ramen för regionens ansvar enligt tandvårdslagen. Inom regionen utför Folktandvården Stockholms län AB uppdrag för hälso- och sjukvårdsnämnden, som enligt beställningen i huvudsak ska omfatta barntandvård. Folktandvården Stockholms län AB ska vara ett konkurrenskraftigt tandvårdsföretag med ett samhällsansvar som grund.

Vårdproduktion

Antalet behandlade barn och ungdomar ökar med 12,7 procent i jämförelse med föregående år, vilket i huvudsak förklaras av att antalet listade barn har ökat samt att åldersgränsen för fri tandvård har höjts från 22 till 23 år. Budgeten för året än anpassad med anledning av detta, men antalet behandlade barn och ungdomar överstiger budget med 2,7 procent. Antalet behandlade vuxna minskar med 3,2 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år och understiger budget med 0,9 procent. Minskningen förklaras dels av att ett större antal listade barn, med anledning av den tillkommande åldersgruppen, vilket gör att klinikerna behöver lägga mer tid på barnen och har mindre tid för att behandla vuxna patienter, dels av svårigheter att rekrytera tandvårdspersonal. Antal behandlade barn och vuxna inom specialisttandvården är i nivå med föregående år, men 4,1 procent lägre än budget. Antalet behandlade barn ökar medan antalet behandlade vuxna minskar. Den höjda åldern för fri barntandvård är den främsta orsaken till ökningen avseende barn. Prognosen för vårdvolymerna är i enlighet med budget för året.

Ekonomiskt resultat

Folktandvården Stockholms län AB visar ett resultat per april på 34 miljoner kronor och avviker därmed negativt mot budgeterat resultat med elva miljoner kronor. Den negativa avvikelsen beror främst på lägre vuxenintäkter än budgeterat med ett lägre antal behandlade vuxna. Den höjda åldersgränsen för fri tandvård för barn och ungdomar gör att klinikerna har mindre tid att behandla vuxna patienter. Därutöver har bolaget svårigheter att rekrytera tandvårdspersonal och därmed erhålla full bemanning.

Folktandvården Stockholms län AB arbetar kontinuerligt för att vara en attraktiv arbetsgivare för att attrahera och behålla medarbetare. Exempelvis

---

²⁰ Avser anmodanden kring minskade konsultkostnader, effektivt och ändamålsenligt nyttjande av konsulter, stärkt styrning och uppföljning av investeringar, intensifiera arbetet med informations- och IT-säkerhet samt intensifiera arbetet med säkerhet och krisberedskap.

har en befattning med arbetsgivarprofilering införts, olika karriärvägar och utvecklingsmöjligheter erbjuds, incitamentsprogram i form av resultatdelning finns och medarbetarna har möjlighet att arbeta med modern teknik. Bolaget arbetar kontinuerligt med effektiviseringar i alla delar av verksamheten, vilket har medfört att man under lång tid har arbetat med en något underdimensionerad organisation. Det innebär att bolaget i stort har uttömt alternativen för besparingar och rationaliseringar och några stora kostnadsbesparingar finns inte att hämta hem. Arbetet fortgår med åtgärder som bidrar till kostnadsbesparingar, om än i mindre omfattning.

Folktandvården Stockholms län AB lämnar en prognos på 100 miljoner kronor och avviker därmed negativt mot budgeterat resultat med 12,5 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,7 procent av omsättningen. Den främsta förklaringen avser minskade intäkter kopplat till ett ansträngt bemanningsläge i kombination med effekterna av reformen med höjd ålder för avgiftsfri tandvård. Prognosen per april är 12,5 miljoner kronor lägre än prognosen per mars, som låg i nivå med budgeterat resultatkrav.

Regionledningskontoret gör bedömningen att det finns möjligheter för bolaget att uppnå fastställt resultatkrav, men utmaningarna med intäktstapp, delvis kopplat till bemanning delvis till ökande andel barn och ungdomar, kvarstår.

Investeringar

Investeringsutfallet per april uppgick till tolv miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 11,5 procent i förhållande till årets budget på 100 miljoner kronor. Årets prognos uppgår till 85 miljoner kronor. Bedömningen är att budgeterat investeringsutrymme inte kommer att behövas i sin helhet.

Investeringsutfallet består av ersättningsinvesteringar.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att Folktandvården Stockholms Län AB uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med anmodanden pågår enligt plan.

6.1.12 Ambulanssjukvården i Storstockholm AB

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, AISAB, ska utföra ambulanssjukvård åt Region Stockholm. Ambulanssjukvården i Storstockholm AB kan utföra interhospitala transporter och transport av avlidna åt Region Stockholm. Verksamheten ska omfatta de tjänster som har avtalats med hälso- och sjukvårdsnämnden eller andra uppdragsgivare.

Vårdproduktion

Vårdproduktionen är högre än periodiserad budget mätt i antal ambulansuppdrag, 0,6 procent, men något lägre mätt i antal transporter av avlidna, 2,2 procent. I förhållande till motsvarande period föregående år är antalet ambulansuppdrag 5,8 procent fler och antalet transporter av avlidna är 7,4 procent färre. Prognosen för årets vårdproduktion förväntas överensstämma med budget.

Ekonomiskt resultat

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB visar ett resultat per april på sju miljoner kronor och avviker därmed positivt mot budgeterat resultat med 13 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror främst på lägre personalkostnader och på lägre övriga kostnader än vad som budgeterats.

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB har en ekonomi i balans och har därför inte någon beslutad åtgärdsplan.

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB lämnar en prognos enligt budget. Prognosen per april är oförändrad i jämförelse med prognosen per mars.

Resultatutvecklingen under perioden visar på stor positiv avvikelse i jämförelse med budgeterat resultat, vilket gör att regionledningskontoret bedömer att fastställt resultatkrav eller bättre kommer att uppnås under 2019.

Investeringar

Investeringsutfallet per april uppgick till åtta miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 29 procent i förhållande till årets budget på 28 miljoner kronor. Årets prognos uppgår till 28 miljoner kronor.

Investeringsutfallet består av ersättningsinvesteringar av ambulansfordon.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att Ambulanssjukvården i Storstockholm AB uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med anmodan pågår enligt plan. Regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning, framförallt när det gäller att intensifiera arbete med säkerhet och krisberedskap i samband med delårsrapporteringen.

6.1.13 Stockholm Care AB

Stockholms Care AB ska förmedla utländska patienter till främst de högspecialiserade vårdverksamheterna inom Region Stockholm som kan

förbättra sina utvecklingsmöjligheter genom att vidga patientunderlaget. Bolaget ska därvid bistå vårdverksamheterna med stöd och service av administrativ och praktisk karaktär. Bolaget förvaltar även Tobiasregistret²¹.

Vårdproduktion

Tobiasregistret fortsätter utvecklas väl avseende antalet genomförda confirmatory typing, CT, och utförda stamcellsskördar. Utvecklingen avseende rekryteringen av nya givare har under tertialet legat på en stabil nivå på runt 250 – 300 nya givare per vecka. Antalet förmedlade stamceller uppgick till 41 stycken per april, vilket är tolv fler än föregående år. Utlandsvården påverkas av kapacitetsbristen i vården vilket inverkar på möjligheten att ta emot internationella patienter för specialiserad och högspecialiserad vård. Stockholm Care AB har per april fått 300 inkomna vårdförfrågningar, vilket är en minskning med 20 procent i jämförelse med föregående år.

Ekonomiskt resultat

Stockholm Care AB visar ett negativt resultat per april på 0,2 miljoner kronor och avviker därmed negativt mot budgeterat resultat med 0,5 miljoner kronor. I jämförelse med mars har resultatet försämrats med 0,3 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen beror främst på lägre intäkter för utlandsverksamheten som orsakats av kapacitetsproblem inom den högspecialiserade vården för utlandspatienter.

Prognosen för året uppgår till en miljon kronor, vilket är i nivå med årets budgeterade resultat.

Resultatutvecklingen har varit negativ under perioden, vilket gör att regionledningskontoret bedömer att det vid ytterligare försämring bör genomföras resultatförbättrande åtgärder för att nå fastställt resultatkrav.

Investeringar

Investeringutfallet per april uppgick till en miljon kronor, i jämförelse med årets nollbudget.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att Stockholm Care AB uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med anmodan pågår enligt plan men regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning av samtliga anmodanden i samband med delårsrapporteringen.

---

²¹ Tobiasregistret är det svenska registret för blodstamceller. Genom registret finner sjuka människor passande givare av blodstamceller.

6.1.14 MediCarrier AB

MediCarrier AB ska på affärsmässiga grunder avropa, lagerhålla, förpacka samt distribuera sjukvårds- och förbrukningsartiklar till verksamheter inom Region Stockholm.

Ekonomiskt resultat

MediCarrier AB visar ett resultat per april på 3,3 miljoner kronor och avviker därmed positivt mot budgeterat resultat med tre miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror främst på högre försäljningsvolym i leveransflödet sjukvård- och förbrukningsvaror och högre intäkter för fakturerade viten avseende leveransavvikelser.

Prognosen för året är oförändrat ett resultat i nivå med budgeterat resultat på fem miljoner kronor.

Investeringar

Investeringsutfallet per april uppgick till 0,3 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på sex procent i förhållande till årets budget på fem miljoner kronor. Årets prognos uppgår till fem miljoner kronor.

Investeringsutfallet består av ersättningsinvesteringar av handscanners.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att MediCarrier AB till del uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med anmodan²² pågår och regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning i samband med delårsrapporteringen.

---

²² Avser anmodanden kring minska konsultkostnader, säkerställa åtgärder för en ekonomi i balans, stärkt styrning och uppföljning av investeringar, intensifiera arbetet med informations- och IT-säkerhet samt intensifiera arbetet med säkerhet och krisberedskap.

7. Kollektivtrafik

Varje dag gör över 800 000 resenärer 2,9 miljoner resor med kollektivtrafiken i Stockholmsregionen. Kollektivtrafiken är en viktig förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomisk tillväxt genom att den erbjuder ett effektivt, klimatsmart och tillgängligt resandeanternativ som binder ihop regionen. Kollektivtrafikområdet omfattar allmän kollektivtrafik²³ och särskild kollektivtrafik²⁴. All trafik utförs av trafikentreprenörer som upphandlats i konkurrens.

Ekonomiskt resultat för kollektivtrafik

Nämnder och bolag inom kollektivtrafikområdet redovisar ett sammanlagt resultat för perioden på 348 miljoner kronor, vilket är 236 miljoner kronor högre än periodens budgeterade resultat.

Prognosen för året uppgår till 484 miljoner kronor, vilket är 84 miljoner kronor högre än budgeterat resultat, och 0,2 procent av omsättningen. Avvikelsen förklaras främst av lägre kostnader avseende köpt trafik inom både trafiknämnden och färdtjänstnämnden samt till viss del högre biljettintäkter inom trafiknämnden.

Prognosen har förbättrats med 84 miljoner kronor. Prognosförändringen återfinns inom färdtjänstnämnden och förklaras av lägre kostnader för köpt trafik.

Risker och möjligheter inom kollektivtrafik

Regionledningskontoret gör bedömningen att både trafiknämndens och färdtjänstnämndens prognoser är realistiska och att kollektivtrafiken som helhet kommer att uppnå ett resultat som överstiger årets budget.

7.1 Nämnder och bolag inom kollektivtrafik

Kollektivtrafik	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Bokslut
	2019	2019		2018	2019	2019	procent av	2018	
Mkr	jan-apr	jan-apr		jan-apr			procent av		
	omsättning								
Trafiknämnden	-13,2	-0,3	-12,9	16,7	-64,9	0,0	-64,9	0,0%	45,1
varav Trafikförvaltningen	-13,7	-0,3	-13,4	15,9	-64,9	0,0	-64,9	-0,6%	43,1
varav Förvaltning för utbyggd tunnelbana	0,5	0,0	0,5	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0%	2,0
AB Storstockholms Lokaltrafik	270,1	86,8	183,3	476,6	475,3	400,0	75,3	0,4%	479,0
Waxholms Ångfartygs AB	9,8	9,3	0,5	11,6	-10,4	0,0	-10,4	-1,8%	-10,5
Trafiknämnden inkl bolagen	266,7	95,9	170,9	504,9	400,0	400,0	0,0	0,0%	513,6
Färdtjänstnämnden	81,0	16,3	64,7	43,5	83,6	0,0	83,6	4,9%	67,5
Kollektivtrafik totalt	347,7	112,2	235,5	548,4	483,6	400,0	83,6	0,2%	581,1

²³ Allmän kollektivtrafik utgörs av kollektivtrafik på land och kollektivtrafik på vatten.

²⁴ Särskild kollektivtrafik utgörs av färdtjänst- och sjukresor.

7.1.1 Trafiknämnden

Trafiknämnden ansvarar för allmän kollektivtrafik på land och på vatten, med undantag för den särskilda kollektivtrafiken. Inom trafiknämnden redovisas det samlade utfallet för trafikförvaltningen, förvaltning för utbyggd tunnelbana, AB Storstockholm Lokaltrafik, samt Waxholms Ångfartygs AB. AB Storstockholms Lokaltrafik, SL, är samlingsnamnet och varumärket för den upphandlade allmänna kollektivtrafiken på land i Stockholmsregionen. Waxholms Ångfartygs AB, WÅAB, är samlingsnamnet och varumärket för den upphandlade allmänna kollektivtrafiken på vatten i Stockholms skärgård.

Mål

Trafiknämnden ansvarar för det övergripande målet Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem. Det innebär att nämnden ska styra mot målet, följa upp det, samt vidta åtgärder om målet riskerar att inte uppnås.

Det övergripande målet har fyra mål: Attraktiva resor och Trygga resor som mäts i tertialrapporten, samt Effektiva resor och Tillgänglig och sammanhållen region som mäts i samband med årsrapporteringen. Regionledningskontoret bedömer att målet Attraktiva resor kommer att uppnås medan målet Trygga resor inte kommer att uppnås 2019.

Mål och indikator	Utfall 2019 April	Utfall 2018 April	Prognos 2019	Mål 2019
ATTRAKTIV KOLLEKTIVTRAFIK I ETT HÅLLBART TRANSPORTSYSTEM				
Attraktiva resor				Uppfylls ●
Nöjda resenärer - allmän kollektivtrafik	79 %	81 %		Uppfylls ● ≥ 75 %
Nöjda resenärer - särskild kollektivtrafik	85 %	86 %		Osäkert ● ≥ 86 %
Nöjda resenärer - allmän skärgårdstrafik	96 %	96 %		Uppfylls ● ≥ 91 %
Trygga resor				Uppfylls ej ●
Andel resenärer som känner sig trygga i allmän kollektivtrafik på land och med pendelbåtar	72 %	70 %		Uppfylls ej ● ≥ 78 %
Effektiva resor				-
Andel förnybar energi i kollektivtrafiken	¹⁾	¹⁾	-	≥ 92 %
Kostnad per personkilometer, SL-trafiken	¹⁾	¹⁾	-	≤ 3,32 kr
Tusentals påstigande en vanlig vardag	3 039	2 931		Uppfylls ej ● ≥ 2 936
Kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna	¹⁾	¹⁾	-	≥ 51 %
Tillgänglig och sammanhållen region				-
Busstrafik, fungerande automatiskt inre utrop	¹⁾	¹⁾	-	≥ 87 %

¹⁾ Indikatorn mäts endast i årsboks slutet.

Attraktiva resor

Målet mäts genom tre indikatorer:

Målet prognostiseras uppnås då två indikatorer bedöms uppnås 2019.

- Andelen *Nöjda resenärer i allmän kollektivtrafik* uppgick till 79 procent under perioden. Årets prognos uppgår till 80 procent, och målvärdet på 75 procent bedöms därmed uppnås. Prognosen baseras på

en fortsatt stabil trend där 80 procent av resenärerna är nöjda. Att bibehålla denna nivå kan dock vara en utmaning, främst kopplat till hur väl punktligheten för pendeltåg upprätthålls.

- Andelen *Nöjda resenärer i särskild kollektivtrafik* uppgick till 85 procent under perioden, vilket understiger målvärdet med en procentenhet. Årets prognos visar att andelen Nöjda resenärer i särskild kollektivtrafik förväntas understiga målvärdet. För att förbättra kvaliteten och öka andelen nöjda resenärer arbetar leverantörerna av färdtjänsttaxi kontinuerligt med utbildningsinsatser av förare.
- Andelen *Nöjda resenärer i allmän skärgårdstrafik* uppgick till 96 procent under perioden. Årets prognos uppgår till 96 procent och målvärdet på 91 procent bedöms därmed uppnås.

Trygga resor

Målet mäts genom en indikator. Målet prognostiseras inte uppnås då indikatorn inte beräknas uppnås 2019.

- *Andel resenärer som känner sig trygga i allmän kollektivtrafik på land och med pendelbåtar* uppgick till 72 procent under perioden. Årets prognos uppgår till 74 procent, vilket är fyra procentenheter lägre än målvärdet 78 procent. Målvärdet är utmanande med hänsyn till den ökade känslan av otrygghet i samhället i allmänt²⁵. De åtgärder som trafiknämnden, tillsammans med trafikentreprenörer och andra samverkansaktörer, vidtar förväntas bidra till en fortsatt positiv utveckling.

Effektiva resor

Målet mäts genom fyra indikatorer: Tre av indikatorerna mäts i samband med årsbokslut.

- Periodens utfall för indikatorn *Tusental påstigande en vanlig vardag, på land*, uppgick till 3 039 000 resenärer. Antal påstigande resenärer varierar över säsong och är normalt högt denna period för att minska under sommarsäsongen. Årets prognos uppgår till 2 860 000 genomsnittligt antal påstigande resenärer, vilket är 2,6 procent lägre än målvärdet 2 936 000, men samtidigt 1,6 procent högre än utfallet föregående år. Att utfallet prognostiseras understiga målvärdet förklaras av omfattande byggarbeten som förväntas påverka sommarens tunnelbanetrafik, samt problem med framkomlighet för busstrafiken i innerstaden. Se vidare kommentar under rubriken Resande.

Tillgänglig och sammanhållen region

Målet mäts genom en indikator, *Busstrafik med fungerande automatiskt inre utrop*. Denna indikator mäts en gång per år i samband med årsbokslut.

²⁵ BRÅ, nationella trygghetsundersökningen NTU 2018.

Resande

Resande kollektivtrafik	Utfall 2019 apr	Utfall ¹ 2018 apr	Föränd. %	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse prognos- budget	Bokslut 2018
Totalt tusental							
Kollektivtrafik på land, påstigande ²	3 039	2 931	3,7 %	2 860	2 936	-76	2 814
Kollektivtrafik på vatten, passagerare ³	602	580	3,8 %	6 090	6 090	0	6 072

¹ Föregående års värden kan skilja sig mot tidigare rapporterat då justeringar görs retroaktivt.

² Redovisningen sker med en månads fördröjning. Prognos och budget avser påstigande en vanlig vintervardag.

³ Pendelbåtlinje 80 Sjövägen och linje 85 Riddarfjärden ingår i utfall och prognos.

Kollektivtrafik på land

Resandet i kollektivtrafiken på land, mätt som antal genomsnittligt påstigande en vanlig vardag, har ökat med 3,7 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Resandet med pendeltåg, lokalbana och buss har ökat medan resandet med tunnelbana har minskat. Antalet genomsnittligt påstigande varierar beroende på tid på året. Under sommaren har alla trafikslag på land färre antal påstigande än under vintern.

Prognosen för kollektivtrafiken på land, 2 860 000 genomsnittligt antal påstigande, är 2,6 procent lägre än årets budget. Minskningen förklaras av de omfattande ombyggnationsprojekt som kommer att påverka tunnelbanetraffiken i sommar, samt framkomlighetsproblematiken för busstrafiken i innerstaden. Prognosen är dock 1,6 procent högre än utfallet föregående år.

- Antal genomsnittligt påstigande i pendeltågstrafiken har ökat med 20 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Ökningen förklaras till viss del av föregående års utmaningar i pendeltågstrafiken med i huvudsak infrastrukturproblem samt i viss mån brist på fordon och förare orsakade inställd trafik. Ökningen ses på samtliga pendeltågslinjer och aktualiserar behovet av nya trafikutbudslösningar och utmaningar med trängsel i pendeltågstrafiken. Prognosen för antal genomsnittligt påstigande i pendeltågstrafiken är 14 procent högre än årets budget.
- Antal genomsnittligt påstigande i lokalbana har ökat med sju procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Den positiva trenden från föregående år fortsätter med ett ökat resande med Tvärbana, Roslagsbana och Spårväg City där den nya ändhållplatsen vid T-centralen varit positiv för resandeutvecklingen. Även Lidingöbanans utökade trafik i morgonrusningen resulterar i ett ökat resande. Prognosen för antal genomsnittligt påstigande i lokalbana är elva procent högre än årets budget.

- Antal genomsnittligt påstigande i busstrafiken har ökat med fyra procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Resandeökningen återfinns främst i Järfälla där tidtabellerna för nya linjer till Barkabystaden och Bromma har synkroniserats med tidtabellen för pendeltåget, vilket har genererat en ökning av antal påstigande på linjer som ansluter till Spånga station. Det har även skett en resandeökning på linjen Ropsten-Karolinska²⁶. Linjen började trafikeras i december 2017 och resenärerna har nu hunnit anpassa sina resandemönster. Snöovädret i årets början påverkade busstrafiken negativt med inställd trafik i stora delar av länet. Prognosen för antal genomsnittligt påstigande i busstrafiken är fem procent lägre än årets budget, men i linje med föregående års utfall, och förklaras främst av framkomlighetsproblematiken i innerstaden.
- Antal genomsnittligt påstigande i tunnelbanetrafiken har minskat med en procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Minskningen återfinns främst inom tunnelbanans röda linje. Trafikförvaltningen anser att det i nuläget är för tidigt att dra några slutsatser kring det minskande antalet påstigande, men följer utvecklingen noga för att se om, och vilka, åtgärder som behöver vidtas. Prognosen för antal genomsnittligt påstigande i tunnelbanetrafiken är sju procent lägre än årets budget, men i linje med föregående års utfall. Minskningen förklaras främst av de omfattande ombyggnationsprojekt som kommer att påverka tunnelbanetrafiken i sommar samt det lägre utfallet i början av året.

Kollektivtrafik på vatten

Antal passagerare i kollektivtrafiken på vatten har ökat med 3,8 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Ökningen återfinns inom såväl pendelbåts- som skärgårdstrafiken. Prognosen för antal passagerare i kollektivtrafik på vatten, 6 090 000 passagerare, är oförändrad i jämförelse med föregående prognostillfälle och i nivå med budget.

- Antal passagerare i pendelbåtstrafiken har ökat med 3,3 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Ökningen förklaras av utökad trafik på Sjövägen²⁷ beroende på ökad inflyttning till Nacka, ombyggnation av Slussen samt att linjen mellan Ekerö och Gamla Stan²⁸ blivit permanent då ett nytt trafikavtal med fler turer trädde i kraft i augusti 2018. Antalet påstigande på Djurgårdsfärjorna²⁹ minskade till följd av ombyggnaden av Slussen samt av ny sträckning av spårvagnstrafiken på linje 7. Utfallet för 2018 omfattar även

---

²⁶ Linje 6.

²⁷ Linje 80 Sjövägen.

²⁸ Linje 89 Ekerö – Gamla Stan.

²⁹ Linje 82 Djurgårdsfärjorna.

försökstrafik på Riddarfjärden³⁰ vilken numera är nedlagd. Prognosen för antal passagerare i pendelbåtstrafiken är i nivå med budget.

- Antal passagerare i skärgårdstrafiken har ökat med 5,3 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Ökningen beror främst på en fortsatt ökning av resande med skärgårdspendeln mellan Vaxholm och Strömkajen, till följd av utökad trafik från 2018. Därtill påverkar ombyggnation av Slussen samt en tidig islossning 2019. Prognosen för antal passagerare i skärgårdstrafiken är i nivå med budget.

Ekonomiskt resultat

Resultat trafiknämnden*	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Bokslut
	2019	2019		2018	2019	2019		procent	2018
Mkr	jan-apr	jan-apr		jan-apr					
Biljettintäkter	2 905	2 862	44	2 756	8 754	8 625	129	1,5 %	8 315
Anslag	3 164	3 164	0	3 089	9 491	9 491	0	0,0 %	9 267
Övriga intäkter	1 312	1 280	32	1 282	3 944	3 956	-12	-0,3 %	3 972
Summa verksamhetens intäkter	7 381	7 306	76	7 127	22 189	22 072	117	0,5 %	21 554
Personalkostnader och inhyrd personal	-321	-314	-7	-282	-946	-937	-9	1,0 %	-828
Köpt trafik	-4 452	-4 524	71	-4 089	-13 448	-13 449	1	0,0 %	-12 703
Övriga kostnader	-1 087	-1 119	32	-1 049	-3 526	-3 446	-80	2,3 %	-4 113
Summa verksamhetens kostnader	-5 860	-5 956	96	-5 421	-17 920	-17 832	-88	0,5 %	-17 644
Avskrivningar	-1 053	-1 071	18	-1 028	-3 306	-3 302	-4	0,1 %	-3 205
Verksamhetens resultat	468	278	189	678	963	938	25		705
Finansiella intäkter	22	17	5	30	64	51	13	26,4 %	388
Finansiella kostnader	-223	-199	-23	-202	-627	-589	-39	6,5 %	-596
Resultat	267	96	171	505	400	400	0		496

* Trafiknämnden innefattar trafikförvaltningen, AB Storstockholms Lokaltrafik, Waxholms Ångfartygs AB och förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Trafiknämndens resultat³¹ per april uppgick till 267 miljoner kronor, vilket är 171 miljoner kronor högre än periodens budgeterade resultat. Avvikelsen förklaras främst av högre biljettintäkter samt lägre kostnader för köpt trafik och drift- och underhåll. Prognosen för året är oförändrad och uppgår till 400 miljoner kronor, vilket är i nivå med budget.

Periodens biljettintäkter överstiger budget med 44 miljoner kronor. Det prognostiserade utfallet för årets biljettintäkter överstiger budget med 129 miljoner kronor. Såväl utfalls- som prognosavvikelsen är volymbaserad och förklaras främst av ökad försäljning av periodbiljetter inom SL-trafiken. Efter ett statligt beslut har det planerade bidraget för ungdomsbiljetter tagits bort vilket beräknas medföra ökade biljettintäkter samt minskat statsbidrag i jämförelse med budget.

Periodens kostnader för köpt trafik är 71 miljoner kronor lägre än periodens budget. Avvikelsen är främst hänförlig till busstrafiken till följd av bland

³⁰ Linje 85 Riddarfjärden.

³¹ Innefattar trafiknämndens två förvaltningar samt AB Storstockholms Lokaltrafik och Waxholms Ångfartygs AB.

annat lägre kostnader inom de flesta VBP-avtal³² på grund av snöovädret i början av året. Därtill påverkar lägre kostnader för incitament³³ och index³⁴ samt att viss utökning av busstrafiken senarelagts till sommaren. En mindre del av avvikelsen är hänförlig till pendeltågstrafiken, lägre kostnader för incitament, samt trafiken på lokalbana där planerad ersättningstrafik inte har behövt nyttjas. Årets prognostiserade kostnader för köpt trafik är i nivå med årets budget.

Kostnaderna för drift- och underhåll är 45 miljoner kronor lägre än periodens budget. Avvikelsen förklaras främst av lägre kostnader för IT-drift till följd av ett försenat införande av nytt driftavtal samt lägre driftpåverkande kostnader kopplat till investeringsprojekten än planerat. Trots detta visar prognosen att årets kostnader för drift- och underhåll beräknas överstiga årets budget med 13 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på högre kostnader inom ett flertal områden kopplat till anläggningsförvaltningen, så som exempelvis ökat behov av underhåll av rulltrappor, justering av röda linjens signalsystem, anpassningar av Roslagsbanan, stambyten på stationer och anpassning av tunnelbanedepåer. Avvikelsen motverkas av lägre kostnader för driftprojekt inom investeringsverksamheten, främst avseende program Bussdepåer, rostskydd på fordonstyp A32 och tillgänglighetsanpassning av Djurgårdsfärjorna.

Antal helårsarbeten inom trafiknämnden uppgick till 862 per sista april, vilket är åtta helårsarbeten färre än budgeterat. Det prognostiserade utfallet för året är 920 helårsarbeten, vilket är 39 helårsarbeten färre än budgeterat. Avvikelsen återfinns inom trafikförvaltningen och förklaras huvudsakligen av vakansläget och möjligheten att kunna rekrytera i planerad takt.

Resultatutvecklingen under perioden är positiv och regionledningskontoret gör bedömningen att trafiknämndens prognos är realistisk, vilket gör att ett resultat i nivå med årets budget sannolikt uppnås.

Investeringar

Trafiknämnden ansvarar för regionens kollektivtrafikinvesteringar. Nämndens investeringsbudget för året är 8 088 miljoner kronor där trafikinvesteringarna³⁵ står för 6 091 miljoner kronor fördelat på 70 procent för nyinvesteringar och 30 procent ersättningsinvesteringar.

---

³² VBP-avtal är ett trafikavtal där ersättning utgår baserat på antal verifierad betalande påstigande.

³³ Trafikavtalen är utformade så att de innehåller en rörlig del, incitament, som innebär att trafikentreprenörerna får betalt efter prestation.

³⁴ Trafikavtalen är utformade så att de räknas upp med diverse index varje år.

³⁵ Trafikinvesteringar genomförs inom ramen för trafiknämndens trafikförvaltning, förvaltning för utbyggd tunnelbana och inkluderar även AB Storstockholms Lokaltrafik och Waxholms Ångfartygs AB investeringar.

Investeringsprojekten har en budget på sex miljarder kronor 2019. Budgeterad nivå för ersättningsinvesteringar för år 2019 kan komma att överskridas, men utan påverkan på den totala investeringsramen för året.

Investeringsutfallet inom trafiknämnden uppgick per april till 1 365 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 17 procent i förhållande till årets budget på 8 088 miljoner kronor.

Prognosen för året uppgår till 7 486 miljoner kronor, vilket är 602 miljoner kronor lägre än budgeterade 8 088 miljoner kronor, och motsvarar en prognostiserad upparbetningsgrad på 93 procent. Det är framförallt förskjutning av tidplanerna i de större kollektivtrafikinvesteringarna som orsakar detta.

Pendeltågsstation Vega invigdes i april och för program Slussen antogs ett förnyat genomförandebeslut av trafiknämnden i februari 2019.

Större investeringar inom trafiknämnden

Tabellen redovisar större³⁶ investeringar inom trafiknämnden som pågår under året. Inga avvikelser mellan totalprognoser och totala budgetar redovisas. Väsentliga händelser och större³⁷ prognosavvikelser kommenteras nedan.

Kollektivtrafikinvesteringar i urval	Utfall 2019 jan-april	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Total prognos	Total budget	Total upp- arbets- grad (%)	Färdig- ställande (år)
Mkr								
Program Roslagsbanans	243	804	1 365	561	9 651	9 651	65,9 %	2026
Program Bussdepåer	89	544	495	-50	3 817	3 817	66,9 %	2025
Program Slussen	32	114	23	-92	369	369	84,5 %	2022
Program Saltsjöbanan	21	82	45	-37	1 670	1 670	76,1 %	2026
Program Tvärbanan Norr Solnagrenen	18	53	25	-28	5 529	5 529	98,7 %	2021
Program Spårväg City	25	56	66	9	2 949	2 949	96,4 %	2021
Program Pendeltåg	1	121	9	-111	11 712	11 712	99,8 %	2019
Program Kistagrenen	106	656	696	40	4 937	4 937	15,9 %	2025
Bussterminal Slussen	7	513	222	-291	1 891	1 891	33,0 %	2024
Program Röda linjens uppgradering	20	721	1 088	367	13 261	13 261	40,2 %	2024
SL LÅS	10	60	76	16	402	402	73,9 %	2020
C20 - uppgradering	30	128	199	71	1 367	1 367	25,4 %	2023
Lågfrekvent underhåll Pendeltåg X60	4	12	16	5	535	535	76,6 %	2020
Utbyte av hissar och rulltrappor	46	182	196	13	1 500	1 500	37,3 %	2024
Tunnelbana till Nacka och söderort	174	698	1 119	421	13 654	13 654	12,7 %	2026
Tunnelbana till Arenastaden	48	206	299	93	4 214	4 214	17,8 %	2024
Station Södra Hagalund	16	46	97	51	1 282	1 282	8,5 %	2024
Tunnelbana till Barkarby	41	268	283	15	3 249	3 249	18,6 %	2024
Depå	34	175	196	21	3 481	3 481	8,0 %	2025
Fordon	1	2	3	1	2 389	2 389	0,2 %	2024
Tunnelbana Fridhemsplan - Älvsjö	0	0	0	0	14 266	14 266	0,0 %	2035

³⁶ Investeringar vars totalbudget överstiger 300 miljoner kronor.

³⁷ Avvikelser över 30 miljoner kronor.

- Program Roslagsbanans utbyggnad

Byggandet av den nya depån i Molnby fortsätter enligt plan och har döpts till Vallentunadepån, där också stommen är rest under perioden. I Åkersberga har bygget av planskildheten³⁸ fortsatt parallellt med utbyggnaden av stationen. Arbetet på sträckorna Täby Kyrkby-Kragstalund och Vallentuna-Kårsta är förskjutet i tid från 2019 till 2020 på grund av för sent antagen järnvägsplan, vilket är den främsta anledningarna till att utgifter prognostiseras understiga årets budget med 561 miljoner kronor.

- Program Bussdepåer

Entreprenaderna i Tomteboda bussdepå pågår och arbetet med Enlunda bussdepå har återupptagits efter tidigare förseningar. Medel har flyttats från 2018 till 2019 till följd av försening av byggstart för Tomteboda bussdepå. Bakgrunden är att detaljplan och bygglov inte erhållits enligt tidplan och därtill förseningar av entreprenören, vilket även är de främsta anledningarna till att utgifter prognostiseras överstiga årets budget med 50 miljoner kronor. Resterande avvikelse härleds till en tidigareläggning av fastighetsförvärv för Enlunda bussdepå, från 2020 till 2019.

- Program Slussen

Söderströmsbron fortsätter att rustas upp. Besiktningar under hösten 2018 har visat att återstående brobalkar är av sämre kvalitet än vad som tidigare har bedömts. Ett förnyat genomförandebeslut antogs i trafiknämnden i februari 2019. Den främsta anledningen till ökade utgifter härrör från uppdraget att minimera resenärspåverkan samt minska risken för oplanerad trafikpåverkan. Förseningar i produktion av projekt TES-kraft³⁹ och ökade investeringsutgifter för upprustning av Söderströmsbron, är de främsta anledningarna till att årets utgifter prognostiseras överstiga årets budget med 92 miljoner kronor.

- Program Saltsjöbanan

Signalsäkerhetssystem, ATC, har under perioden fortsatt installerats i fordonen på Saltsjöbanan. Oförutsedda händelser i samband med ombyggnation av Neglinge depå innebär att driftsättning av ATC-systemet har skjutits i tiden från 2018 till 2019 och samt att visst arbete med kapacitetshöjande åtgärder har tidigarelagts till 2019. Detta är de främsta anledningarna till att utgifter prognostiseras överstiga årets budget med 37 miljoner kronor.

- Program Tvärbana Norr Solnagrenen

---

³⁸ Planskildheten innebär en planskild korsning där vägar och/eller järnvägar/spårvägar korsar varandra i skilda plan, det vill säga så att korsande rörelser kan ske samtidigt utan att påverka varandra.

³⁹ Teknik Elkraft Slussen.

Fortsatt arbete på Solnagrenen med färdigställandet av signalsäkerhetssystem (ATC). 2018 års förskjutningar i betalningar för signalprojektet på grund av leverantör som inte levererat enligt överenskommen tidplan har medfört att betalningar skett under 2019.

- Program Spårväg City

Fortsatt arbete med strömförsörjningen av spårvägen samt förberedelser för ombyggnad av spårvagnsdepån Alkärrshallen har genomförts under perioden. Vidare finns det en senareläggning av fordonsleverans från 2019 till 2020 samt en försening gällande färdigställande av AGA-depån på Lidingö.

- Program Pendeltåg

Ökade utgifter som en följd av förlorad indextvist avseende tåg X60B är den främsta anledningen till att utgifter prognostiseras överstiga årets budget med 111 miljoner kronor.

- Program Tvärbana Norr Kistagrenen

Bron över Ulvsundaleden lyftes på plats i mars. Förfrågningsunderlag för upphandling av entreprenad på sträckan Bromma Flygplats till Helenelund har publicerats. Tidplanen för trafikstart Norra Ursvik är förskjuten från 2021 till våren 2022.

- Bussterminal Slussen

Investeringsbudgeten för året uppgår till 222 mkr. Prognosen för året uppgår till 513 mkr och överstiger årets budget med 291 mkr. Avvikelsen beror på snabbare upparbetning i bergschaktningsentreprenaden av Stockholm stad än vad som beräknades i budget 2019.

- Program Röda linjens Uppgradering

Leveransen av C30-vagnarna säkras och de beräknas introduceras succesivt till full leverans 2022. Åtgärder avseende tunnelbanans drift och underhåll av IT-system, som även säkerställer trafikeringen av C30-fordonen, är under planering. Programmet har minskad omfattning till följd av att avtalet med leverantören hävts, vilket är den främsta anledningen till att utgifter prognostiseras understiga årets budget med 367 miljoner kronor.

- C20-uppgradering

Förskjutning i entreprenörens tid- och produktionsplaner är den främsta anledningen till att utgifter prognostiseras understiga årets budget med 71 miljoner kronor.

- Tunnelbana till Nacka och Söderort

Fortsatt arbete med bygghandlingar för huvudtunnlarna och BEST-anläggningarna⁴⁰. Fortsatt tecknande av områdesvisa nyttjanderättsavtal pågår. Byggnation av råstomme vid Mårtensdal pågår. I februari 2019 hölls miljödomsförhandlingarna och dom förväntas förkunnas i juni 2019. Detaljplanen för Stockholms stad antogs i kommunfullmäktige i februari 2019, men har överklagats. Ovisshet kring överklagandeprocessens tidslängd är en risk då byggstart inte kan ske utan detaljplan. Senarelagd byggproduktion är den främsta anledningen till att utgifter prognostiseras understiga årets budget med 421 miljoner kronor.

- Tunnelbana till Arenastaden, inklusive Station Hagalund⁴¹
Bygghandlingsprojektering av arbetstunnlarna är klar och förfrågningsunderlag för arbetstunnlarna i Hagastaden och Hagalund är utskickade på anbudsräkning. Bygghandlingsprojektering av berg- och anläggning börjar bli klart och bygg- och installation har påbörjats. Projektering av BEST och vändspåret i Åkeshov pågår. I februari 2019 antogs detaljplanen i Stockholm men den har därefter överklagats av två parter. Detaljplanen i Solna bedöms antas i augusti 2019. Upphandling av två arbetstunnlar har påbörjats. Anbudstiderna har förlängts på grund av utdragen tillstånds- och detaljplaneprocess, vilket även är den främsta anledningen till att utgifter prognostiseras understiga årets budget med 144 miljoner kronor.

- Tunnelbana till Barkarby
Handlingar till förfrågningsunderlaget för den stora berg- och anläggningsentreprenaden Järfällatunneln skickades ut i februari 2019. Arbetet med att färdigställa handlingar till förfrågningsunderlag för den stora bygg- och installationsentreprenaden pågår. Arbete pågår med att ta fram avtal med Järfälla kommun för platser där anläggning och stadsplanering fordrar samordning. I Veddesta har sprängningar påbörjats. Mindre förskjutningar i entreprenaderna för arbetstunnlarna finns.

- Depå Högdalen
Under det första tertialet har ett intensivt arbete skett med att ta fram och fastställa lösningar inom depåområdet. En systemhandling beräknas bli klar efter sommaren. Installation av nya grundvattenrör samt provtagningar för markundersökningar har utförts under perioden, vilka ska ligga till grund för tillståndsansökan för miljödom som beräknas lämnas i juli 2019. Inför upphandlingarna har ett genomförandebeslut i linje med Stockholmsförhandlingen tagits fram för politisk beredning och beslut i regionfullmäktigt som trafiknämnden fattade beslut om i maj 2019.

---

⁴⁰ BEST står för Bana, El, Signal, Tele

⁴¹ Station Hagalund redovisas som ett separat investeringsobjekt i budget för 2018 och 2019, men arbetet utförs och redovisas inom samma projekt som Tunnelbana till Arenastaden.

Anmodan

Trafiknämnden/trafikförvaltningen

Regionledningskontorets bedömning är att trafikförvaltningen i allt väsentligt uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med anmodan pågår enligt plan. Regionledningskontoret anser inte att anmodan att Intensifiera arbetet med informations- och IT-säkerhet kan avslutas utifrån redovisningen i tertialrapporten och i complianceportalen. När det gäller effektivt och ändamålsenligt nyttjande av konsulter ser regionledningskontoret positivt på den handbok som tagits fram men efterfrågar ytterligare information som bekräftar efterlevnaden av handboken. Samtliga anmodan kvarstår därför och regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning i samband med delårsrapporteringen.

Trafiknämnden/förvaltning för utbyggd tunnelbana

Regionledningskontorets bedömning är att förvaltning för utbyggd tunnelbana i allt väsentligt uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med samtliga anmodan pågår enligt plan. Regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning av samtliga anmodanden⁴² i samband med delårsrapporteringen.

7.1.2 Färdtjänstnämnden

Färdtjänstnämnden ansvarar för särskilt anordnade transporter för personer med funktionshinder enligt lagen om färdtjänst, gällande avtal mellan Region Stockholm och länets kommuner samt lagen om kollektivtrafik avseende färdtjänstresor. All trafik utförs av trafikentreprenörer som upphandlats i konkurrens.

Mål

Regionledningskontoret bedömer det som osäkert att färdtjänstnämnden, per den sista december, kommer att uppfylla målvärdet för den indikator som följs upp i tertialrapporten.

Färdtjänstnämnden				
Indikator	Utfall	Prognos* 2019	Målvärde nämnd	Målvärde fullmäktige
Nöjda resenärer - särskild kollektivtrafik	85 %	Osäkert ●	≥ 86 %	≥ 86 %
* Prognos för om indikatorn uppfyller nämndens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde				

⁴² Avser anmodanden kring minska konsultkostnader, effektivt och ändamålsenligt nyttjande av konsulter, stärkt styrning och uppföljning av investeringar, intensifiera arbetet med informations- och IT-säkerhet samt intensifiera arbetet med säkerhet och krisberedskap.

För att förbättra kvaliteten och öka andelen nöjda resenärer arbetar leverantörerna av färdtjänsttaxi kontinuerligt med utbildningsinsatser av förare.

Resande

Resande färdtjänst	Utfall 2019 apr	Utfall 2018 apr	Föränd. %	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse prognos- budget	Bokslut 2018
Totalt tusental							
Kollektivtrafik för personer med funktionsnedsättning, resor*	1 304	1 378	-5,4 %	4 158	4 317	-159	4 071

*Innefattar färdtjänstresor, sjuk- och tjänstresor.

Antal resande inom särskild kollektivtrafik har minskat med 5,4 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Det totala antalet utförda resor understiger även budgeterat antal resor. Minskningen återspeglas i årets prognos som understiger budget med 159 000 resor, vilket är en försämring i jämförelse med det senaste prognostillfället. Minskningen berör främst färdtjänsttaxi där leveranserna har varit sämre avseende tidspassningen under vardagar klockan 15–18 vilket påverkat resandet.

Ekonomiskt resultat

Färdtjänstnämndens resultat per april uppgick till 81 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse med 65 miljoner kronor i jämförelse med budgeterat resultat. Avvikelsen förklaras främst av lägre kostnader för köpt trafik till följd av färre antal utförda resor, samt vitesbelopp från leverantörer.

Färdtjänstnämndens prognos uppgår till 84 miljoner kronor, en positivt avvikelse 4,9 procent av omsättningen. Detta är en förbättring med 84 miljoner kronor i jämförelse med föregående prognostillfälle. Avvikelsen, och prognosförändringen, förklaras av lägre kostnader för köpt trafik till följd av färre antal utförda resor med färdtjänst- och rullstolstaxi. Den positiva resultatutvecklingen under perioden samt färre antal resande än budgeterat gör att regionledningskontoret bedömer att färdtjänstnämndens prognos är realistisk.

Investeringar

Investeringsutfallet per april uppgick till fem miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 8,4 procent i förhållande till årets budget på 59 miljoner kronor. Årets prognos uppgår till 56 miljoner kronor.

Nämndens pågående investeringarna inkluderar ett nytt systemstöd för färdtjänstverksamheten samt utveckling av en ny applikation.

8. Kulturnämnden

Kulturnämnden leder Region Stockholms verksamhet inom kulturområdet. Nämnden ska främja kultur i Stockholmsregionen, ekonomiskt stödja organisationer i sitt kulturskapande och verka för kvalitet och mångfald inom kulturområdet. Arbetet bedrivs i samverkan med bland annat kommunerna. Nämnden driver arbetet med konstnärlig gestaltning och kulturell verksamhet i hälso- och sjukvården och ger Region Stockholms övriga nämnder anvisningar om åtgärder för vård och underhåll av regionens konstbestånd. Kulturnämnden är även regionens arkivmyndighet. Region Stockholm är huvudfinansiär av Stockholms Konserthusstiftelse vad gäller fastigheten och kulturnämnden ansvarar för regionens åtaganden gentemot stiftelsen och för att stiftelsens verksamhet följs upp.

Ekonomiskt resultat

Kulturnämnden redovisar för perioden ett överskott på sex miljoner kronor, vilket är fem miljoner kronor högre än budgeterat resultat för perioden. Avvikelsen förklaras främst av statsbidrag för Regionbiblioteket Stockholm, samt ännu inte utbetalade verksamhetsstöd. Resultatet per april har ökat med fyra miljoner kronor i jämförelse med resultatet per mars 2019.

Prognosen för årets resultat uppgår till noll miljoner kronor, vilket är i nivå med budget. Prognosen är oförändrad i jämförelse med tidigare prognos per mars 2019.

Investeringar

Kulturnämnden har per april inget investeringsutfall. Årets prognos uppgår till fem miljoner kronor, vilket är tre miljoner kronor lägre än budget som uppgår till åtta miljoner kronor.

I prognosen ingår investeringar för ombyggnation av lokaler på Södermalmsallén samt inköp av möbler och AV-utrustning. Prognosavvikelsen beror på att investeringsmedel som erhållits till Regionarkivet inte kommer att användas i sin helhet under året.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att kulturnämnden till del uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning av samtliga anmodanden⁴³ i samband med delårsrapporteringen.

---

⁴³ Avser anmodanden kring minska konsultkostnader, effektiv och ändamålsenligt nyttjande av konsulter, stärkt styrning och uppföljning av investeringar, intensifiera arbetet med informations- och IT-säkerhet samt intensifiera arbetet med säkerhet och krisberedskap.

9. Tillväxt- och regionplanenämnden

Tillväxt- och regionplanenämnden ansvarar för regionplanering, landsbygds- och skärgårdsfrågor, landstingets demografiska underlag samt samordning av Region Stockholms deltagande i EU:s strukturfonder. Nämnden verkar för en hållbar utveckling i regionen och samordning av arbetet med implementering och uppföljning av RUFS 2050⁴⁴.

Ekonomiskt resultat

Tillväxt- och regionplanenämnden visar ett resultat per april på fyra miljoner kronor och avviker därmed positivt mot det budgeterade nollresultatet. Avvikelsen beror främst på ett lägre utfall för personalkostnader med anledning av att nyrekryteringar sker löpande och därmed sker tillträden till tjänsterna successivt under året.

Nämnden lämnar en prognos för årets resultat i nivå med budget. Regionledningskontoret gör bedömningen att resultatkravet kommer att uppnås då personalkostnaderna bedöms bli lägre än budgeterat. Nämnden gör dock bedömningen att det är en utmaning att klara av att genomföra planerade uppdrag, då nämnden ännu inte bemannat utifrån det nya uppdraget.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att tillväxt- och regionplanenämnden uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med anmodan pågår enligt plan.

---

⁴⁴ Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen.

10. Regionstyrelsen

Regionstyrelsen styr, leder, samordnar och följer upp förvaltningen av Region Stockholms angelägenheter, har uppsiktsansvar och ska säkerställa att nämnder och bolag verkställer fullmäktiges beslut. Regionstyrelsen ska säkra att effekter ur ett koncernperspektiv beaktas vid beslutsfattande och att beslutade mål och uppdrag uppnås inom beslutad budget.

Ekonomiskt resultat

Regionstyrelsens resultat per april uppgick till 118 miljoner kronor, vilket är 121 miljoner kronor högre än budgeterat resultat för perioden. Detta förklaras huvudsakligen av lägre kostnader för lämnade bidrag inom utbildningsområdet.

Regionstyrelsen lämnar en prognos för årets resultat på noll kronor vilket är i nivå med budget. Regionstyrelsen har ett åtgärdsprogram som uppgår till 109 miljoner kronor under året, varav 44 miljoner kronor har uppnåtts. Regionledningskontorets bedömning är att åtgärdsplanen inte kommer att få full effekt under 2019. Delar av de verksamhetsförändringar som planerats för året har senarelagts och förväntade effektiviseringar och kostnadsreduktioner har därmed hittills uteblivit.

Investeringar

Investeringsutfallet per april uppgick till två miljoner kronor. Årets prognos uppgår till 20 miljoner kronor vilket är en positiv avvikelse på 52 miljoner kronor i jämförelse med årets budget som uppgår till 72 miljoner kronor.

Regionstyrelsen ansvarar för genomförandet av programmet Framtidens vårdinformationsmiljö. Prognosavvikelsen för året beror på att Framtidens vårdinformationsmiljö är i upphandlingsfas och utgifterna inte är aktiverbara utan hanteras som driftskostnader. Programmets prognos för året har av denna anledning sänkts till noll.

11. Fastighet och service

11.1 Nämnder och bolag inom fastighet och service

Fastigheter och service	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Bokslut
	2019	2019		2018	2019	2019		procent av	2018
Mkr	jan-apr	jan-apr		jan-apr				omsättning*	
Fastighets- och servicenämnden	265,8	99,8	166,0	259,3	360,9	359,9	1,0	0,0 %	910,7
varav Serviceförvaltningen	-7,7	0,0	-7,7	3,9	1,0	0,0	1,0	0,1 %	32,5
varav Fastighetsförvaltningen	273,5	99,8	173,7	255,5	359,9	359,9	0,0	0,0 %	878,2
Locum AB	1,0	0,1	1,0	13,4	7,0	7,0	0,0	0,0 %	22,4
Fastigheter och service totalt	266,9	99,9	167,0	272,7	367,9	366,9	1,0	0,0 %	933,1

11.1.1 Fastighets- och servicenämnden

Fastighets- och servicenämnden ansvarar, genom Locum AB, för Region Stockholms fastighetsbestånd, med undantag för kollektivtrafikens fastigheter. Nämnden ska långsiktigt utveckla sitt fastighetsbestånd genom Avtal om förvaltning mellan Locum AB och Region Stockholm (1993) samt Tilläggsavtal (2001) gemensamt benämnda Fastighetsavtalet. Nämnden ska vidare ansvara för Projektavtalet mellan Region Stockholm och Swedish Hospital Partners AB avseende Nya Karolinska Solna samt för dispositionsrätten och ersättning för denna gentemot Karolinska Universitetssjukhuset. Därmed övertar fastighets- och servicenämnden från och med 2019 det ansvar som tidigare åvilat landstingsstyrelsen i ovanstående frågor. Nämnden ska även, mot ersättning, tillhandahålla it- och servicetjänster i enlighet med nämnders och bolags beställningar.

Ekonomiskt resultat

Fastighets- och servicesnämndens resultat för perioden uppgick till 266 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse med 166 miljoner kronor i jämförelse med budgeterat resultat. Den positiva avvikelsen avser fastighetsförvaltningen.

Fastighetsförvaltningen

Fastighetsförvaltningen redovisar ett resultat för perioden på 274 miljoner kronor. Resultatet avviker positivt med 174 miljoner kronor i jämförelse med budgeterat resultat.

Förklaringen är ökade hyresintäkter samt att förvaltningskostnader och kostnader för drift och underhåll är lägre i jämförelse med budget för perioden. De lägre kostnaderna beror på ett lägre behov av felavhjälpande och akut underhåll. Även avskrivningskostnaderna är lägre än budget vilket förklaras av fastighetsinvesteringar som aktiveras senare än planerat, främst avseende investeringsprojekt inom Södersjukhuset. Den ändrade aktiveringstidpunkten påverkar inte investeringsprojektet som helhet.

Prognosen för årets resultat uppgår till 360 miljoner kronor, vilket är i nivå med budget. Prognosen har höjts med tio miljoner kronor i jämförelse tidigare prognos per mars 2019.

Serviceförvaltningen

Serviceförvaltningen redovisar ett underskott för perioden med åtta miljoner kronor i jämförelse med budgeterat resultat. Underskottet förklaras främst av intäkter som inkommer senare under året än vad som budgeterats.

Prognosen för året är ett resultat på en miljon kronor vilket är en miljon kronor högre än budget och elva miljoner kronor högre än föregående prognos. Förändringen beror på att serviceförvaltningens kostnader för samlokaliseringen beräknas bli elva miljoner kronor lägre än budgeterat på grund av förseningar. Detta väger upp den negativa prognosen för Berga Naturbruksgymnasium som är oförändrad på minus tio miljoner kronor. Prognosavvikelsen mot budget motsvarar 0,1 procent av omsättningen.

Investeringar

Fastighets- och servicenämnden ansvarar för investeringar i regionens fastighetsbestånd⁴⁵ och informationsteknikförsörjning⁴⁶. Årets investeringsbudget för nämnden ligger på 5 801 miljoner kronor och fördelas främst på investeringar i fastigheter, utrustning och informationsteknik.

Fastighetsförvaltningen

Investeringsutfallet för fastighetsinvesteringar⁴⁷ per april uppgick till 1 237 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 32 procent i förhållande till årets budget på 3 886 miljoner kronor. Under perioden har en ny behandlingsbyggnad på Danderyds sjukhus och en ny vårdbyggnad på Södersjukhuset färdigställts byggnadstekniskt.

Prognosen för året uppgår till 4 107 miljoner kronor, vilket är 221 miljoner kronor högre än årets budget på 3 886 miljoner kronor och motsvarar en prognostiserad upparbetningsgrad på 106 procent.

Prognosavvikelser för året på 221 miljoner kronor beror på försenade leveranser under 2018 inom IKT⁴⁸, där leveranserna istället sker under 2019 samt att förskjutningar av tidplan skett avseende främst

---

⁴⁵ Exklusive kollektivtrafikens fastigheter som trafiknämnden ansvarar för.

⁴⁶ Exklusive kollektivtrafikens informationsteknikförsörjning som trafiknämnden ansvarar för.

⁴⁷ Nämndens utrustningsinvesteringar kopplade till fastighetsinvesteringar för genomförande av Framtidsplan för hälso- och sjukvården, vilka särredovisas separat.

⁴⁸ IKT avser information, kommunikation och teknik.

strålbehandlingsutrustning inom medicinteknisk utrustning. Den totala investeringsbudgeten för projekten överskrids inte.

Tabellen redovisar större⁴⁹ fastighetsinvesteringar inom hälso- och sjukvården som pågår under året. Väsentliga händelser och större prognosavvikelser för 2019 kommenteras nedan.

Fastighetsinvesteringar inom Hälso- och sjukvård	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	Total	Total	Total upp-	Färdig-
	2019	2019	2019	2019	prognos	budget	arbets- grad (%)	ställande
Mkr	jan-april							(år)
DS Ny behandlingsbyggnad 52	127	166	209	43	1 829	1 829	97,2%	2020
DS Omb till vårdavd. etapp 1 inkl tekn uppr	18	41	25	-16	608	608	87,5%	2020
St Görans vårdavd och behandl inkl tekn uppr	176	672	541	-131	2 337	2 337	44,5%	2022
Ny- och ombyggnation av Södertälje Sjukhus	63	102	13	-89	1 200	1 200	98,4%	2019
SÖS Ny bgn västläge-behandlbgn inkl tekn uppr	42	253	194	-59	2 382	2 382	88,2%	2020
SÖS Ny byggnad västläge - vårdbyggnad	38	83	61	-22	763	763	91,8%	2020
SÖS-By 74- Nytt försörjningskvarter	6	21	20	-1	578	578	93,6%	2020
Sollentuna - vårdavd, entré inkl tekn uppr	81	259	106	-153	1 207	1 207	85,2%	2019
Nacka - vårdavdelningar	62	167	45	-122	400	400	73,9%	2019
HS Ny- och ombyggnation av operation (CHOPIN)	103	242	414	172	1 940	1 940	70,2%	2020
Allmänpsykiatri enkelrum, HS	13	24	37	13	140	140	78,3%	2019
Ny- och ombyggn av N-kvarteret (tidigare Thorax)	79	225	134	-91	543	543	73,2%	2019
HS-utbyggnad av brandlarm	2	13	3	-10	109	109	90,7%	2019
HS - Anpassning 2 avd/år	38	106	70	-36	272	272	-	2020
HS-ombyggnad mottagning, 2 per år	13	50	32	-18	128	128	-	2020
HS - Anpassning avdelningar, etapp 2	0	13	39	26	423	423	0,1%	2024
HS-ombyggnad mottagningar, etapp 2	0	8	26	18	266	266	0,0%	2024

- Ny behandlingsbyggnad, Danderyds sjukhus
Den nya behandlingsbyggnaden har färdigställt och överlämnas till Danderyds sjukhus under maj 2019. Arbete med installation av medicinteknisk utrustning samt provningar av system kvarstår. Driftsättning av verksamheten är planerad till hösten 2019.
- Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 1, Danderyds sjukhus
Större delen av ombyggnationerna av vårdavdelningar etapp ett vid Danderyds sjukhus har färdigställt och resterande ombyggnationer pågår enligt plan med endast mindre återstående arbeten.
- Vårdavdelningar och behandling, S:t Görans sjukhus
Fasad och invändiga arbeten pågår för de två nya byggnaderna på sjukhusområdet. Parallellt med nybyggnationerna pågår ombyggnation i två intilliggande byggnader. Ett förnyat genomförandebeslut godkändes av landstingsfullmäktige under 2018, LS 2017-1137. En viss förskjutning av tidplanen har skett till 2019, vilket resulterat i att prognosen för 2019 överstiger årets budget. Översyn av total budget sker i samband med pågående budgetarbete.
- Ny- och ombyggnation, Södertälje sjukhus

⁴⁹ Fastighetsinvesteringar vars totalbudget överstiger 100 miljoner kronor.

Invändiga installationer och stomkompletteringar av etapp två avseende ombyggnation av vårdbyggnad pågår. Driftsättning av verksamhet är planerad till september 2019. Förhandling avseende slutreglering av etapp ett avseende nybyggnation av behandlingsbyggnad pågår och risk finns för mindre överskridande av objektets totalbudget. Viss förskjutning av tidplan har skett till 2019 vilket resulterat i att prognosen för 2019 överstiger årets budget, men detta påverkar inte färdigställandetidpunkt för investeringen.

- Ny byggnad västläge – behandlingsbyggnad, Södersjukhuset
Den näst sista och största delen av den nya behandlingsbyggnaden färdigställdes under mars 2019. Provning och driftsättning av den sista delen av behandlingsbyggnaden pågår och endast mindre byggnadsberoende aktiviteter kopplat till utrustningsinvesteringar kvarstår. Produktion pågår med delprojekt kring akutentré och ambulanshall. Viss förskjutning av tidplan har skett till 2019 vilket är anledningen till att prognosen för 2019 överstiger årets budget, men detta påverkar inte färdigställandetidpunkt för investeringen.
- Ny byggnad västläge – vårdbyggnad, Södersjukhuset
Den nya vårdbyggnaden har färdigställts och överlämnats till Södersjukhuset under april 2019. Åtgärdande av besiktningsanmärkningar samt överlämnande av dokumentation kvarstår.
- Byggnad 74 – Nytt försörjningskvarter, Södersjukhuset
Försörjningskvarteret på Södersjukhuset färdigställdes och togs i drift under 2018. Bokfört utfall under 2019 avser fördelning av gemensamma kostnader för de strategiska fastighetsinvesteringarna på Södersjukhuset.
- Vårdavdelningar, entré, Sollentuna sjukhus
Slutliga invändiga byggnads- och installationsarbeten pågår i Sollentuna sjukhus. Samordnad provning, planering inför verksamhetsstart och överlämning till förvaltning har påbörjats. Förskjutning av tidplan har skett till 2019 vilket är anledningen till att prognosen för 2019 överstiger årets budget, men detta påverkar inte färdigställandetidpunkt för investeringen.
- Vårdavdelningar Nacka sjukhus
I en första etapp tillskapas 96 psykiatriska vårdplatser på Nacka sjukhus. Arbete pågår med installationer och stomkomplettering. Arbete med överlämning till förvaltning och verksamhet har påbörjats.
- Ny- och ombyggnation av operation och radiologi, Karolinska Huddinge
Installations- och byggnadsarbeten pågår enligt plan. Driftsättning av utrustning, olika funktionsprovningar, tillägsarbeten och slutjusteringar pågår. Utfall för riskkostnader bedöms bli lägre än budgeterat vilket är anledningen till att årets prognos understiger årets budget.

- Allmänpsykiatri enkelrum, Huddinge
Den sista etappen av ombyggnation av allmänpsykiatriska vårdavdelningar i Huddinge pågår och planeras färdigställas under sommaren 2019.
- Om- och nybyggnation N-Kvarteret
Investeringen avser ny- och ombyggnation av N-kvarteret, tidigare Thorax, på Karolinska Universitetssjukhuset Solna. Bygg- och installationsarbeten pågår samt förstärkningsarbeten av bjälklag för montage av nytt ställverk. Viss förskjutning av tidplan har skett till 2019 vilket är anledningen till att prognosen för 2019 överstiger årets budget, men detta påverkar inte färdigställandetidpunkt för investeringen.
- Utbyggnad av brandlarm, Karolinska Huddinge
Investeringen avser utbyggnad av brandlarm för Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge. Investeringen genomförs i etapper och nu pågår utbyte av brandlarmscentraler.
- Anpassning 2 avd/år, Karolinska Huddinge
Investeringen avser etapp ett, ombyggnation av två vårdavdelningar på Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge. Investeringen genomförs i etapper och nu pågår ombyggnation av de sista ingående avdelningarna.
- Anpassning avdelningar etapp 2, Karolinska Huddinge
Investeringen är en fortsättning på investeringen Anpassning 2 avd/år, Karolinska Huddinge, och innehåller 13 stycken etapper varav de två första etapperna pågår enligt plan.
- Ombyggnad mottagning 2 per år, Karolinska Huddinge
Investeringen avser etapp ett, ombyggnation av två mottagningar på Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge. Investeringen genomförs i etapper och de sista ingående mottagningarna är under upphandling eller produktion.
- Ombyggnad mottagningar etapp 2, Karolinska Huddinge
Investeringen är en fortsättning på investeringen Ombyggnad mottagning 2 per år, Karolinska Huddinge och innehåller tio stycken etapper varav de tre första etapperna pågår i tidiga skeden enligt plan.
- Nya Karolinska Solna
Investeringar för Nya Karolinska Solna består i huvudsak av investeringar i medicinteknisk utrustning och IKT. Överlämnandet av utrustning till Karolinska Universitetssjukhuset för kvarvarande faser fem och sex pågår och beräknas avslutas under andra kvartalet 2019.

Mkr	Utfall 2 019 jan-april	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Total ack. utfall	Total prognos	Total budget	Total upp- arbetsnings- grad (%)	Färdig- ställande (år)
Nya Karolinska Solna									
Investeringar i landstingets fastigheter									
Konst	0	0	0		1	2	2	42,9%	2022
Hysesgästanpassningar		100	100			800	800		2028
Ospecificerade objekt Solna <100mkr	7	20	20		20	30	30	67,0%	2019
Summa	7	120	120		21	832	832		
Utrustningsinvesteringar									
Information Kommunikation Teknik (**)	16	97		-97	524	605	767	68,4%	2019
-varav Tilläggsavtal mot projektbolaget *)					2		2		
Medicinteknisk utrustning	93	218	100	-119	2 608	2 733	2 890	90,2%	2019
-varav Tilläggsavtal mot projektbolaget *)					369		389		
Utrustn./inredn. U2 plan 5-10, radiofarmlab	1	3	24	21	82	83	116	70,4%	2019
Utrustning/inredning Behandlingshuset		3	12	9	42	45	86	49,2%	2019
N-kvarterets utrustning	3	135	98	-37	16	148	148	10,7%	2019
Summa utrustningsinvesteringar	112	455	234	-221	3 272	3 614	4 007		
Totalt investeringar	120	575	354	-221	3 293	4 446	4 839		

*) Budget för Tilläggsavtal kopplat till utrustningsprojekten MT, IKT och Inredning ingår i

**) IKT projektet beräknas fortsatt att underskrida beslutad budgetram, utfall för 2019 hanteras genom prognosjustering.

Investeringsutfallet för Nya Karolinska Solna per april uppgick till 120 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetsningsgrad på 34 procent i förhållande till årets budget på 354 miljoner kronor. Prognosen för året uppgår till 575 miljoner kronor, vilket är 221 miljoner kronor högre än årets budget på 354 miljoner kronor och motsvarar en prognostiserad upparbetsningsgrad på 162 procent.

Prognosavvikelsen beror bland annat på försenade leveranser under 2018 inom IKT, där leveranserna sker under 2019 samt att förskjutningar av tidplan skett avseende främst strålbehandlingsutrustning inom medicinteknisk utrustning, som medför ett högre investeringsutfall 2019.

Prognosen för året avseende utrustningar till N-kvarteret uppgår till 135 miljoner kronor, vilket är 37 miljoner kronor högre än budget för året. Avvikelsen beror på att viss förskjutning av tidplan har skett till 2019, vilket medför ett högre investeringsutfall 2019.

Utrustningsinvesteringar

Utrustningsinvesteringarna är kopplade till regionens fastighetsinvesteringar för genomförande av Framtidsplan för hälso- och sjukvården och innefattar medicinteknisk utrustning, IKT⁵⁰ och inredning.

Årets budget uppgår till 1 535 miljoner kronor fördelat till 30 procent Karolinska Universitetssjukhuset, 31 procent Danderyds sjukhus, 26 procent Södersjukhuset, åtta procent Stockholms läns Sjukvårdsområde och två procent Södertälje sjukhus. Investeringsutfallet för dessa investeringar redovisas av respektive nämnd och bolag.

⁵⁰ IKT står för information, kommunikation och teknik.

Investeringsutfallet per april uppgick till 272 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 18 procent i förhållande till årets budget på 1 535 miljoner kronor.

Årets prognos uppgår till 1 596 miljoner kronor, vilket är 61 miljoner kronor högre än årets budget på 1 535 miljoner kronor. Det är framförallt förskjutningar i tidplaner som är den främsta anledningen till att utgifterna prognostiseras överstiga årets budget.

Serviceförvaltningen

Investeringsutfallet för serviceförvaltningen per april uppgick till 42 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på elva procent i förhållande till årets budget på 380 miljoner kronor. Årets budget fördelas till 67 procent informationsteknik, 32 procent samlokalisering och en procent för Berga naturbruksgymnasium.

Prognosen för året uppgår till 334 miljoner kronor, vilket är 46 miljoner kronor lägre än årets budget på 380 miljoner kronor och motsvarar en prognostiserad upparbetningsgrad på 88 procent.

- Informationsteknik

Årets budget för informationsteknik är 255 miljoner kronor och beräknas under året fördelas med 37 procent för IT-arbetsplatser och 63 procent för lagring, servrar och nätverk. Investeringsutfallet består av investeringar inom klienter och utrustning för lagring, backup och server.

Årets prognos uppgår till 255 miljoner kronor vilket motsvarar årets budget. I årsprognosen ingår sjukhusens beställningar av nätinфраstruktur, klienter och datalagring samt ersättningsinvesteringar och livscykelhantering.

- Samlokalisering

Investeringsbudgeten för Samlokaliseringen har 2019 övergått till serviceförvaltningen från regionledningskontoret.

Årets prognos uppgår till 76 miljoner kronor, vilket är 45 miljoner kronor lägre än årets budget på 121 miljoner kronor och motsvarar en prognostiserad upparbetningsgrad på 63 procent. Projektets komplexitet och omfattning har lett till att tidplanen har förlängts och projektavslut senarelagts.

- Berga naturgymnasium

Investeringsbudgeten för Berga naturbruksgymnasium uppgår till fyra miljoner kronor. Årsprognosen uppgår till nästan tre miljoner kronor, vilket motsvarar en prognostiserad upparbetningsgrad på 60 procent.

Anmodan

Fastighetsförvaltningen

Regionledningskontorets bedömer att fastighetsförvaltningen i allt väsentligt uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med samtliga anmodanden pågår enligt plan. Regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning av samtliga anmodanden⁵¹ i samband med delårsrapporteringen.

Serviceförvaltningen

Regionledningskontoret bedömer att serviceförvaltningen i allt väsentligt uppmärksammat anmodanden. Arbetet med säkerhet och krisberedskap kommer att påbörjas när ordinarie förvaltningschef är på plats.

11.1.2 Locum AB

Locum AB har i uppgift att svara för ägarfrågor av fastighetsförvaltande karaktär och ekonomisk administration avseende fastighets- och servicenämndens resultatenheter Landstingfastigheter Stockholm. Bolaget ska i övrigt bistå fastighets- och servicenämnden i fastighetsstrategiska frågor. Locum AB administrerar och har resultatansvar för fastighetsförvaltningen inom fastighets- och servicenämnden. I fastighets- och servicenämnden redovisas ägande av regionens fastigheter.

Från och med mars 2019 har funktionsområdet Strategiska fastighetsfrågor och investeringar integrerats i Locum AB. Bland de frågor som flyttat över till Locum AB ingår avtalsförvaltning gällande Nya Karolinska Solna.

Ekonomiskt resultat

Resultatet för perioden uppgick till en miljon kronor, vilket är en miljon kronor högre än budgeterat resultat för perioden. Avvikelsen förklaras främst av lägre personalkostnader och kostnader för inhyrd personal. Resultatet per april har ökat med en miljon kronor i jämförelse med resultatet per mars 2019.

Prognosen för årets resultat uppgår oförändrat till sju miljoner kronor, vilket är i nivå med budget.

Investeringar

Investeringsutfallet per april uppgick till en miljon kronor. Årets prognos uppgår till fem miljoner kronor och är i nivå med årets budget.

---

⁵¹ Avser anmodanden kring minska konsultkostnader, stärkt styrning och uppföljning av investeringar, intensifiera arbetet med informations- och IT-säkerhet samt intensifiera arbetet med säkerhet och krisberedskap.

Anmodan

Regionledningskontoret bedömer att Locum AB i allt väsentligt uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbetet med samtliga anmodanden pågår enligt plan. Regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning av samtliga anmodanden⁵² i samband med delårsrapporteringen.

---

⁵² Avser anmodanden kring minska konsultkostnader, stärkt styrning och uppföljning av investeringar, intensifiera arbetet med informations- och IT-säkerhet samt intensifiera arbetet med säkerhet och krisberedskap.

12. Övriga nämnder och bolag

Övriga nämnder och bolag inom Region Stockholm omfattar revisorskollegiet, Landstingshuset i Stockholm AB och AB Stockholms Läns Landstings Internfinans.

Övriga	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Bokslut
	2019	2019		2018	2019	2019		procent av	2018
Mkr	jan-apr	jan-apr		jan-apr				omsättning*	
Revisorskollegiet	1,9	1,9	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,1
Landstingshuset i Stockholm AB	-2,4	-2,3	-0,1	-2,4	-31,3	-31,3	0,0	0,0 %	133,1
AB SLL Internfinans	1,1	1,0	0,1	1,5	3,0	3,0	0,0	0,0 %	4,1
Övriga totalt	0,6	0,6	0,0	1,5	-28,3	-28,3	0,0	0,0 %	137,3

12.1.1 Revisorskollegiet

De förtroendevalda revisorerna är regionfullmäktiges, och ytterst invånarnas, verktyg för den demokratiska kontrollen. Revisorskollegiets uppdrag är att granska all verksamhet och pröva ansvarstagandet i nämnder och bolagsstyrelser.

Ekonomiskt resultat

Revisorskollegiets resultat per april uppgick till två miljoner kronor, vilket är i nivå med budgeterat resultat. Revisorskollegiet lämnar fortsatt en prognos på noll miljoner kronor, vilket är i nivå med budgeterat resultat.

Resultatutvecklingen under perioden följer den periodiserade budgeten, vilket gör att regionledningskontoret bedömer att revisorskollegiet kommer att uppnå fastställt resultatkrav.

Investeringar

Årets prognos uppgår till 0,2 miljoner kronor, vilket motsvarar årets budget.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att revisorskollegiet i allt väsentligt uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbete med åtgärder pågår enligt plan.

12.1.2 Landstingshuset i Stockholm AB

Landstingshuset i Stockholm AB, LISAB, är moderbolag med uppgift att, i enlighet med dess bolagsordning, äga och förvalta aktier i de dotterföretag som ingår i koncernen. Bolagets syfte är att samordna de helägda dotterbolagen och dotterdotterbolagen på ett för Region Stockholm ändamålsenligt sätt. Landstingshuset i Stockholm AB ägs i sin helhet av Region Stockholm. Bolagen i koncernen bedriver verksamhet främst inom områdena hälso- och sjukvård, tandvård och trafik.

Ekonomiskt resultat

Landstingshuset i Stockholm AB redovisar ett negativt resultat för perioden på två miljoner kronor, vilket är i nivå med budgeterat resultat. Resultatet består främst av räntekostnader. Landstingshuset i Stockholm AB har prognostiserat ett negativt resultat på 31 miljoner kronor, vilket motsvarar årets budgeterade resultat.

12.1.3 AB Stockholms Läns Landstings Internfinans

AB Stockholms Läns Landstings Internfinans är Region Stockholms internbank med huvuduppgift att säkerställa regionens likviditet. Bolaget bistår, på affärsmässiga grunder, regionens nämnder, bolag och stiftelser med att förvalta central likviditet, låna upp medel på kapitalmarknaden och svarar för utlåning för huvudsakligen investeringar från regionkoncernen till regionens nämnder och bolag. I uppdraget ingår att hantera finansiella risker för regionkoncernen samt att hantera koncernövergripande finansiella redovisningsfrågor som är kopplade till skuldportföljen.

Ekonomiskt resultat

AB Stockholms Läns Landstings Internfinans redovisar ett resultat på en miljon kronor för perioden, vilket är i nivå med budget. Prognosen för året är oförändrad i jämförelse med budgeterat resultat på tre miljoner kronor.

Anmodan

Regionledningskontorets bedömning är att AB Stockholms Läns Landstings Internfinans i allt väsentligt uppmärksammat de anmodanden som beslutats av regionstyrelsen i samband med årsredovisningen 2018. Arbete med åtgärder pågår enligt plan. Regionledningskontoret efterfrågar en mer detaljerad redovisning av samtliga anmodanden⁵³ i samband med delårsrapporteringen.

---

⁵³ Avser anmodanden kring minska konsultkostnader, intensifiera arbetet med informations- och IT-säkerhet samt intensifiera arbetet med säkerhet och krisberedskap.